Prognózování vzdělanostních potřeb na období 2008 až 2012

- stav modelu a aktuální prognóza

vypracováno pro část grantového projektu:
„Společnost vědění - nároky na kvalifikaci lidských zdrojů a na další vzdělávání"

Ludvík Michalička
Jaromíra Kotíková
Oleksandr Stupnytskyy

VÚPSV, v.v.i. Praha
2009

Publikace byla schválena ediční radou ve složení:

doc. Ing. Ladislav Průša, CSc. (VÚPSV, v.v.i. Praha)
Ing. Martin Holub, Ph.D. (VÚPSV, v.v.i. Praha)
Mgr. Miriam Kotrusová, Ph.D. (VÚPSV, v.v.i. Praha)
Ing. Robert Jahoda, Ph.D. (MU Brno)
Ing. David Prušvic, Ph.D. (MF ČR)
Ing. Jan Mertl, Ph.D. (VŠFS Praha)
doc. Ing. Miroslav Brdek, CSc.

Vydal Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.
Praha 2, Palackého náměstí 4
jako svou 386. publikaci
Vyšlo v roce 2009, 1. vydání, náklad 220 výtisků, počet stran 272
Tisk: VÚPSV, v.v.i.

Recenze: Filip Pertold (CERGE-EI)
doc. RNDr. Milan Šimek, Ph.D. (Vysoká škola báňská, TU Ostrava)
Ing. Věra Havlíčková (Národní vzdělávací fond, o.p.s.)

ISBN 978-80-7416-031-8

http://www.vupsv.cz

Metodika využitá při vypracování prognózy vznikla v rámci mezinárodního projektu Regular Forecasting of the Training Needs: Comparative Analysis, Elaboration and Application of Methodology - Pravidelné předvídání vzdělávacích potřeb: srovnávací analýza, vypracování a aplikace metodologie, s finanční podporou Evropské komise pod vedením Národní observatoře zaměstnanosti a vzdělávání Národního vzdělávacího fondu, o.p.s. a za přímé účasti CERGE-EI (Centrum pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání Univerzity Karlovy), ROA (Výzkumné centrum pro vzdělávání a trh práce) Univerzita Maastricht, Holandsko a ESRI (Ústav pro ekonomický a sociální výzkum) Irsko. Evropská komise neodpovídá za výsledky a využití této metodiky.

Abstrakt

Studie popisuje stav a výsledky modelování a předvídání vzdělanostních potřeb v prosinci 2008. Jsou popsány a předvedeny výsledky hlavních komponent modelu pro uvažované skupiny vzdělání a zaměstnání. Model poskytuje předpověď vzdělanostních potřeb na období 2008 až 2012. Výsledky by měly sloužit jako pomoc při rozhodování pracovníkům decizní sféry, zaměstnaneckých služeb, zaměstnavatelům a jednotlivcům.

Klíčová slova: prognózování vzdělanostních potřeb; zaměstnanost; vzdělanost; potřeby vzdělanostní; metoda Monte Carlo

Abstract

The study describes the state of the ROA - CERGE model for the forecasting of education and training needs as of December 2008. The main components of the model for relevant groups of education and jobs are explained and demonstrated. The model provides a prognosis of skill needs for the period 2008 - 2012. The results are intended to give the supplementary information to workers of decision sphere, employment services, employers and the individuals.

Key words: forecasting of education needs; employment; education; education needs; Monte Carlo method

Obsah

Úvod 7

1. Summary 8

2. Model ROA-CERGE v roce 2008 9
2.1 Změny programového vybavení modelu ROA-CERGE 10
2.1.1 Alternativní výpočet náhradní poptávky 10
2.1.2 Modifikace shift-share analýzy 11
2.1.3 Grafické vyjádření odvětvové struktury vzdělání 12
2.1.4 Modifikace výpočtu expanzní poptávky 12
2.1.5 Koeficient atraktivnosti studijních oborů 13
2.2 Vstupní data 14
2.2.1 Makroekonomická predikce 14
2.2.2 Výběrové šetření pracovních sil 15
2.2.3 Absolventi škol 16
2.3 Randomizace výsledků, metoda Monte Carlo 18
2.4 Indikátory napětí na trhu práce 18
2.5 Poptávka po práci 20
2.5.1 Náhradní poptávka 20
2.5.2 Expanzní poptávka 21
2.5.3 Substituční poptávka 21
2.5.4 Shift-share analýza 21

3. Výsledková část 22
3.1 Náhradní poptávka ve vzdělanostních skupinách 22
3.2 Expanzní poptávka ve vzdělanostních skupinách 24
3.3 Náhradní poptávka v zaměstnaneckých skupinách 26
3.4 Expanzní poptávka v zaměstnaneckých skupinách 28
3.5 Shift-share analýza 30
3.6 Koeficienty napětí na trhu práce 33
3.7 Substituční poptávka 34
3.8 Koeficient atraktivnosti studijních oborů 36

4. Další rozvoj modelu 39

5. Shrnutí 41

Literatura 43

Dodatek 45
1. Zaměstnanecké skupiny 45
1.1 Vrcholové vedení velkých organizací, odborníci v oblasti matematiky a práva. 45
1.2 Vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 49
1.3 Státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách 53
1.4 Vědci v oblasti podnikání 57
1.5 Vědci a pracovníci v biologii 61
1.6 Architekti, odborníci ve fyzice a IT 65
1.7 Učitelé základních, středních a vysokých škol 69
1.8 Odborní zdravotničtí pracovníci 73
1.9 Umělečtí pracovníci 77

1.10 Pedagogové v mimoškolních zařízeních 81
1.11 Technici v IT a elektronice 85
1.12 Technici ve fyzikálních oborech 89
1.13 Odborní administrativní, policejní a celní pracovníci 93
1.14 Odborní pracovníci bank a pojišťoven 96
1.15 Prodavači v obchodech a provozní ve stravování 100
1.16 Kancelářští a manipulační pracovníci 104
1.17 Úředníci v knihovnách a na poštách 108
1.18 Pomocní zdravotničtí pracovníci 112
1.19 Kvalifikovaní dělníci v lesnictví a rybářství 116
1.20 Řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů 120
1.21 Kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví 123
1.22 Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží 126
1.23 Formíři, svářeči, horníci a řidiči železničních vozidel 129
1.24 Kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení 133
1.25 Pracovníci ve skladech 137
1.26 Stavební dělníci a malíři 141
1.27 Nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu 145
1.28 Montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů 149
1.29 Obsluha zařízení v průmyslu a dopravě 153
1.30 Obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat 157

2. Vzdělanostní skupiny 161
2.1 Základní vzdělání či bez vzdělání 161
2.2 Střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 165
2.3 Střední vzdělání bez maturity v oboru elektrotechnika a doprava 169
2.4 Střední vzdělání bez maturity v oboru chemie a potravinářství 173
2.5 Střední vzdělání bez maturity v oboru textil a oděvnictví 177
2.6 Střední vzdělání bez maturity v oboru zpracování dřeva 181
2.7 Střední vzdělání bez maturity v oboru stavebnictví 185
2.8 Střední vzdělání bez maturity v oboru zemědělství a lesnictví 189
2.9 Střední vzdělání bez maturity v oboru obchod, služby 194
2.10 Střední všeobecné vzdělání s maturitou 198
2.11 Střední vzdělání s maturitou v oboru stavebnictví a přírodních věd 202
2.12 Střední vzdělání s maturitou v oboru strojírenství 206
2.13 Střední vzdělání s maturitou v oboru elektrotechnika 210
2.14 Střední vzdělání s maturitou v oboru zemědělství a lesnictví 214
2.15 Střední vzdělání s maturitou v oboru zdravotnictví 219
2.16 Střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 223
2.17 Střední vzdělání s maturitou v oboru učitelství 228
2.18 Středoškolské vzdělání s maturitou „ostatní" 232
2.19 Terciární vzdělání v oboru přírodních věd či stavebnictví 237
2.20 Terciární vzdělání ve strojírenství 242
2.21 Terciární vzdělání v elektrotechnice 246
2.22 Terciární vzdělání v zemědělství 250
2.23 Terciární vzdělání ve zdravotnictví 255
2.24 Terciární vzdělání v ekonomice 259
2.25 Terciární vzdělání v oboru „právo a ostatní společenské obory" 264
2.26 Terciární vzdělání v učitelství 269

Úvod

Odhadování vývoje na pracovním trhu se zřetelem na naplňování poptávky po vhodně vzdělaných pracovních silách má dlouhou tradici. První pokus o řešení tohoto problému proběhl v padesátých letech minulého století ve Spojených státech v United States Bureau of Labour Statistics, když bylo zapotřebí v době poválečného ekonomického růstu ovlivňovat a přizpůsobovat nabídku práce potřebám poptávky rostoucí výroby. Projektování poptávky pracovního trhu po práci a naplňování těchto požadavků vhodně vzdělanými pracovníky se od sedmdesátých let řeší v mnoha vyspělých západoevropských státech.

Předkládaný model má vzor v modelu, který byl původně vyvinut v Research Centre for Education and the Labour Market v Maastrichtu v Nizozemsku a na naše podmínky byl pod vedením Národní observatoře zaměstnanosti a vzdělávání Národního vzdělávacího fondu, o.p.s., upraven v CERGE-EI v Praze. V posledních pěti letech se ve spolupráci s CERGE-EI vyvíjí a experimentálně využívá ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i. v Praze jako část grantového projektu „Společnost vědění - nároky na kvalifikaci lidských zdrojů a na další vzdělávání".

Model ROA-CERGE (dále jen „model") popisuje pracovní trh z hlediska příslušnosti k **definovaným zaměstnaneckým a vzdělanostním skupinám** a vývoj vztahů mezi těmito skupinami. Předkládaná varianta zpracovává relevantní informace od roku 1994 do roku 2007. Zákonitosti tohoto vývoje spolu se znalostí některých dalších odhadů využívá k odhadování poměrů na trhu práce v České republice v letech 2008 až 2012. Klade si za cíl pomáhat všem, kteří na trh práce vstupují, či se na něm potřebují lépe orientovat. Výsledky tak mají sloužit decizní sféře k tvorbě opatření na odstranění nerovnováhy na trhu práce a mají také pomáhat s volbou oboru studia žákům a studentům.

Již také existují zkušenosti, že samotný odhad budoucí poptávky po práci v definovaných zaměstnaneckých a vzdělanostních skupinách přináší cenné informace pro pracovníky v rozhodovací sféře, zaměstnavatele a patrně i pro ty, kteří se v zaměstnaneckých skupinách nacházejí. Model také popisuje trh práce z hlediska **specificky vzdělaných** příchozích. Pro ně se **odhaduje šance pro získání vhodného zaměstnání** a šance zaměstnavatelů specificky vzdělané pracovníky najít.

Tato studie byla vypracována na základě vstupních dat, jak byla shromážděna v prvním pololetí roku 2008. Nereflektuje tedy ekonomickou recesi, v níž se na konci roku 2008 nacházíme. S touto skutečností se budeme snažit vyrovnat v prognóze, kterou vypracujeme v prvním pololetí roku 2009.

1. Summary

Průměrný počet zaměstnaných v hospodářství České republiky v roce 2007 byl 4 900 tisíc osob a předpokládáme, že tento počet do roku 2012 - v souvislosti s nepříznivou demografickou prognózou - poklesne o cca 2 %, při zachování stejné míry nezaměstnanosti.

V období mezi lety 2008 až 2012 odhadujeme poptávku po práci na 773 tisíc pracovních míst.

232 tisíc převážně málo kvalifikovaných míst zanikne.

218 tisíc nových míst vznikne expanzí průmyslu a hlavně služeb.

555 tisíc míst se uvolní odchody do důchodu, na mateřskou dovolenou a z podobných důvodů.

Na tento trh práce budou vstupovat absolventi škol, jejichž počet v období 2008 až 2012 odhadujeme na 635 tisíc.

Lze očekávat i zájem o práci z části asi 163 tisíc nezaměstnaných, kteří byli v roce 2007 v nezaměstnanosti méně než jeden rok.

Počet absolventů středoškolského studia bez maturity se v období 2008 až 2012 sníží o 16 %.

Mezi lety 2008 až 2012 přijde na pracovní trh 64 % absolventů středních škol, kteří budou v tomto období maturovat, ostatní nastoupí do dalšího studia.

Mezi lety 2008 až 2012 přijde na pracovní trh pouze 65,5 % všech absolventů terciárního studia, ostatní budou pokračovat v návazném studiu.

V roce 2012 bude hledat zaměstnání o 61,5 % více vysokoškoláků ve srovnání s rokem 2008.

Počet absolventů některých společenských oborů vysokoškolského studia vzroste mezi lety 2008 až 2012 o 93 %. Vyhlídky na získání vhodného zaměstnání těchto absolventů budou proto výrazně horší než ostatních absolventů.

2. Model ROA-CERGE v roce 2008

Model využívá či poskytuje informace o minulém a budoucím vývoji skupin specificky vzdělaných a zaměstnaných skupin pracovníků a propojuje tento vývoj s vývojem relevantních ekonomických veličin. Pro období příštích pěti let odhaduje poptávku po práci v definovaných zaměstnaneckých skupinách. K tomu využívá znalosti makroekonomické projekce zaměstnanosti v hlavních sektorech hospodářství v tomto období. Podle vzdělanostního složení zaměstnaneckých skupin a jejího vývoje převádí poptávku po práci v zaměstnaneckých skupinách na poptávku po práci ve vzdělanostních skupinách. Poptávku po práci ve vzdělanostních skupinách porovnává s nabídkou práce a stanovuje šanci na získání zaměstnání odpovídajícího nabytému vzdělání v období budoucích pěti let.

Na základě ověřovaných vstupních dat byla v prvním pololetí roku 2008 provedena prognóza vzdělanostních potřeb pro období 2008 až 2012.

Tabulka č. 1 **Používané zaměstnanecké skupiny**

skupina	název	stav 2007
1	vrcholové vedení velkých organizací, odborníci v oblasti matematiky a práva	86 636
2	vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci	262 308
3	státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách	38 803
4	vědci v oblasti podnikání	105 140
5	vědci a pracovníci v biologii	49 428
6	architekti, odborníci ve fyzice a IT	115 015
7	učitelé základních, středních a vysokých škol	152 807
8	odborní zdravotničtí pracovníci	149 745
9	umělečtí pracovníci	71 164
10	pedagogové v mimoškolních zařízeních	54 169
11	technici v IT a elektronice	101 819
12	technici ve fyzikálních oborech	247 613
13	odborní administrativní, policejní a celní pracovníci	278 706
14	odborní pracovníci bank a pojišťoven	211 829
15	prodavači v obchodech a provozní ve stravování	418 884
16	kancelářští a manipulační pracovníci	139 374
17	úředníci v knihovnách a poštách	114 083
18	pomocní zdravotničtí pracovníci	97 691
19	kvalifikovaní dělníci v lesnictví a rybářství	77 757
20	řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů	257 749
21	kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví	105 509
22	kvalifikovaní výrobci textilií a kůží	81 483
23	formíři, svářeči, horníci a řidiči železničních vozidel	130 834
24	kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení	378 197
25	pracovníci ve skladech	186 677
26	stavební dělníci a malíři	198 802
27	nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu	203 176
28	montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů	260 421
29	obsluha zařízení v průmyslu a dopravě	169 291
30	obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat	160 121

Od roku 2007 se používají tyto vzdělanostní skupiny:

Vysvětlení použitých zkratek:

SŠbM Střední vzdělání bez maturity, ISCED 0-2

SŠsM Střední vzdělání s maturitou, ISCED 3-4

VŠ Vysokoškolské vzdělání (včetně VOŠ), ISCED 5,6

Tabulka č. 2 **Používané vzdělanostní skupiny**

skupina	název	stav 2007
1	Základní a bez vzdělání	293 493
2	SŠbM, řízení a obsluha strojů, strojírenství, hutnictví	672 631
3	SŠbM, elektrotech., doprava, spoje	178 177
4	SŠbM, chemie, potravinářství a ostatní	113 447
5	SŠbM, textil, oděvnictví	173 046
6	SŠbM, zpracování dřeva, výroba obuvi	113 257
7	SŠbM, stavebnictví	272 517
8	SŠbM, zemědělství a lesní hospodářství	76 637
9	SŠbM, obchod, služby	404 024
10	SŠsM, obecná příprava (gymnázia)	200 567
11	SŠsM, stavebnictví a přírodní vědy	135 875
12	SŠsM, strojírenství	290 895
13	SŠsM, elektrotechnika	179 460
14	SŠsM, zemědělství	108 873
15	SŠsM, zdravotnictví	157 731
16	SŠsM, ekonomika, obchod, právní vědy	528 819
17	SŠsM, učitelství	55 662
18	SŠsM, ostatní	218 470
19	VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	111 681
20	VŠ, strojírenství	63 276
21	VŠ, elektrotechnika	61 382
22	VŠ, zemědělství a ostatní technické obory	69 521
23	VŠ, zdravotnictví	59 208
24	VŠ, ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	157 767
25	VŠ, právní vědy a ostatní společenské obory	91 229
26	VŠ, učitelství	121 752

2.1 Změny programového vybavení modelu ROA-CERGE

2.1.1 Alternativní výpočet náhradní poptávky

Náhradní poptávku odhadujeme tak, že sledujeme změny velikosti věkových kohort v čase. Porovnáváme velikost věkové kohorty obsahující 5 ročníků na začátku a na konci pětiletého období. Úbytky se interpretují, při splnění dalších požadavků,

jako volná místa, čekající na obsazení. Pro danou věkovou kohortu skládající se z pěti ročníků získáme v každém roce podíl hodnoty velikosti kohorty před pěti lety a v daném roce. Máme tak k dispozici pro každou kohortu řadu takových podílů, které říkají, jak se například změnil počet osob, jimž bylo v roce 2000 35 až 39 let oproti počtu osob, jimž bylo 30 až 34 let před pěti lety, v roce 1996. Dalším členem této řady je podíl vyjadřující jak se počet osob, jimž bylo v roce 2001 35 až 39 let, změnil, oproti počtu osob, jimž bylo 30 až 34 let v roce 1997. Dalším členem této řady je podíl vyjadřující jak se změnil počet osob, jimž bylo v roce 2002 35 až 39 let, oproti počtu osob, jimž bylo 30 až 34 let v roce 1998. Takovou řadu podílů můžeme vytvořit až do roku 2007. V tomto roce budeme porovnávat počet osob ve věku 35 až 39 let oproti počtu osob, jimž bylo 30 až 34 let v roce 2003. Potíž je v tom, že velikosti uvažovaných věkových kohort jsou malé, mají velký rozptyl a podíly náhodně kolísají.

Přitom je třeba stanovit z této řady reprezentativní hodnotu, podíl, kterým znásobíme velikost kohorty v posledním známém roce a získáme (odhadneme) velikost kohorty na konci odhadovaného období. Touto reprezentativní hodnotou byl dosud průměr všech takto zjištěných podílů pro danou věkovou kohortu. Modifikace výpočtu náhradní poptávky spočívá v možnosti volby této reprezentativní hodnoty - nyní je uživatel vyzván, aby zvolil jednu z možností:

- Průměr řady podílů, to je metoda, používaná dosud.
- Vážený průměr, kde jsou více ohodnoceny poslední hodnoty podílů proti hodnotám z počátku řady. Vychází z myšlenky, že hodnoty podílů z počátku řady nemají k reprezentativní hodnotě velký vztah.
- Extrapolovaná hodnota regresní přímky, když se na podíly aplikuje lineární regrese, a výsledná přímka se na pět let prodlouží. Tento postup má nevýhodu, že v některých případech dává nereálné výsledky.

2.1.2 Modifikace shift-share analýzy

Analýza byla rozšířena o možnost sledovat vybrané efekty pro odvětví, povolání a vzdělání. Předchozí verze modelu počítaly jen celkový efekt odvětví. Tento celkový efekt je součtem efektů ve všech odvětvích. V některých odvětvích může být tento efekt kladný, v jiných záporný, a tyto efekty se mohou navzájem kompenzovat. Celkový efekt odvětví tak nedává úplnou informaci o vlivu odvětvové struktury na změnu zaměstnanosti ve vybrané skupině zaměstnání nebo vzdělání. Nová verze programu umožňuje sledovat změny zaměstnanosti ve vybrané skupině prostřednictvím změn v jednotlivých odvětvích.

Celková změna zaměstnanosti v období 2007 až 2012 v zaměstnaneckých skupinách se dosud dala vyjádřit efektem odvětví a efektem zaměstnání. Nyní se tato změna vyjadřuje uvnitř každého odvětví, na rozdíl od minulého stavu, kdy se efekt odvětví a zaměstnání sledoval jako celek. Z výsledků je zřejmé, že v různých odvětvích se efekty odvětví a zaměstnání značně liší. Jako příklad lze uvést zaměstnání č. 1 Vrcholové vedení velkých organizací, odborníci v oblasti matematiky a práva, kde dosavadní analýzou zjistíme velký efekt zaměstnání a menší kladný efekt odvětví. Podrobnějším rozborem ale model ukáže největší pozitivní efekty v odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, kde navíc efekt odvětví značně převyšuje efekt zaměstnání.

Celková změna zaměstnanosti v období 2007 až 2012 ve vzdělanostních skupinách se dosud dala vyjádřit efektem odvětví, zaměstnání a vzdělání. Nyní

dokážeme analyzovat tyto změny podrobněji - uvnitř každého odvětví a uvnitř každého zaměstnání.

Pro první vzdělanostní skupinu - Bez vzdělání a se základním vzděláním - jsme dosavadním způsobem shift-share analýzy zjistili záporné efekty odvětví, zaměstnání i vzdělání. Podrobnější analýzou zjistíme například v zaměstnání Pomocní zdravotničtí pracovníci vysoký kladný efekt zaměstnání, což napovídá, kde mohou takto vzdělaní hledat práci.

Nově vyvinutá shift-share analýza odvětví dovoluje analyzovat efekty povolání a vzdělání pro vybrané odvětví. Tato analýza umožňuje sledovat, jak se bude měnit profesní a vzdělanostní struktura vybraného odvětví.

Na rozdíl od celkového efektu povolání a vzdělání, které jsou výsledkem shift-share analýzy povolání a vzdělání, shift-share odvětví počítá tyto efekty ve vybraném odvětví.

Efekt povolaní je dán změnou podílu daného povolaní za předpokladu, že celková zaměstnanost v odvětví zůstane na stejné úrovni. Celkový efekt povolání je roven 0, protože je očištěn od efektu odvětví, totiž od změny celkové zaměstnanosti v odvětví. Taktéž celkový efekt vzdělání je 0, protože se mění jen struktura odvětví a celková zaměstnanost zůstává stejná. Některé vzdělanostní obory se zmenšují a jiné se zvětšují, ale celkový efekt je 0, protože zaměstnanost v odvětví zůstává stejná.

Efekt povolání ve vybraném odvětví se může lišit od efektu odvětví v celkovém hospodářství. Např. v celém hospodářství klesá podíl zaměstnaných v profesi 28 Montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů, ale v sektoru Zpracovatelský průmysl tento podíl rychle roste.

Také efekt vzdělání ve vybraném odvětví se muže lišit od efektu vzdělání v celém hospodářství. Například v celém hospodářství klesá podíl zaměstnaných se vzděláním 9 SŠbM, obchod, služby, ale ve Zpracovatelském průmyslu tento podíl zůstává na stejné úrovni.

2.1.3 Grafické vyjádření odvětvové struktury vzdělání

Program umožňuje sledovat vývoj odvětvové struktury skupin vzdělání pomocí grafického vyjádření časových řad zaměstnanosti vybraného vzdělání v odvětvích od roku 1994 do roku 2007. Odvětvovou strukturu vzdělání model neprognózuje, není proto možné zobrazit tyto časové řady do konce odhadovaného období - do roku 2012. Grafy umožňují analyzovat minulý vývoj odvětvové struktury vybraného vzdělání a zjistit vliv jednotlivých odvětví na celkovou zaměstnanost v daném klastru vzdělání.

2.1.4 Modifikace výpočtu expanzní poptávky

Expanzní poptávka ve vzdělanostních i zaměstnaneckých skupinách se odhaduje pomocí rozdílu hodnot zaměstnanosti v uvažovaných zaměstnaneckých či vzdělanostních skupinách v posledním roce odhadovaného období a posledním známém roce, zde jde o roky 2012 a 2007. Hodnota roku 2007 se odhaduje z Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) a tento odhad je ovlivněn výběrem vzorku respondentů a náhodně se odchyluje od skutečné velikosti skupiny. Tato odchylka ovlivňuje hodnotu expanzní poptávky a je možné ji eliminovat tím, že pro

zaměstnanost v posledním známém roce použijeme hodnotu predikovanou na základě regrese dosavadního vývoje.

Minulé verze programů používaly pro poslední známou hodnotu predikované hodnoty. V nové verzi je možné volit mezi oběma hodnotami, aktuální nebo predikovanou. Použití aktuální hodnoty může způsobit, že náhodná odchylka v odhadu zaměstnanosti v roce 2007 ovlivní významně hodnotu expanzní poptávky. Nevýhodou využití predikovaných hodnot je, že skutečná změna zaměstnanosti v posledním roce se ve výpočtu expanzní poptávky neprojeví. Uživatel proto musí volit použitou metodu na základě grafického znázornění vývoje velikosti vzdělanostních či zaměstnaneckých skupin a dodatečných informací.

2.1.5 Koeficient atraktivnosti studijních oborů

Spolupracovníky v CERGE-EI byl v roce 2007 navržen způsob, jak k výsledným koeficientům vyjadřujícím napětí na pracovním trhu připojit další ukazatele a odvodit koeficient vyjadřující atraktivitu vzdělanostních oborů, jak co do výdělkových možností, tak i úrovně nezaměstnanosti absolventů těchto oborů a šance získat zaměstnání ve shodě s dosaženým vzděláním. Konstrukce indikátoru atraktivnosti studijních oborů podle návrhu CERGE-EI je publikována v práci /20/ o činnosti CERGE-EI za rok 2007.

Celkový indikátor atraktivnosti studijních oborů je váženým průměrem následujících ukazatelů:

- **ukazatel napětí na pracovním trhu IFLM**, což je jeden z výstupů modelu pro odhadování vzdělanostních potřeb, uvedený v dalším textu této studie,
- **měsíční mzda absolventů studijních skupin**, tento ukazatel je odhadnut spolupracovníky v CERGE-EI na základě statistik Informačního systému o průměrném výdělku vytvářeného firmou Trexima, s.r.o. a na základě podílů absolventů studijních skupin na zaměstnaneckých skupinách definovaných a používaných v programu pro odhadování vzdělanostních potřeb,
- **průměrný meziroční růst hodinové mzdy** absolventů studijních skupin, tento ukazatel je odhadnut spolupracovníky v CERGE-EI na základě statistik Informačního systému o průměrném výdělku vytvářeného firmou Trexima, s.r.o. a na základě podílů absolventů studijních skupin na zaměstnaneckých skupinách definovaných a používaných v programu pro odhadování vzdělanostních potřeb,
- **míra nezaměstnanosti absolventů v roce 2007**, zdroj Festová, Vojtěch, NÚOV Praha, výpočty CERGE-EI.

Měsíční mzdy absolventů studijních skupin a průměrný meziroční růst hodinové mzdy absolventů studijních skupin jsou známy odděleně pro muže a ženy. Určit ukazatel napětí na pracovním trhu odděleně pro muže a ženy nedokážeme, protože rozsah Výběrového šetření pracovních sil to neumožňuje. Stejně tak nemáme k dispozici údaje o nezaměstnanosti absolventů odděleně pro muže a ženy. Pro účely výpočtu hodnot koeficientu atraktivnosti studijních oborů považujeme ukazatel napětí na pracovním trhu a nezaměstnanost absolventů za shodný pro obě pohlaví.

Do výpočtu syntetického indikátoru vstupují váhy jednotlivých indikátorů. Žádná jednoznačná a objektivní měřítka pro určení vah však neexistují. Arbitrárně byly přiřazeny stejné váhy (30 %) nezaměstnanosti, mzdě a ukazateli napětí na pracovním trhu IFLM. Nejmenší váha 10 % byla přiřazena indikátoru průměrného meziročního růstu hodinové mzdy, a to z několika důvodů. Za prvé, tento indikátor není možno - vzhledem k omezenosti velikosti vzorku dat - spočítat pro všechny vzdělanostní obory. Druhý důvod je ten, že růsty mezd vykazují ve zvažovaném období poměrně malou variabilitu napříč obory. Za třetí, růst mezd v posledních pěti letech má obecně malou vypovídací schopnost o růstu mezd v horizontu 5-10 let, což je však rozhodovací časový horizont při volbě oboru.

Hodnocení každého ukazatele uvedeného výše se provádí vzhledem k ostatním vzděláním uvnitř skupiny vzdělání (střední vzdělání bez maturity, střední vzdělání s maturitou, terciární vzdělání).

Hodnota každého ukazatele pro konkrétní vzdělání ve skupině je převedena na kód označující vzdálenost od průměrné hodnoty ve skupině vzdělání.

Vztah mezi kvantitativním hodnocením ukazatele a jeho kvalitativním vyjádřením nominálním znakem je dán následující tabulkou.

Tabulka č. 3

interval ukazatele	**hodnocení**	
	kvantitativní	**kvalitativní**
hodnota ukazatele < PR - 0,5 * SO	1	výborná
PR - 0,5 * SO <hodnota ukazatele < PR + 0,5 * SO	2	průměrné
hodnota ukazatele> PR + 0,5 * SO	3	špatné

PR…průměrná hodnota ukazatele ve skupině

SO… směrodatná odchylka ukazatele ve skupině

Indikátor atraktivnosti studijních oborů je tak závislý na informacích z datových souborů firmy Trexima, s.r.o., které nejsou běžně přístupné, a na údajích o nezaměstnanosti absolventů, jež uveřejňuje ve svých zprávách Národní ústav pro odborné vzdělávání v podrobné struktuře. Pravidelné využívání obou zdrojů v budoucnosti by bylo třeba smluvně zajistit.

2.2 Vstupní data

2.2.1 Makroekonomická predikce

Predikce zaměstnanosti do roku 2012 v jednotlivých odvětvích je jedním ze vstupů pro výpočet expanzní poptávky podle vzdělanostních skupin. Kvalita těchto predikcí se promítá do výsledků expanzní poptávky, a tím do celkových výsledků.

Použitá makroekonomická predikce zaměstnanosti na období 2008 až 2012, kterou sestavili pracovníci Národního vzdělávacího fondu na jaře roku 2008, se ve srovnání s posledním známým pětiletým obdobím 2003 až 2007 vyznačuje pokračováním poklesu zaměstnanosti v primárních sektorech a v sektoru Veřejné správy. V dalších oblastech se má růst měnit v pokles, což se bude projevovat v sektorech

Dobývání nerostných surovin, Zpracovatelský průmysl, Stavebnictví a Pohostinství a ubytování. Další sektory, převážně služby, mají pokračovat v růstu, často ale pomalejším: Doprava, skladování a spoje, Peněžnictví a pojišťovnictví, Činnosti v oblasti nemovitostí, pronájmu a podnikání, Školství, Zdravotní a sociální péče, veterinární činnosti a spojené sektory, Ostatní veřejné a sociální služby, Činnosti domácností a Exteritoriální organizace a instituce. Pokles se má obrátit v růst v sektoru Obchod a opravy motorových vozidel.

Obecně lze říci, že v druhé polovině odhadovaného období 2008 až 2012 se na trhu práce začnou projevovat omezení vyplývající z nedostatku pracovních sil. Připomínáme, že tato užitá predikce nezahrnuje ekonomickou recesi z podzimu 2008.

Tabulka č. 4 **Indexy růstu makroekonomické predikce**

sektor OKEČ	**průměrný index růstu**	
	2003-2007	**2008-2012**
zemědělství, myslivost	-4,89%	-2,29%
lesnictví, rybolov a chov ryb	-3,60%	-2,57%
dobývání nerostných surovin	0,42%	-2,56%
zpracovatelský průmysl	2,08%	-1,38%
výroba a rozvod elektřiny	-1,46%	-0,74%
stavebnictví	0,46%	-0,45%
obchod, opravy mot. vozidel	-0,59%	0,36%
pohostinství a ubytování	1,55%	-0,07%
doprava, skladování a spoje	0,35%	0,07%
finanční zprostředkování	1,40%	0,05%
činnosti v oblasti nemovit., a podnikání.	5,50%	1,68%
veř. správa, obrana, soc. zab.	-0,41%	-0,50%
školství	0,21%	0,42%
zdrav., veterinární a soc. čin.	2,47%	0,35%
ostatní veřejné a soc. služby	1,01%	0,50%

2.2.2 Výběrové šetření pracovních sil

Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) Českého statistického úřadu je zdrojem informací pro analýzu vývoje poptávky podle zaměstnaneckých a vzdělanostních skupin. Panel zahrnuje více než 250 000 respondentů ročně a každé čtvrtletí se vymění 20 % z nich.

Počet respondentů je proporcionální velikosti okresů. Výběr domácností v každém okrese je náhodný, ve vybrané domácnosti jsou do šetření zahrnuti všichni členové. Tato náhodnost výběru zaručuje, že ve výběrovém šetření je každá vzdělanostní skupina reprezentována proporcionálně svému skutečnému počtu. Váha respondenta odpovídá jeho reprezentaci v daném okresu, dané věkové skupině a daném pohlaví.

2.2.3 Absolventi škol

Statistiky počtu absolventů škol v potřebném složení jsou vypracovány pracovníky Ústavu pro informace ve vzdělávání.

V období 2008-2012 bude hledat práci přibližně 635 tisíc absolventů různých typů škol. Tento údaj nezahrnuje počet absolventů základních škol odcházejících do praxe, ale je to odhad počtu těch, kteří dokončí nějaké vyšší studium, nepokračují v dalším studiu a předpokládáme, že vstoupí na pracovní trh. Samotných absolventů je daleko víc - přibližně 837 tisíc. Tento počet bylo třeba snížit o absolventy gymnázií a středních škol s maturitou, kteří pokračují v terciárním studiu a podle minulých dat setrvali ve studiu alespoň jeden rok. Počet vysokoškolských absolventů byl očištěn o počet bakalářů pokračujících neprodleně v návazném studiu.

Vývoj počtu absolventů je charakterizován zmenšováním populačních ročníků a počtu přijatých ke studiu a tedy i absolventů na jedné straně a posilování kapacity vysokoškolského studia na straně druhé. Výsledkem této situace je snižování počtu absolventů středoškolského studia bez maturity i s maturitou a posilování počtu absolventů vysokých škol, kdy absolvují silné ročníky bakalářů. Tento stav se projektuje do výsledných odhadů modelu.

Snižování počtu absolventů středoškolského studia, bez ohledu na odchod do dalšího vzdělávání, je nezanedbatelný. Počet středoškoláků bez maturity se během odhadovaného období 2008 až 2012 sníží o 16 %, počet středoškoláků s maturitou se během odhadovaného období 2008 až 2012 prakticky nezmění, ale na trh práce jich - podle poměrů v posledních letech - přijde každoročně v průměru 66 % (pro absolventy odborného studia), resp. 22 % (pro absolventy gymnázií). O ostatních - podle dosavadních zkušeností - předpokládáme, že nastoupí ke studiu nějaké vysoké školy a vydrží tam alespoň jeden rok.

Počet absolventů vysokoškolského studia naproti tomu rychle roste. V roce 2012 bude absolvovat o 63 % vysokoškoláků více ve srovnání s rokem 2008, a takřka trojnásobek ve srovnání s rokem 2001.

Průměrný index růstu či poklesu počtu absolventů v používaných vzdělanostních kategoriích znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 5 **Průměrný roční index růstu počtu absolventů v období 2008-2012**

vzdělanostní skupina	průměrný roční index růstu 2008-2012
střední školy bez maturity:	
řízení a obsluha strojů, strojírenství, hutnictví	-1,83%
elektrotechnika, doprava, spoje	-8,74%
chemie, potravinářství a ostatní	-5,76%
textil, oděvnictví	-15,54%
zpracování dřeva, výroba obuvi	-5,84%
stavebnictví	-3,49%
zemědělství a lesní hospodářství	-3,93%
obchod, služby	-3,71%
střední školy s maturitou:	
obecná příprava (gymnázia)	0,04%
stavebnictví a přírodní vědy	-3,88%
strojírenství	-1,37%
elektrotechnika	-2,25%
zemědělství a lesní hospodářství	-2,96%
zdravotnictví	-8,02%
ekonomika, obchod, právní vědy	-1,84%
učitelství	0,17%
ostatní	7,51%
vysoké školy a VOŠ	
stavebnictví a přírodní vědy	8,95%
strojírenství	-4,86%
elektrotechnika	6,50%
zemědělství a ostatní technické obory	6,52%
zdravotnictví	7,88%
ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	18,71%
právní vědy a ostatní společenské obory	18,22%
učitelství	7,80%

Skupina Ostatní střední školy s maturitou zahrnuje školy s výukou v následujících oborech: Užitá geologie, Těžba a zpracování surovin, Textilní výroba a oděvnictví, Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie, Publicistika, knihovnictví a informatika, Tělesná kultura, tělovýchova a sport, Umění a užité umění. Skupina je přesně definovaná v dodatku kap. 2.18.

Skupina terciárního vzdělání Zemědělství a ostatní technické obory zahrnuje vedle zemědělství a veterinářství také obory těžbu nerostných surovin, chemické obory, textilní a kožedělnou výrobu, dopravu a spoje, speciální technologie, inženýrskou ekologii a krajinné inženýrství. Skupina je přesně definovaná v dodatku kap. 2.22.

Skupina terciárního vzdělání Ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky vedle ekonomie a administrativy zahrnuje různé obory podnikání, informatické obory a tělesnou kulturu. Skupina je přesně definovaná v dodatku kap. 2.24.

Skupina terciárního vzdělání Právní vědy a ostatní společenské obory zahrnuje vedle právnických oborů také obory společenských věd: filozofii, teologii, sociální vědy, psychologii a teorii umění. Skupina je přesně definovaná v Dodatku kap. 2.25.

2.3 Randomizace výsledků, metoda Monte Carlo

Vstupními daty modelu ROA-CERGE jsou odhady úhrnů VŠPS. Jedná se tedy o realizaci náhodných veličin, které vykazují odchylku od skutečných hodnot. Tedy i číselné výsledky modelu mají odchylku od výsledků, které by teoreticky mohly být vypočteny na základě znalosti skutečných hodnot z celé populace.

Získat analytický odhad intervalu spolehlivosti výsledků na základě statistických vlastností vstupních dat je velmi složité. Proto jsme zvolili metodu Monte Carlo, která dokáže tyto intervaly spolehlivosti vyhodnotit numericky. Metoda Monte Carlo spočívá v simulaci vstupních dat podle jejich statistických vlastností a následném výpočtu výsledků pro tyto nové vstupní hodnoty. Protože neznáme skutečnou hodnotu vstupních dat (četností), považujeme zjištěnou hodnotu četnosti za průměr nově vytvořených hodnot.

Vstupní hodnoty musí mít tyto statistické vlastnosti: Normální rozdělení s průměrem rovným zjištěné četnosti a známým rozptylem podle vzorce pro výběrový rozptyl z materiálů ČSÚ, uvedený např. v /22/. Pro vytvoření nových hodnot používáme náhodná čísla se standardní normální distribucí upravená tak, aby měla požadovanou střední hodnotu a rozptyl. Takto vygenerovaná nová hodnota simuluje novou četnost. Tyto simulace lze libovolně opakovat. Po každé sérii simulací získáme nová vstupní data a pomocí nich spočítáme nové výsledky.

Opakovaným výpočtem získáme množinu hodnot výsledků a můžeme odhadnout jejich statistické charakteristiky, intervalové odhady a rozdělení.

Tak získáváme interval spolehlivosti pro všechny charakteristiky modelu, pro odhadování vzdělanostních potřeb, počtu volných míst, pro náhradní a expanzní poptávku i pro výsledný koeficient získání zaměstnání IFLM a koeficient hodnotící problém se získáním zaměstnance s vhodnou kvalifikací IFRP.[1]

Další důležité údaje, vstupující do modelu, jsme nuceni pokládat za konstantní, i když jde o odhady neznámé skutečnosti. Jsou to zejména údaje o absolventech škol v odhadovaném období a makroekonomický odhad vývoje zaměstnanosti v odvětvích.

V dané situaci jinou možnost nemáme.

2.4 Indikátory napětí na trhu práce

Koeficienty IFLM a IFRP vyjadřují podíl kompletní nabídky práce a poptávky po práci.

Koeficient IFLM vyjadřuje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Vysoké hodnoty IFLM znamenají převahu nabídky práce nad poptávkou po práci, a tedy špatné vyhlídky nově příchozího na trh práce. Nízké

[1] Intervalový odhad IFRP není dosud do výpočtu zahrnut.

hodnoty IFLM znamenají dobré vyhlídky pro získání pracovního místa vyžadujícího dané vzdělání.

Identifikátor IFRP hodnotí situaci na trhu práce z hlediska zaměstnavatele. Vysoké hodnoty IFRP znamenají dobré vyhlídky pro nábor pracovníků s daným vzděláním. Nízké hodnoty IFRP znamenají potíže se získáváním takových zaměstnanců.

Hodnoty (viz tab. č. 6) obou identifikátorů blízké jedné označují vyrovnanou situaci na trhu práce, a to jak z hlediska uchazeče o zaměstnání, tak i z hlediska zaměstnavatele.

Označíme-li:

e	vzdělanostní skupina,
E_{e07}	počet zaměstnaných se vzděláním *e* v roce 2007,
$INS_{e\ 08\text{-}12}$	počet absolventů se vzděláním *e,* kteří přijdou na trh práce v odhadovaném období,
U_{e07}	počet krátkodobě nezaměstnaných v roce 2007 se vzděláním *e,*
$ED_{e08\text{-}12}$	odhad expanzní poptávky pro období 2008-2012,
$RD_{e08\text{-}12}$	odhad náhradní poptávky pro období 2008-2012,

potom je Indikátor budoucí situace na trhu práce (Indicator of the future labour market situation IFLM) pro vzdělanostní skupinu *e*

$$IFLM_e = \frac{E_{e07} + INS_{e08-12} + U_{07}}{E07 + \max(0, ED_{e08-12}) + RD_{e08-12}}$$

Obdobně je definován Indikátor budoucích problémů s najímáním pracovníků (Indicator of future recruitment problems IFRP), který situaci na trhu práce hodnotí z hlediska zaměstnavatele:

$$IFRP_e = \frac{E_{e07} + INS_{e08-12} + U_{07}}{E_{e07} + ED_{e08-12} + RD_{e08-12}}$$

Z praktických důvodů, protože indikátory jsou náhodnými veličinami a nebylo by možné interpretovat malé rozdíly mezi nimi, užívá se slovní hodnocení vyhlídky na získání zaměstnání s danou kvalifikací. Pro hodnocení vycházíme z toho, že se budou porovnávat vyhlídky na získání zaměstnání mezi různými obory studia, a proto používáme pro slovní interpretaci charakteristiky množiny všech koeficientů pro všechny vzdělanostní skupiny. Těmito charakteristikami je průměr a směrodatná odchylka množiny všech koeficientů pro všechny skupiny vzdělání.

V odstavci o randomizaci modelu jsme vysvětlili, proč užíváme metodu Monte Carlo k modelování statistických vlastností výsledků. Ze získané množiny koeficientů IFLM můžeme proto pro každou vzdělanostní skupinu určit interval spolehlivosti. Z

dolních hranic intervalů spolehlivosti pro všechna vzdělání lze určit slovní hodnocení podle zásad z následující tabulky. Stejně tak lze zpracovat horní hranice všech intervalů spolehlivosti. V případě některých vzdělanostních skupin získáme odlišná slovní hodnocení, jindy se interval spolehlivosti vyjádří jedním hodnocením. Výsledky tohoto postupu jsou v tabulce č. 6:

Označíme-li:

PR ... průměrná hodnota množiny koeficientů IFLM, IFRP pro všechny vzdělanostní skupiny,

SO ... směrodatná odchylka množiny koeficientů IFLM, IFRP pro všechny vzdělanostní skupiny,

můžeme užívané slovní hodnocení vyhlídek na získání vhodného zaměstnání IFLM a vyhlídek na získání zaměstnance s vhodným vzděláním IFRP vyjádřit v následující tabulce:

Tabulka č. 6 **Slovní interpretace hodnot koeficientů IFLM, IFRP**

hodnota koeficientu IFLM	**hodnocení vyhlídky na získání zaměstnání**
PR - 1,5*SO a méně	výborná
PR - 0,5* SO až PR - 1,5*SO	lepší
PR - 0,5*SO až PR + 0,5*SO	dobrá
PR + 0,5* SO až PR + 1,5*SO	horší
PR + 1,5*SO a více	špatná
hodnota koeficientu IFRP	**hodnocení vyhlídky na získání zaměstnance**
PR - 1,5*SO a méně	špatná
PR - 0,5* SO až PR - 1,5*SO	horší
PR - 0,5*SO až PR + 0,5*SO	dobrá
PR + 0,5* SO až PR + 1,5*SO	lepší
PR + 1,5*SO a více	výborná

2.5 Poptávka po práci

2.5.1 Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají. Zásady pro stanovení náhradní poptávky pro vzdělanostní i zaměstnanecké skupiny jsou obdobné, v případě náhradní poptávky pro vzdělání se místo uvolňuje pouze odchodem do ekonomické neaktivity. Náhradní poptávka je

největší částí poptávky po práci a model odhaduje, že v letech 2008 až 2012 dosáhne náhradní poptávka výše 555 tis. pracovních míst.

2.5.2 Expanzní poptávka

Expanzní poptávku model chápe jako změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu ROA-CERGE se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku vzdělanostního období. Expanzní poptávka může být kladná nebo záporná podle růstu či poklesu poptávky po práci. Expanzní poptávka se počítá shodně pro vzdělanostní i zaměstnanecké skupiny. Model odhaduje, že v letech 2008 až 2012 vznikne 217 tis. nových míst a zanikne přibližně 232 tisíc míst, převážně míst vyžadujících nízkou kvalifikaci.

Při výpočtu expanzní poptávky je rozhodující použít vhodný regresní model, pomocí něhož se vyrovnává frekvence zaměstnanosti ve skupině v minulém období a extrapoluje se na odhadované období 2008 až 2012.

2.5.3 Substituční poptávka

Substituční poptávka vystihuje situaci, kdy se poptávka po pracovnících s daným vzděláním uspokojuje pracovníky s jiným, podobným typem vzdělání. Jde tedy o modelování uvědomělého chování absolventů poté, co zjistí, že musí své požadavky přizpůsobit aktuálnímu stavu na pracovním trhu. Je zřejmé, že to nelze v plné míře očekávat a pokud uvádíme výsledky takové hromadné substituce, jde o spekulaci pouze na okraj modelování poptávky po vzdělání.

K substituci v našem podání dochází, když existuje převis nabídky určitého typu vzdělání, nebo tehdy, když existuje nedostatek lidí s určitým typem vzdělání. O substituční poptávce se tedy uvažuje jen ve spojitosti se vzdělanostními skupinami a model odhaduje počet pracovních míst, která se substitucí naplní. Vzhledem k rostoucímu počtu vysokoškolsky vzdělaných absolventů model avizuje velké napětí v určitých segmentech trhu práce, určených právě pro vysokoškoláky, kde jsou největší mezery mezi nabídkou a poptávkou po práci. Předpokládáme tedy, že někteří z terciárně vzdělaných budou vykonávat zaměstnání vykonávaná dosud středoškoláky. Tuto skutečnost model interpretuje jako substituci „směrem dolů", kdy pracovníci s vyšším vzděláním mohou nahrazovat pracovníky se stejným či nižším vzděláním.

2.5.4 Shift-share analýza

Změny zaměstnanosti ve vzdělanostních či zaměstnanostních skupinách během odhadovaného období je možné blíže analyzovat. Shift-share analýza dává odpověď na otázku, co je hlavní příčinou růstu či poklesu zaměstnanosti v tomto časovém intervalu. Může to být změna zaměstnanosti v odvětví, kam skupina náleží, či změna počtu pracovníků v určitém zaměstnání nebo i změna počtu stejně vzdělaných pracovníků. Popřípadě to může být interakce všech tří faktorů. Shift-share analýza tedy pomáhá vysvětlit příčiny prognózovaných změn. Analýza těchto vlivů je komentována u těch vzdělanostních či zaměstnaneckých skupin, kde se nejvýrazněji projevují.

3. Výsledková část

3.1 Náhradní poptávka ve vzdělanostních skupinách

Náhradní poptávka je definována v odstavci 3.5.1. Dále uvádíme vzdělanostní skupiny s nejvyšší predikovanou náhradní poptávkou, počítáno v absolutních číslech. Je zřejmé, že to je poptávka ve skupinách s velkými četnostmi.

Vysvětlení použitých zkratek:

SŠbM Střední vzdělání bez maturity, ISCED 0-2

SŠsM Střední vzdělání s maturitou, ISCED 3-4

VŠ Vysokoškolské vzdělání (včetně VOŠ), ISCED 5,6

Tabulka č. 7 **Nejvyšší náhradní poptávka ve vzdělanostních skupinách, absolutně**

skupina	název	náhradní poptávka			zaměstnaných v roce 2007
		průměr	dolní hranice	horní hranice	
2	SŠbM, řízení a obsluha strojů, strojírenství, hutnictví	104 167	98 851	109 482	672 631
16	SŠsM, ekonomika, obchod, právní vědy	59 863	54 514	65 212	528 819
9	SŠbM, obchod služby	49 385	44 037	54 734	404 024
12	SŠsM, strojírenství	39 357	35 501	43 214	290 895
7	SŠbM, stavebnictví	36 391	31 267	41 514	272 517

Skupiny z tabulky Nejvyšší absolutní náhradní poptávka ve vzdělanostních skupinách se vyznačují velkým rozsahem, což je hlavní příčina vysoké náhradní poptávky. V některých skupinách můžeme pozorovat časnější odchody do důchodu, to se týká skupin 2, 16.

Na čelo skupiny s nejmenší náhradní poptávkou patří skupina 1 - Základní a bez vzdělání a skupina 8 - střední škola bez maturity, obor zemědělství a lesní hospodářství. Obě mají nulovou náhradní poptávku. Je tomu tak proto, že obě skupiny mají vysokou zápornou expanzní poptávku, a tak lze předpokládat, že uvolněná místa nebude žádoucí obsadit. Ostatní skupiny s nejmenší náhradní poptávkou obsahuje následující tabulka. Je jisté, že i zde hlavní roli v pořadí malé náhradní poptávky představuje velikost skupiny, neplatí to však zcela přesně.

Tabulka č. 8 **Nejnižší náhradní poptávka ve vzdělanostních skupinách, absolutně**

skupina	název	náhradní poptávka			zaměstnaných v roce 2007
		průměr	dolní hranice	horní hranice	
21	VŠ, elektrotechnika	5 152	3 999	6 304	61 382
17	SŠsM, učitelství	6 074	3 749	8 399	55 662
19	VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	7 684	5 005	10 362	111 681
23	VŠ, zdravotnictví	8 152	6 388	9 915	59 208
25	VŠ, právní vědy a ostatní společenské obory	8 386	6 352	10 421	91 229
20	VŠ, strojírenství	9 394	7 495	11 293	63 276

Skupiny vzdělání s nejnižší náhradní poptávkou jsou, kromě výše zmíněných, především stabilizovanými skupinami s nejvyšším vzděláním a ty se obecně vyznačují pozdějšími odchody do důchodu a to náhradní poptávku snižuje.

Aby pořadí nebylo ovlivněno celkovou velikostí skupiny, uvádíme skupiny s největší a nejmenší predikovanou náhradní poptávkou, relativně k velikosti skupiny v roce 2007. Seřazení podle relativních změn může být zajímavým ukazatelem pro příslušníky těchto skupin, protože jim říká, jaká část jejich kolegů se v příštích pěti letech obmění. Následující tabulka uvádí skupiny, v nichž se obmění největší díl zaměstnaných.

Tabulka č. 9 **Nejvyšší náhradní poptávka ve vzdělanostních skupinách, relativně**

skupina	název	relativní náhradní poptávka		
		průměr	dolní hranice	horní hranice
5	SŠbM, textil, oděvnictví	15,9%	14,5%	17,3%
22	VŠ, zemědělství a ostatní technické obory	15,6%	12,4%	18,9%
2	SŠbM, řízení a obsluha strojů, strojírenství, hutnictví	15,5%	14,7%	16,3%
18	SŠsM, ostatní	15,0%	13,0%	17,0%
20	VŠ, strojírenství	14,8%	11,8%	17,8%

V této tabulce jsou soustředěny vzdělanostní skupiny s vyšším podílem starších pracovníků (vysokoškoláci strojaři, průměrný věk 47 let) a s vyšším podílem žen (středoškoláci bez maturity - textil, oděvnictví, podíl žen 93 %). Skupinu 18, kde jsou soustředěni středoškoláci z různých oborů (potravinářství, textil, spoje, umělecké obory), neumíme interpretovat.

Skupiny s nejmenší relativní náhradní poptávkou jsou tyto:

Tabulka č. 10 **Nejnižší náhradní poptávka ve vzdělanostních skupinách, relativně**

skupina	název	relativní náhradní poptávka		
		průměr	dolní hranice	horní hranice
15	SŠsM, zdravotnictví	6,4%	4,8%	7,9%
19	VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	6,9%	4,5%	9,3%
24	VŠ, ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	7,4%	5,5%	9,3%
21	VŠ, elektrotechnika	8,4%	6,5%	10,3%
25	VŠ, právní vědy a ostatní společenské obory	9,2%	7,0%	11,4%

Do čela této tabulky patří skupiny Základní vzdělání a bez vzdělání a Střední vzdělání bez maturity v oboru zemědělství a lesní hospodářství, které mají nulovou náhradní poptávku. Ta je způsobena zápornou expanzní poptávkou, kdy se nenahrazují odchody do důchodu a místa se ruší.

V tabulce uvedené skupiny vzdělání se vyznačují pozdními odchody do důchodu nebo mají příznivé věkové složení s malým podílem 55letých a starších (skupina 15 - Střední škola s maturitou obor zdravotnictví).

3.2 Expanzní poptávka ve vzdělanostních skupinách

Vymezení pojmu expanzní poptávka je podáno v odstavci 3.5.2. Následující tabulky uvádějí vzdělanostní skupiny s největší a nejmenší expanzní poptávkou. Expanzní poptávka může nabývat záporných hodnot, odpovídá to redukci skupiny. Redukce vzdělanostní skupiny může nastávat při odchodech do důchodu, kdy školství podobně vzdělané pracovní síly dále neprodukuje (Skupina osob bez vzdělání) nebo omezuje (některé učební obory).

Následující tabulka obsahuje vzdělanostní skupiny s nejvyšší absolutní expanzní poptávkou.

Tabulka č. 11 **Nejvyšší expanzní poptávka ve vzdělanostních skupinách, absolutně**

skupina	název	náhradní poptávka			zaměstnaných v roce 2007
		průměr	dolní hranice	horní hranice	
16	SŠsM, ekonomika, obchod, právní vědy	53 842	49 988	57 695	528 819
24	VŠ, ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	33 287	30 512	36 063	157 767
4	SŠbM, chemie, potravinářství a ostatní	25 741	19 527	31 956	113 447
19	VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	21 839	18 865	24 813	111 681
11	SŠsM, stavebnictví a přírodní vědy	20 016	17 118	22 915	135 875

Skupina osob se středoškolským vzděláním s maturitou ekonomika, obchod a právní vědy, jakož i skupina osob se středoškolským vzděláním bez maturity v oboru chemie, potravinářství a ostatní vykazují rostoucí trend. Podíl skupin vysokoškolsky

vzdělaných odborníků 24 a 19 roste ve všech sledovaných povoláních a tyto skupiny obzvláště profitují z růstu odvětví, kde převážně pracují - Zpracovatelský průmysl, Obchod a opravy motorových vozidel, Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu a podnikatelské činnosti a také z růstu profesí Architekti, odborníci ve fyzice a IT a Technici ve fyzikálních oborech.

Nejnižší absolutní expanzní poptávka ve vzdělanostních skupinách je záporná, avizuje pokles zaměstnanosti v následujících pěti letech a skupiny čekající největší pokles jsou v následující tabulce.

Tabulka č. 12 **Nejnižší expanzní poptávka ve vzdělanostních skupinách, absolutně**

skupina	název	expanzní poptávka			zaměstnaných v roce 2007
		průměr	dolní hranice	horní hranice	
1	základní a bez vzdělání	-115 428	-118 690	-112 167	293 493
8	SŠbM, zemědělství a lesní hospodářství	-31 937	-35 054	-28 819	76 637
3	SŠbM, elektrotechnika,doprava,spoje	-25 680	-28 694	-22 667	178 177
9	SŠbM, obchod služby	-20 710	-24 221	-17 199	404 024
10	SŠsM, obecná příprava (gymnázia)	-11 728	-15 490	-7 965	200 567

Vedle nízkokvalifikovaních vzdělanostních skupin pozorujeme pokles expanzní poptávky ve skupině vzdělání č. 10 (obecná příprava), jež lze vysvětlit zmenšováním sektoru veřejná správa a obrana a také relativním i absolutním poklesem tohoto vzdělání v profesích Odborní administrativní, policejní a celní pracovníci, Kancelářští a manipulační pracovníci, kde jsou z velké části pracovníci s tímto vzděláním zaměstnáni. Záporná expanzní poptávka pro středoškolská vzdělání bez maturity se projevuje dlouhodobě. Snižují se počty pracovníků v profesích, kde jsou tato vzdělání nejčastější, nebo se snižuje podíl těchto vzdělání v profesních skupinách.

Nejvyšší relativní expanzní poptávka udává počet nově vzniklých pracovních míst ve vzdělanostních skupinách v období 2008 až 2012, relativně k velikosti skupiny v roce 2007.

Tabulka č. 13 **Nejvyšší expanzní poptávka ve vzdělanostních skupinách, relativně**

skupina	název	relativní expanzní poptávka		
		průměr	dolní hranice	horní hranice
4	SŠbM, chemie, potravinářství a ostatní	22,7%	17,2%	28,2%
24	VŠ, ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	21,1%	19,3%	22,9%
19	VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	19,6%	16,9%	22,2%
25	VŠ, právní vědy a ostatní společenské obory	16,8%	14,5%	19,1%
11	SŠsM, stavebnictví a přírodní vědy	14,7%	12,6%	16,9%

Složení této skupiny je podobné skupinám z tabulky č. 11, je zde také skupina odborníků s právnickým vzděláním a vzděláním v ostatních společenských oborech, převážně filozofických a sociálních. Tato skupina trvale a rychle roste, vděčí za to růstu odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu a podnikatelské činnosti, Ostatní veřejné, sociální a osobní služby a taky růstu profesí Vrcholové vedení

velkých organizací, Odborníci v oblasti matematiky a práva a Umělečtí pracovníci. V profesní skupině Státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách, která spíše stagnuje, roste podíl právníků a absolventů ostatních společenských oborů.

Skupiny s nejnižší relativní expanzní poptávkou ve vzdělanostních skupinách jsou v následující tabulce:

Tabulka č. 14 **Nejnižší expanzní poptávka ve vzdělanostních skupinách, relativně**

skupina	název	relativní expanzní poptávka		
		průměr	dolní hranice	horní hranice
8	SŠbM, zemědělství a lesní hospodářství	-41,7%	-45,7%	-37,6%
1	Základní a bez vzdělání	-39,3%	-40,4%	-38,2%
3	SŠbM, elektrotechnika,doprava,spoje	-14,4%	-16,1%	-12,7%
17	SŠsM, učitelství	-8,5%	-11,9%	-5,0%
15	SŠsM, zdravotnictví	-7,1%	-8,9%	-5,2%

Na rozdíl od složení tabulky č. 11 je zde skupina 17 Učitelé se středoškolským vzděláním s maturitou a skupina 15 Zdravotníci se středoškolským vzděláním. Za poklesem skupiny Učitelé se středoškolským vzděláním s maturitou vidíme stagnaci v odvětví Vzdělávání. Podíl středoškolsky vzdělaných zdravotníků se snižuje v obou rozhodujících profesích, kde převážně působí Odborní zdravotničtí pracovníci i Pomocní zdravotničtí pracovníci.

3.3 Náhradní poptávka v zaměstnaneckých skupinách

Ve výsledkové části uvádíme zaměstnanostní skupiny s nejvyšší očekávanou náhradní poptávkou, počítáno v absolutních číslech. Je to poptávka ve velkých skupinách.

Nejvyšší absolutní náhradní poptávka v zaměstnanostních skupinách je v následující tabulce:

Tabulka č. 15 **Nejvyšší náhradní poptávka v zaměstnaneckých skupinách, absolutně**

skupina	název	náhradní poptávka			zaměstnaných v roce 2007
		průměr	dolní hranice	horní hranice	
15	Prodavači v obchodech a provozní ve stravování	46 676	43 395	49 958	418 884
13	Odborní administrativní, policejní a celní pracovníci	43 522	38 834	48 210	278 706
24	Kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení	43 387	38 312	48 462	378 197
20	Řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů	42 975	39 005	46 945	257 749
2	Vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci	39 719	36 018	43 420	262 308

Uvedené skupiny charakterizují odchody v mladších věkových skupinách, tedy vysokou fluktuaci. Ta se projevuje překvapivě i ve skupině Vedoucích dílčích celků a

vedoucích malých podniků a zákonodárců. Jde o skupinu s klesajícím trendem velikosti a nadprůměrnými výdělky. Vysoká náhradní poptávka padá patrně na vrub vyššího počtu osob 55letých a starších, jichž bylo více než 20 % v roce 2007, a na postupnou koncentraci podniků.

Nejmenší náhradní poptávku model předpokládá v těchto skupinách:

Tabulka č. 16 **Nejnižší náhradní poptávka ve zaměstnaneckých skupinách, absolutně**

skupina	název	náhradní poptávka			zaměstnaných v roce 2007
		průměr	dolní hranice	horní hranice	
22	Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží	0	0	0	81 483
5	Vědci a pracovníci v biologii	4 726	2 726	6 726	49 428
3	Státní úřednici a pracovníci ve společenských vědách	5 463	3 944	6 981	38 803
9	Umělečtí pracovníci	6 571	4 651	8 490	71 164
10	Pedagogové v mimoškolních zařízeních	7 186	4 946	9 426	54 169

Jde vesměs o malé zaměstnanecké skupiny, jejichž příslušníci jsou mladšího věku a v příštích pěti letech jich odejde do důchodu jen málo (skupina 5, 22, 10, 9) nebo odcházejí do důchodu velmi pozdě, viz zaměstnanecká skupina 3 - Státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách. Skupina 22 Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží má zápornou expanzní poptávku, která svou velikostí překoná přirozený odliv pracovníků ze skupiny, a tedy její náhradní poptávka je nulová.

Relativní náhradní poptávka ukazuje, jaká část skupiny se v období 2008 až 2012 obmění vzhledem ke stavu v roce 2007.

Skupiny s největší náhradní poptávkou, relativně k velikosti skupiny v roce 2007:

Tabulka č. 17 **Nejvyšší náhradní poptávka ve zaměstnaneckých skupinách, relativně**

skupina	název	relativní náhradní poptávka		
		průměr	dolní hranice	horní hranice
30	Obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat	19,7%	17,4%	22,0%
20	Řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů	16,7%	15,1%	18,2%
23	Formíři, svářeči, hornici a řidiči železničních vozidel	16,3%	14,3%	18,3%
7	Učitele základních, středních a vysokých škol	16,2%	14,6%	17,8%
13	Odborní administrativní, policejní a celní pracovníci	15,6%	13,9%	17,3%

Skupina 7 - Učitelé základních, středních a vysokých škol je představitelem skupin, v nichž je značný podíl 55letých a starších, a tedy je možné očekávat v příštích letech jejich odchod do důchodu. Jiné skupiny, například skupina 30 - Obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat ve starších věkových kategoriích mnoho členů nemají, ale špatné výdělky vedou k domněnce o vysoké

fluktuaci ve skupině, tu dokazují odchody ze zaměstnání v mladších věkových skupinách. Vysoká náhradní poptávka po administrativních, policejních a celních pracovnících je dána mírně podprůměrnými výdělky ve věkové skupině 21 až 30 let a více než 80% podílem žen ve skupině.

Skupiny s nejmenší náhradní poptávkou, relativně k velikosti skupiny v roce 2007:

Tabulka č. 18 **Nejnižší náhradní poptávka ve zaměstnaneckých skupinách, relativně**

skupina	název	relativní náhradní poptávka		
		průměr	dolní hranice	horní hranice
22	Kvalifikovaní výrobci textilii a kůži	0,0%	0,0%	0,0%
16	Kancelářští a manipulační pracovníci	5,6%	3,2%	7,9%
14	Odborní pracovníci v obchodě	5,7%	4,9%	6,4%
27	Nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu	8,3%	6,8%	9,9%
11	Technici v IT a elektronice	9,0%	7,3%	10,6%

Náhradní poptávka po pracovnících skupin 22 a 27 je snížená zápornou expanzní poptávkou, ostatní skupiny mají malý podíl 55letých a starších. Nelze proto v příštích pěti letech očekávat větší odchody do důchodu.

3.4 Expanzní poptávka v zaměstnaneckých skupinách

Expanzní poptávka je popsána v odstavci 3.5.2. Následující tabulky uvádějí zaměstnanostní skupiny s největší a nejmenší expanzní poptávkou. Expanzní poptávka může nabývat záporných hodnot, odpovídá to redukci skupiny.

Tabulka č. 19 **Nejvyšší expanzní poptávka v zaměstnaneckých skupinách, absolutně**

skupina	název	expanzní poptávka			zaměstnaných v roce 2007
		průměr	dolní hranice	horní hranice	
14	Odborní pracovníci bank a pojišťoven	44 142	40 591	47 693	211 829
18	Pomocní zdravotničtí pracovníci	22 414	20 502	24 326	97 691
4	Vědci v oblasti podnikání	18 408	15 932	20 883	105 140
11	Technici v IT a elektronice	14 187	12 468	15 906	101 819
12	Technici ve fyzikálních oborech	10 241	6 328	14 155	247 613

V tabulce jsou skupiny s nejvýraznějším růstem, který bude pokračovat i v příštích pěti letech. Pozoruhodná je skutečnost, že hlavní příčinou růstu skupin z uvedené tabulky je efekt zaměstnání, protože všechny skupiny rostou ve více oborech, a to i v takových, které samy nerostou. Ve skupině Pomocných zdravotnických pracovníků je expanze podporovaná rychlým průměrným meziročním růstem mezd ve skupině 21 až 30 let, který přesahuje v průměru 8 % pro muže i ženy.

V následující tabulce jsou soustředěny skupiny s očekávaným nejrychlejším poklesem zaměstnanosti v příštích pěti letech.

Tabulka č. 20 **Nejnižší expanzní poptávka v zaměstnaneckých skupinách, absolutně**

skupina	název	expanzní poptávka			zaměst-naných v roce 2007
		průměr	dolní hranice	horní hranice	
24	Kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení	-29 680	-35 619	-23 742	378 197
22	Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží	-27 857	-29 903	-25 810	81 483
27	Nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu	-23 638	-27 557	-19 719	203 176
16	Kancelářští a manipulační pracovníci	-16 906	-19 371	-14 440	139 374
15	Prodavači v obchodech a provozní ve stravování	-16 700	-20 450	-12 950	418 884

Pokles zájmu o skupinu zaměstnání 24 - Kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení vysvětlujeme očekávaným poklesem zaměstnání ve zpracovatelském průmyslu, kde jich 61 % pracuje. Pokles celkového počtu zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu v letech 2008-2012 o cca 80 tis. osob očekává makroekonomická prognóza, z níž vycházíme.

Kladná relativní expanzní poptávka ukazuje, kolik nových míst v období 2008 až 2012 vznikne, vzhledem ke stavu v roce 2007.

Tabulka č. 21 **Nejvyšší expanzní poptávka v zaměstnaneckých skupinách, relativně**

skupina	název	relativní expanzní poptávka		
		průměr	dolní hranice	horní hranice
18	Pomocní zdravotničtí pracovníci	22,9%	21,0%	24,9%
14	Odborní pracovníci v obchodě	20,8%	19,2%	22,5%
4	Vědci v oblasti podnikání	17,5%	15,2%	19,9%
11	Technici v IT a elektronice	13,9%	12,2%	15,6%
10	Pedagogové v mimoškolních zařízeních	10,4%	6,8%	14,1%

Skladba tabulky odpovídá tabulce č. 19, kde jsou skupiny zaměstnání s nejvyšším očekávaným absolutním nárůstem, jen skupinu Techniků ve fyzikálních oborech nahradili Pedagogové v mimoškolních zařízeních.

Záporná relativní expanzní poptávka ukazuje, kolik míst v období 2008 až 2012 zanikne, vzhledem ke stavu v roce 2007.

Tabulka č. 22 **Nejnižší expanzní poptávka v zaměstnaneckých klastrech, relativně**

skupina	název	relativní expanzní poptávka		
		průměr	dolní hranice	horní hranice
22	Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží	-34,2%	-36,7%	-31,7%
5	Vědci a pracovníci v biologii	-16,1%	-18,5%	-13,7%
16	Kancelářští a manipulační pracovníci	-12,1%	-13,9%	-10,4%
27	Nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu	-11,6%	-13,6%	-9,7%
24	Kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení	-7,8%	-9,4%	-6,3%

V tabulce se i před rokem objevili odborníci ze skupiny 5 - Vědci a pracovníci v biologii. Pracují v odvětví Zemědělství, myslivost, lesnictví a počet pracovníků tohoto zaměstnání tam stagnuje a celé odvětví klesá a bude tomu tak i v příštích letech. V odvětví Zdravotnictví a sociální péče a veterinární činnosti jejich počet klesá a model tento pokles předpokládá i do blízké budoucnosti.

3.5 Shift-share analýza

Následující tabulka vysvětluje vliv efektu změn velikosti odvětví, zaměstnání a vzdělání na velikost expanzní poptávky ve vzdělanostních skupinách.

Efekt odvětví identifikuje vliv změn v odvětvové struktuře hospodářství. Tento efekt vyjadřuje vliv technologického progresu, vývoje produktivity a jiných makro-ekonomických faktorů, které působí na vývoj zaměstnanosti podle odvětví.

Efekt zaměstnání (povolání) identifikuje vliv změn v zaměstnanecké struktuře hospodářství. Tento efekt vyjadřuje vliv technologického progresu na růst zaměstnání (na růst velikosti zaměstnanecké skupiny) nebo na výměnu jednoho zaměstnání za jiné. Součet všech efektů zaměstnání je nula, což znamená, že v důsledku změn v profesní struktuře jsou některé vzdělanostní skupiny požadované více a některé méně, ale celková poptávka se nemění. Nejvyšší efekt zaměstnání je pro vzdělání z oblasti strojírenství, ekonomika, obchod, elektrotechnika a stavebnictví, což znamená, že zaměstnání, ve kterých pracují zaměstnanci s tímto vzděláním, mají do budoucna kladný růst. Nejvyšší záporný efekt zaměstnáni je pro obor textil, oděvnictví a pro základní vzdělání, což ukazuje na to, že povolání, v nichž pracují lidé s tímto vzděláním, se budou zmenšovat.

Efekt vzdělání vyjadřuje vliv změn vzdělanostní struktury hospodářství. Vzdělanostní struktura každé profese se mění, například pod vlivem vyšších nároků na kvalifikaci pracovníků. Proto vzdělanostní skupina s vyšší kvalifikací může růst a nahrazovat jinou vzdělanostní skupinu s nižší kvalifikací. Součet všech efektů vzdělání je nula, což znamená, že celková poptávka zůstává stejná. Efekt vzdělání je největší mezi třemi efekty, z čehož plyne, že změna vzdělanostní struktury je nejdůležitějším faktorem ovlivňujícím změnu zaměstnání podle vzdělanostních skupin.

V následující tabulce jsou vzdělanostní skupiny seřazeny podle podílu velikosti expanzní poptávky, která se vysvětluje na celkové zaměstnanosti r. 2007 v odhadovaném období 2008 až 2012.

Vysvětlení použitých zkratek:

SŠbM Střední vzdělání bez maturity, ISCED 0-2

SŠsM Střední vzdělání s maturitou, ISCED 3-4

VŠ Vysokoškolské vzdělání (včetně VOŠ), ISCED 5,6

Tabulka č. 23 **Interpretace změn ve vzdělanostních skupinách**

sk.	popis vzdělání	expanzní poptávka	efekt odvětví	efekt zaměst.	efekt vzdělání	efekt interakce
1	základní a bez vzdělání	-115 428	-3 111	-6 170	-110 575	4 428
2	SŠbM, řízení a obsluha strojů, strojírenství, hutnictví	-1 527	-11 992	-8 098	20 174	-1 610
3	SŠbM, elektrotechnika, doprava, spoje	-25 680	-2 387	-1 867	-21 947	520
4	SŠbM, chemie, potravinářství a ostatní	25 741	-926	836	26 005	-174
5	SŠbM, textil, oděvnictví	-764	-2 072	-15 711	17 782	-763
6	SŠbM, zpracování dřeva, výroba obuvi	4 745	-2 957	1 132	6 793	-223
7	SŠbM, stavebnictví	4 130	-5 113	-1 342	11 037	-452
8	SŠbM, zemědělství a lesní hospodářství	-31 937	-1 934	172	-30 599	425
9	SŠbM, obchod služby	-20 710	1 257	-11 364	-10 780	177
10	SŠsM, obecná příprava (gymnázia)	-11 728	1 017	3 382	-15 980	-148
11	SŠsM, stavebnictví a přírodní vědy	20 016	-235	3 628	16 357	266
12	SŠsM, strojírenství	1 232	-1 390	6 660	-2 510	-1 529
13	SŠsM, elektrotechnika	12 376	-640	4 366	8 785	-135
14	SŠsM, zemědělství	-2 742	-1 077	403	-1 647	-421
15	SŠsM, zdravotnictví	-11 159	2 134	-530	-11 329	-1 434
16	SŠsM, ekonomika, obchod, právní vědy	53 842	3 996	1 679	47 938	228
17	SŠsM, učitelství	-4 726	791	2 293	-7 795	-14
18	SŠsM, ostatní	-2 408	-333	2 126	-2 796	-1 405
19	VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	21 839	1 527	1 968	18 016	328
20	VŠ, strojírenství	357	719	2 190	-2 274	-278
21	VŠ, elektrotechnika	7 330	886	1 596	5 008	-161
22	VŠ, zemědělství a ostatní technické obory	-3 388	482	1 119	-4 428	-561
23	VŠ, zdravotnictví	2 600	964	-714	2 003	347
24	VŠ, ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	33 287	1 982	5 792	23 915	1 599
25	VŠ, právní vědy a ostatní společenské obory	15 313	1 528	3 373	10 032	379
26	VŠ, učitelství	14 722	2 043	3 037	9 037	605

Efekty označují části expanzní poptávky způsobené změnou příslušného ukazatele - odvětví, povolání, vzdělání - a ukazují, který z nich "táhne" expanzní poptávku. Tak například z prvního řádku tabulky - Základní vzdělání a bez vzdělání - je patrný význam samotného vzdělání, které je nevýhodou ve více oborech a povoláních. Záporný efekt povolání se vyskytuje u nejméně kvalifikovaných skupin vzdělání a naznačuje, že povolání, kde pracují takto vzdělaní lidé, se budou zmenšovat. Překvapivě jsou mezi vzděláními se záporným efektem vzdělání také vysokoškoláci zemědělci a strojaři. Sledujeme-li podíl strojních inženýrů v rozhodujících oborech jejich působení, shledáváme, že tam jejich počet klesá, ať jde o skupinu zaměstnání 2 - Vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci

(20 % všech strojních inženýrů), nebo skupinu 6 - Architekti, odborníci ve fyzice a IT (21 %), přitom právě tato skupina zaměstnání roste.

Tabulka č. 24 **Interpretace změn v zaměstnanostních skupinách**

povolání	zaměstnáno 2007	zaměstnáno 2012	změna	efekt odvětví	efekt zaměst.	efekt interakce
Vrcholové vedení velkých organizaci, odborníci v oblasti matematiky a práva	79 940	86 614	6 674	1 489	5 030	154
Vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci	251 672	240 244	-11 429	157	-10 747	-839
Státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách	47 733	47 075	-657	911	-1 574	6
Vědci v oblasti podnikání	112 108	130 515	18 408	2 855	14 835	717
Vědci a pracovníci v biologii	48 950	41 000	-7 950	-1 522	-5 991	-436
Architekti, odborníci ve fyzice a IT	119 356	123 061	3 705	4 125	-279	-141
Učitele základních, středních a vysokých škol	147 406	152 447	5 041	2 788	2 199	53
Odborní zdravotničtí pracovníci	153 797	149 620	-4 177	2 987	-7 040	-125
Umělečtí pracovníci	66 881	71 673	4 792	1 396	3 396	0
Pedagogové v mimoškolních zařízeních	60 740	66 396	5 655	1 077	4 451	128
Technici v IT a elektronice	100 229	114 416	14 187	1 377	12 618	192
Technici ve fyzikálních oborech	242 304	252 545	10 241	-3 477	14 609	-891
Odborní administrativní, policejní a celní pracovníci	248 280	245 574	-2 706	1 792	-4 924	425
Odborní pracovníci v obchodě	205 840	249 982	44 142	3 104	40 413	624
Prodavači v obchodech a provozní ve stravování	439 840	423 140	-16 700	6 540	-22 994	-247
Kancelářští a manipulační pracovníci	156 063	139 158	-16 906	1 020	-17 773	-153
Úředníci v knihovnách a poštách	127 495	132 856	5 361	1 127	4 018	216
Pomocní zdravotničtí pracovníci	93 547	115 961	22 414	1 564	20 524	327
Kvalifikovaní dělníci v lesnictví a rybářství	81 790	80 065	-1 725	-5 695	4 518	-547
Řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů	261 221	256 979	-4 241	-2 182	-2 350	290
Kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví	109 867	107 342	-2 525	-1 761	- 777	13
Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží	85 881	58 024	-27 857	-2 067	-26 498	708
Formíři, svářeči, horníci a řidiči železničních vozidel	127 660	125 787	-1 873	-3 724	2 038	-187
Kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení	368 692	339 012	-29 680	-7 885	-21 749	-47
Pracovníci ve skladech	181 052	185 187	4 135	-45	3 840	340
Stavební dělníci a malíři	193 814	188 222	-5 592	-3 224	-2 391	23
Nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu	212 712	189 074	-23 638	-2 087	-21 559	8
Montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů	260 857	251 734	-9 123	-4 923	-4 044	-157
Obsluha zařízení v průmyslu a dopravě	164 722	171 013	6 291	-2 555	9 071	-225
Obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat	154 623	156 633	2 009	-7 747	10 005	-249

3.6 Koeficienty napětí na trhu práce

Koeficienty napětí na trhu práce jsou syntetickými ukazateli, v nichž jsou spojeny všechny složky modelu. Jsou podrobně popsány v odstavci 2.4.

Tabulka č. 25 **Výsledné koeficienty**

skupina	název	vyhlídka na získání zaměstnání	vyhlídka na získání zaměstnance
1	základní a bez vzdělání	horší	výborná
2	SŠbM, řízení a obsluha strojů, strojírenství, hutnictví	lepší	horší
3	SŠbM, elektrotech., doprava, spoje	dobrá až lepší	dobrá
4	SŠbM, chemie, potravinářství a ostatní	lepší až výborná	horší
5	SŠbM, textil, oděvnictví	lepší	horší
6	SŠbM, zpracování dřeva, výroba obuvi	dobrá až lepší	dobrá
7	SŠbM, stavebnictví	lepší	horší
8	SŠbM, zemědělství a lesní hospodářství	špatná	výborná
9	SŠbM, obchod služby	dobrá	dobrá
10	SŠsM, obecná příprava (gymnázia)	lepší až výborná	dobrá
11	SŠsM, stavebnictví a přírodní vědy	lepší až výborná	horší
12	SŠsM, strojírenství	lepší	horší
13	SŠsM, elektrotechnika	lepší	horší
14	SŠsM, zemědělství	dobrá	dobrá
15	SŠsM, zdravotnictví	dobrá	dobrá
16	SŠsM, ekonomika, obchod, právní vědy	dobrá	dobrá
17	SŠsM, učitelství	horší až dobrá	dobrá
18	SŠsM, ostatní	dobrá	dobrá
19	VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	dobrá až lepší	horší
20	VŠ, strojírenství	dobrá až lepší	dobrá
21	VŠ, elektrotechnika	dobrá	dobrá
22	VŠ, zemědělství a ostatní technické obory	špatná až horší	dobrá
23	VŠ, zdravotnictví	horší	dobrá
24	VŠ, ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	špatná až horší	dobrá
25	VŠ, právní vědy a ostatní společenské obory	špatná až horší	dobrá
26	VŠ, učitelství	dobrá	dobrá

Z tabulky č. 25 je patrný rozdíl mezi šancemi nalézt vhodné zaměstnání pro různé úrovně vzdělání.

Středoškoláci bez maturity (ISCED 2) mají šanci nalézt vhodné zaměstnání v sedmi vzdělanostních skupinách alespoň dobrou, v jednom případě (zemědělství a lesní hospodářství) špatnou. Připomeňme, že dobrá šance znamená zhruba vyrovnanou nabídku pracovních míst a pracovníků s vhodným vzděláním pro obsazení těchto míst.

Středoškoláci s maturitou (ISCED 3 a 4) mají v osmi vzdělanostních skupinách tuto šanci alespoň dobrou, pouze v případě učitelů horší až dobrou.

Vysokoškolsky vzdělaní absolventi mají vyhlídky na získání zaměstnání horší než dobré ve čtyřech vzdělanostních skupinách a v druhé polovině oborů dobré nebo lepší.

Zaměstnavatelé budou mít v sedmi skupinách z celkových osmi dobrou šanci najít vhodně vzdělaného vysokoškoláka, zato šance najít vhodně vzdělaného středoškoláka v technických oborech bude horší.

3.7 Substituční poptávka

Jak jsme konstatovali v odstavci 3.5.3, substituční poptávka popisuje chování uchazečů, kteří se aktivně snaží najít zaměstnání, byť za cenu toho, že přijmou méně kvalifikované, a tak přizpůsobují svoji volbu aktuálnímu stavu trhu. Takové chování nemůžeme očekávat obecně a substituční poptávka v tomto podání je jen popisem modelového chování, o němž víme, že ve větší míře nemusí nastat.

Následující tabulka č. 26 dokumentuje působení substituční poptávky ve vzdělanostních klastrech. Sloupec „Mezera" je rozdíl mezi nabídkou práce danou počtem absolventů a krátkodobě nezaměstnaných a poptávkou po práci - součtem expanzní a náhradní poptávky. Kladná mezera indikuje převahu nabídky práce, záporná mezera znamená převahu poptávky po práci nad nabídkou. Substituční poptávka pomáhá snižovat převahu nabídky práce nad poptávkou tím, že simuluje odchod lépe kvalifikovaných pracovníků na místa vykonávaná pracovníky s podobným vzděláním na stejném či nižším stupni.

Substituce probíhá ve třech stupních a mezivýsledky jsou znázorněny v následující tabulce. V 1. kroku probíhá substituce vysokoškolsky vzdělaných pracovníků na místa zastávaná podobně vzdělanými vysokoškoláky. Výsledky jsou znázorněny ve sloupci 1. substituce z VŠ klastrů. Rozdíl mezi poptávkou po práci a nabídkou práce je ve sloupci „Mezera po 1. substituci". Je patrné, že některá kladná čísla ve vysokoškolských skupinách se snížila, a to znamená, že se tam snížila převaha nabídky práce nad poptávkou po práci. Relativně nejvíce se snížil přebytek učitelů, mají „vysoký substituční potenciál". Substituce pokračuje druhým krokem, při němž probíhá substituce od VŠ a středoškoláků s maturitou na místa středoškoláků s maturitou. Výsledky jsou v dalších dvou sloupcích. V třetím kroku substituují vysokoškoláci, středoškoláci s maturitou a bez maturity středoškoláky bez maturity. Mezery se většinou vyplnily, klesl tedy počet nezaměstnaných absolventů, a tak by měl proces obsazování volných míst ideálně vypadat.

Tabulka č. 26 **Substituční poptávka**

vzdělání	mezera	1. substi-tuce z VŠ klastrů	mezera po 1. sub-stituci	2. substi-tuce z VŠ a SŠsMat	mezera po 2. sub-stituci	3.s ubsti-tuce z VŠ a SŠsMat a SŠbezMat	mezera po 3. sub-stituci	celková substituční poptávka
základní a bez vzdělání	30 456	0	30 456	0	30 456	0	30 456	0
SŠbM, řízení a obsluha strojů, strojírenství, hutnictví	-56 006	0	-56 006	0	-56 006	0	0	0
SŠbM, elektrotech, doprava, spoje	-1 593	0	-1 593	0	-1 593	0	0	0
SŠbM, chemie, potravinářství a ostatní	-19 904	0	-19 904	0	-19 904	0	0	0
SŠbM, textil, oděvnictví	-16 533	0	-16 533	0	-16 533	0	0	0
SŠbM, zpracování dřeva, výroba obuvi	-2 669	0	-2 669	0	-2 669	0	0	0
SŠbM, stavebnictví	-17 972	0	-17 972	0	-17 972	0	0	0
SŠbM, zemědělství a lesní hospodářství	16 021	0	16 021	0	16 021	-30 048	-14 027	30 048
SŠbM, obchod služby	32 714	0	32 714	0	32 714	-73 458	-40 744	73 458
SŠsM, obecná příprava (gymnázia)	10 380	0	10 380	-11 172	-792	0	0	11 172
SŠsM, stavebnictví a přírodní vědy	-21 835	0	-21 835	0	0	0	0	0
SŠsM, strojírenství	-20 978	0	-20 978	0	0	0	0	0
SŠsM, elektrotechnika	-9 824	0	-9 824	0	0	0	0	0
SŠsM, zemědělství	208	0	208	-6 520	-6 312	0	0	6 520
SŠsM, zdravotnictví	3 648	0	3 648	-2 545	1 103	-7 494	-6 391	10 039
SŠsM, ekonomika, obchod, právní vědy	-2 782	0	-2 782	0	0	0	0	0
SŠsM, učitelství	3 205	0	3 205	-819	2 386	-2 135	251	2 954
SŠsM, ostatní	8 391	0	8 391	-16 878	-8 487	0	0	16 878
VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	-6 102	0	0	0	0	0	0	0
VŠ, strojírenství	-2 051	0	0	0	0	0	0	0
VŠ, elektrotechnika	2 211	-1 905	306	-4 330	-4 024	0	0	6 235
VŠ, zemědělství a ostatní technické obory	15 426	-1 766	13 660	-3 413	10 247	-5 946	4 301	11 125
VŠ, zdravotnictví	9 619	-204	9 415	-352	9 063	-969	8 095	1 525
VŠ, ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	38 741	-2 186	36 555	-5 363	31 192	-8 997	22 195	16 546
VŠ, právní vědy a ostatní společenské obory	24 015	-858	23 157	-1 766	21 391	-4 116	17 275	6 740
VŠ, učitelství	1 788	-1 056	732	-1 580	-848	0	0	2 636

3.8 Koeficient atraktivnosti studijních oborů

Stanovení výsledného syntetického koeficientu podle návrhu práce /20/ vychází z následujících údajů:

- Nezaměstnanost absolventů v roce 2007
- Medián hrubé měsíční mzdy mužů 21 až 30 let v roce 2007
- Medián hrubé měsíční mzdy žen 21 až 30 let v roce 2007
- Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů v období 2002 až 2007
- Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen v období 2002 až 2007
- Indikátor napětí na trhu práce (IFLM)

Hodnocení každého ukazatele uvedeného výše se provádí vzhledem k ostatním vzděláním uvnitř skupiny vzdělání.

Ty jsou určeny podle nejvyšší dosažené úrovně vzdělání takto:

i. Střední vzdělání bez maturity
ii. Střední vzdělání s maturitou
iii. Terciární vzdělání

Hodnota každého ukazatele pro konkrétní vzdělání ve skupině je převedena na kód označující vzdálenost od průměrné hodnoty ve skupině vzdělání, jak je ukázáno v tabulce č. 3.

V následující tabulce č. 27 se ukazuje, že se hodnocení podle IFLM většinou kryje s hodnocením atraktivity. Pouze v některých případech se hodnocení podle syntetického indikátoru a hodnocení IFLM liší. Například špatné vyhlídky na uplatnění středoškoláků bez maturity v oboru zemědělství a lesní hospodářství se díky dobrým mzdám změní na průměrný koeficient atraktivity. Podobný rozdíl v hodnocení IFLM a syntetického indikátoru existuje u středoškoláků bez maturity v oboru zpracování dřeva, výroba obuvi a také špatné hodnocení IFLM pro muže vysokoškoláky ve zdravotnictví se změní ve výborný koeficient atraktivity vzhledem k vysokému hodnocení mezd a nízké nezaměstnanosti.

Tabulka č. 27

	nezaměst-nanost	měsíční mzda		růst hod. mzdy		IFLM	**syntetický indikátor**			
		muži	ženy	muži	ženy		muži	ženy	muži	ženy
SŠbM, řízení a obsluha strojů, strojír., hutnictví	1	3	3	2	1	1	1,7	1,6	výborný	výborný
SŠbM, elektrotech., doprava, spoje	1	3	3	2	2	2	2,0	2,0	průměrný	průměrný
SŠbM, chemie, potravinářství a ostatní	2	1	2	2	2	1	1,4	1,7	výborný	výborný
SŠbM, textil, oděvnictví	3	2	1	1	2	1	1,9	1,7	průměrný	výborný
SŠbM, zpracování dřeva, výroba obuvi	2	1	1	1	1	2	1,6	1,6	výborný	výborný
SŠbM, stavebnictví	3	2	n.a.	2	n.a	2	2,3	2,5	špatný	špatný
SŠbM, zemědělství a lesní hospodářství	2	1	1	2	2	3	2,0	2,0	průměrný	průměrný
SŠbM, obchod služby	3	2	1	3	3	3	2,7	2,4	špatný	špatný
SŠsM, obecná příprava (gymnázia)	1	1	1	1	3	3	1,6	1,8	výborný	výborný
SŠsM, stavebnictví a přírodní vědy	2	1	2	3	2	1	1,5	1,7	výborný	výborný
SŠsM, strojírenství	2	1	1	2	3	1	1,4	1,5	výborný	výborný
SŠsM, elektrotechnika	2	1	1	3	3	1	1,5	1,5	výborný	výborný
SŠsM, zemědělství	3	2	3	1	1	2	2,2	2,5	špatný	špatný
SŠsM, zdravotnictví	1	3	3	n.a	n.a	3	2,3	2,3	špatný	špatný
SŠsM, ekonomika, obchod, právní vědy	3	2	2	1	3	2	2,2	2,4	špatný	špatný
SŠsM, učitelství	2	3	2	n.a	n.a	3	2,6	2,3	špatný	špatný
SŠsM, ostatní	2	2	2	2	2	3	2,3	2,3	špatný	špatný
VŠ, stavebnictví a přírodní vědy	1	2	3	1	1	1	1,3	1,6	výborný	výborný
VŠ, strojírenství	2	2	n.a.	1	n.a	1	1,6	1,5	výborný	výborný
VŠ, elektrotechnika	2	3	n.a.	2	n.a	1	2,6	1,5	špatný	výborný
VŠ, zemědělství a ostatní technické obory	2	3	3	3	2	3	2,7	2,6	špatný	špatný
VŠ, zdravotnictví	1	1	2	n.a	n.a	3	1,7	2,0	výborný	průměrný
VŠ, ekonomika, obchod, ostatní vědy a nauky	3	2	2	3	3	3	2,7	2,7	špatný	špatný
VŠ, právní vědy a ostatní společenské obory	3	1	1	2	2	3	2,3	2,3	průměrný	špatný
VŠ, učitelství	2	2	1	n.a	n.a	1	1,7	1,3	výborný	výborný

Kódové hodnoty označují vzdálenost skutečných hodnot ukazatelů nezaměstnanosti, měsíční mzdy, růstu mzdy a koeficientu napětí na pracovním trhu od průměrné hodnoty ve skupině.

- Hodnota 1 znamená, že ukazatel je nižší než průměr skupiny minus polovina směrodatné odchylky,
- hodnota 2 znamená, že se hodnota ukazatele neliší od průměru skupiny o více než polovinu směrodatné odchylky,
- hodnota 3 označuje, že ukazatel nabývá hodnotu vyšší než průměr skupiny plus polovina směrodatné odchylky.

Syntetický ukazatel je váženým průměrem kódových hodnot a slovní vyjádření se řídí podobnými pravidly:

- „Výborný" označuje hodnotu syntetického ukazatele nižší než průměr skupiny minus polovina směrodatné odchylky.
- „Průměrný" znamená, že se hodnota syntetického ukazatele neliší od průměru skupiny o více než polovinu směrodatné odchylky.
- „Špatný" znamená, že syntetický ukazatel nabývá hodnotu vyšší než průměr skupiny plus polovina směrodatné odchylky.

4. Další rozvoj modelu

V rámci spolupráce při rozvoji modelu ROA-CERGE byla v CERGE-EI vypracována zpráva /23/ popisující další rozvoj modelu ROA-CERGE ve třech základních směrech:

- Predikce výhledů dle vzdělání odděleně pro muže a ženy
- Analýza možností, jak zohlednit změny doby odchodu do řádných důchodů a odchody do předčasných důchodů
- Stanovení indikátorů IFLM pro jednotlivé profese

Dále byla ve zprávě CERGE-EI provedena aktualizace mzdových indikátorů za období 2000 až 2007 napočtených podle zaměstnání a vzdělání, v obou případech také podle věkových kohort, a to vše ve strukturách, se kterými pracuje model ROA-CERGE.

Většina výstupů je navržena jako implementace do stávajícího programového vybavení modelu ROA-CERGE a stane se součástí modelu ve VÚPSV, v.v.i. v příštím roce. Mzdové indikátory byly použity již v letošním roce při konstrukci a vyhodnocení koeficientu atraktivity studijních oborů.

Dosud model používal indikátory IFLM, které byly počítány pouze ve struktuře podle skupin vzdělání. Toto členění však neumožňovalo zohlednit skutečnost, že muži a ženy mají často výrazně odlišné postavení na trhu práce i jinou obsahovou strukturu oborů, které vystudovali. Byly vypracovány nové programové segmenty a jsou připravené k implementaci. Studie /23/ obsahuje srovnání a diskusi výsledků.

Ve studii se dále uvádí, jakým způsobem je případně možno fenomén odchodů do důchodu lépe zohlednit v modelu ROA-CERGE, a to v segmentu nahrazovací poptávky. Podstatou rozboru je skutečnost, že na rozdíl od řady dalších efektů lze změny participačního chování plynoucí z parametrických změn institucionálních podmínek pro odchody do důchodu zohlednit nebo simulovat. Kromě několika možných technických (programových a parametrických přístupů) se uvádějí příklady simulovaných výsledků.

Konstrukce indexu IFLM pro jednotlivé profese je ve studii /23/ navržena tak, aby zohlednila potenciálně i reálně jinou situaci mužů a žen na trhu práce. Návrh respektuje reálná technická omezení, daná jak zavedenou strukturou modelu a jeho segmentů, tak relativně malou velikostí vzorku dat (VŠPS). Výsledkem jsou nové programové segmenty připravené k implementaci, srovnání a diskusi výsledků.

Mzdové indikátory za období 2002-2007: Mzda jako cena práce je nejdůležitější veličinou na trhu práce. Mzdová hladina reflektuje produktivitu práce a relativní poptávku a nabídku na trhu práce. Tyto faktory jsou příčinami rozdílů mezd jak mezi jednotlivými časovými obdobími, tak mezi dlouhodobými rozdíly mezi vzdělanostními segmenty a profesními kategoriemi. Mzdy působí jako vyrovnávací mechanismus mezi nabídkou práce a poptávkou po práci. Mzdy tak do jisté míry zprostředkovávají substituční efekt, který se snaží zachytit model ROA-CERGE pomocí substituční poptávky. Pokud dochází k růstu poptávky po určité profesní kategorii, tak růst mezd naláká do této kategorie i pracovníky, kteří mají podobné a uplatnitelné vzdělání v dané profesi. Stávající verze modelu ROA-CERGE nebere mzdy v úvahu, a tudíž dává neúplný obraz o postavení absolventa na trhu práce. Důvod je především ten,

že mzdy nejsou ve VŠPS zastoupeny. Zpráva prezentuje nejdříve mzdy podle základních charakteristik pracovníků: věk, pohlaví, zaměstnanecké kategorie a stupeň vzdělání. Následně se prezentují výsledky podle oboru vzdělání. Výsledky jsou prezentovány především pro mladší věkovou kategorii 21-30 let. Rozsah vzorku Informačního systému o průměrném výdělku (ISPV) spravovaném firmou Trexima (celkem obsahuje přes 800 tisíc zaměstnanců) toto poměrně podrobné členění dovoluje. Je určena relativní mzdová nerovnost jako rozdíl mezi 75. a 25. mzdovým percentilem, normalizovaný mediánem mezd v dané kategorii v rámci jednotlivých profesních kategorií i pro muže a ženy a jsou diskutovány výsledky.

Ve studii je pro rok 2007 aktualizováno rozdělení mezd podle vzdělanostních segmentů, jak je používá model ROA-CERGE. Informační systém o průměrném výdělku vzdělanostní segmenty neobsahuje. Proto byly využity informace Výběrového šetření pracovních sil o zastoupení vzdělanostních segmentů v různých profesních kategoriích. Matice četností jednotlivých vzdělanostních segmentů v profesních kategoriích byly využity pro přepočtení průměrných mezd za profesní kategorie do vzdělanostních segmentů za rok 2007.

Vypočtené mzdové indikátory - medián průměrné mzdy ve vzdělanostních segmentech a nárůst hodinové mzdy ve věkové kategorii 21 až 30 let v roce 2007 - byly použity při konstrukci a výpočtu koeficientu atraktivity studijních oborů v odstavci 3.1.5 a 4.8 této studie.

5. Shrnutí

Ve studii předkládáme prognózu vzdělanostních potřeb na období let 2008 až 2012, učiněnou na základě vstupních hodnot z jara roku 2008. Klasifikace zaměstnání obsahuje 30 zaměstnaneckých skupin, sestavených tak, aby měly podobnou vzdělanostní strukturu a splňovaly požadavky na minimální velikost cca 50 000 pracovníků. Vzdělanostní skupiny, kterých je 26, splňují požadavek na minimální velikost přibližně 50 000 pracovníků. Obě skupiny jsou uvedeny v tabulkách č. 1 a 2.

Při vlastním výpočtu byla respektována skutečnost, že některá vstupní data mají stochastický charakter, protože pocházejí z náhodného výběru. Stochastický charakter vstupních dat se prolíná celým modelem a určuje náhodné vlastnosti samotných výsledků. Tento proces simulujeme pomocí náhodných změn vstupních četností získaných z výběrového šetření pracovních sil a opakovaných výpočtů metodou známou jako metoda Monte Carlo. Užitý postup umožnil stanovit pro výsledné koeficienty napětí na pracovním trhu jejich intervaly spolehlivosti, v nichž se s 95 % pravděpodobností skutečné hodnoty nacházejí.

Výsledky prognózy pro odhadované období 2008 až 2012 jsou ovlivněny především snižováním počtu absolventů středoškolského studia bez maturity (během tohoto období očekáváme pokles o 16 %), vysokým zájmem absolventů středoškolského studia s maturitou o další terciární vzdělávání (34 % bude, podle použitých odhadů, pokračovat v terciárním studiu) a výrazným nárůstem počtu absolventů vysokoškolského studia (v některých odvětvích studia se počet absolventů takřka zdvojnásobí). Tyto skutečnosti způsobí nedostatek středoškoláků obecně a v některých skupinách zvláště, a tedy jejich dobré vyhlídky na získání zaměstnání a malé šance zaměstnavatelů získat kvalifikované, středoškolsky vzdělané zaměstnance. Vyhlídky na získání vhodného zaměstnání některých absolventů terciárního studia budou výrazně horší než ostatních absolventů. Další důležitý poznatek - k němuž jsme dospěli analýzou dosavadních trendů - je, že saldo mezi počtem míst vzniklých expanzí a zaniklých redukcí hospodářských odvětví je záporné a zanikne přibližně 15 tisíc převážně málo kvalifikovaných míst.

Mezi vzdělanostními skupinami absolventů bez maturity budou mít podle naší prognózy potíže s hledáním zaměstnání v oboru jen absolventi zemědělského a lesnického studia. Vyhlídky ostatních jsou velmi dobré. Absolventů maturitních oborů odchází do praxe přibližně 66 %, ostatní pokračují ve studiu (a zůstanou tam alespoň 1 rok). Vyhlídky absolventů oborů Stavebnictví a přírodní vědy, Strojírenství, Elektrotechnika na získání zaměstnání jsou výrazně lepší než ostatních maturantů, jejichž šance na získání zaměstnání jsou dobré, protože poptávka po práci a nabídka práce jsou pro ně v rovnováze. Mezi absolventy terciárního studia mají výrazně horší vyhlídky na získání zaměstnání v oboru absolventi skupiny Zemědělství a ostatní technické obory, kam zařazujeme fyzikální a chemické obory, a absolventi skupiny Ekonomika, obchod a ostatní vědy, kam zařazujeme navíc nauky o výrobě a zpracování, o sociálních a bezpečnostních službách, dále absolventi ze skupiny Právní vědy a ostatní společenské obory, kam zahrnujeme obory humanitních a společenských věd. Šance ostatních absolventů vysokoškolského studia a VOŠ hodnotíme jako dobré až lepší.

Model vypovídá také o poměrech v zaměstnaneckých skupinách. Odhaduje pro ně expanzní a náhradní poptávku po práci a celkový počet nových míst, otevřených v odhadovaném období. V tomto případě neznáme nabídku práce, protože nevíme, pro jaké zaměstnání se absolventi rozhodnou, pokud mají více možností. Záporná

expanzní poptávka, vztažená k velikosti zaměstnanecké skupiny, svědčí o redukci počtu míst. V odhadovaném období 2008 až 2012 by mělo dojít k významné redukci počtu zaměstnaných ve skupinách Vědci a pracovníci v biologii (a zemědělství), Kancelářští a manipulační pracovníci, Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží a Nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství a obchodě. Obecně lze říci, že model predikuje zápornou expanzní poptávku pro většinu zaměstnání vyžadujících nízkou kvalifikaci. Odhadujeme dále, že mezi skupiny s největším nárůstem, relativně ke stavu roku 2007, budou patřit skupiny Vědci v oblasti podnikání, Pedagogové v mimoškolních zařízeních, Technici v IT a elektronice, Odborní pracovníci v obchodě a Pomocní zdravotničtí pracovníci. Zvětšování naposledy jmenované skupiny je podporováno vysokým meziročním nárůstem mezd mladých pracovníků.

Výstupy modelu ROA-CERGE byly letos doplněny o koeficient atraktivity studijních oborů. Ten vyjadřuje celkový obraz o volbě studijních oborů v rámci daného vzdělanostního stupně. Kombinuje medián příjmů v každé vzdělanostní skupině pro mladé pracovníky ve věku 21 až 30 let, rychlost nárůstu hodinových příjmů skupiny 21 až 30letých, jejich průměrnou nezaměstnanost a indikátor napětí na trhu práce ve vzdělanostní skupině. Výsledná atraktivnost je vyjádřena odděleně pro muže a ženy a v některých případech se od indikátoru napětí na trhu práce liší, protože je ovlivněna ostatními složkami koeficientu atraktivity ve vzdělanostní skupině.

V první polovině roku 2009 bude provedena pravidelná prognóza vzdělanostních potřeb v závislosti na dostupnosti aktuální prognózy zaměstnanosti v sektorech. Do stávajícího programového vybavení modelu ROA-CERGE budou zabudovány nové funkce, připravené letos spolupracovníky v CERGE-EI. Budou to tyto funkce:

- indikátory napětí na trhu práce pro vzdělanostní skupiny odděleně pro muže a ženy,
- odhad indikátorů IFLM pro jednotlivé profese.

.

Literatura

1. Borghans, L., Van Eis, P., De Grip, A. (1994). *An Evaluation of Labour Market Forecasts by Type of Education and Occupation for 1992*. ROA reprint 1994/4E.

2. Borghans, L., Willems, E. (1998). *Interpreting Gaps in Manpower Forecasting Model. Labor*, Vol.12(4), 633-641.

3. Česky Statisticky Úřad (ČSÚ). (2004). *Pokyny. Výběrové šetření pracovních sil.*

4. De Grip, A. and Heijke, H. (1998). *Beyond Manpower Planning: ROA's Labour Market Model and its Forecasts to 2002.* ROA tiskopis 1998/6E.

5. De Grip, A., Borghans, L., Willems, E. (1995). *Methodology of the ROA Information System on Occupational Groups and Types of Education*. ROA tiskopis 1995/1E.

6. Hughes, G., McCormick, B. (2000). *Occupational Employment Forecasts 2005*. FAS-ESRI report No.8.

7. Michalička, L., Stupnytskyy, O. *Zpráva o stavu a rozvoji modelu pro předvídání vzdělanostních potřeb ROA - CERGE v roce 2004.* VÚPSV Praha, 2004

8. Münich, D., Jurajda, Š., Babetskij, J., Stupnytskyy, O. (2001). *Regular Forecasting of Training Needs: Quantitative Models for the Czech Republic.* CERGE - EI diskusní článek 2001-80.

9. Münich, D., Jurajda, Š., Franta, M., Guzi, M. (2004). *Studie realizovatelnosti dalšího rozvoje modelu předvídání odborných kvalifikací na trhu práce.* CERGE-EI.

10. Neugart, M., Schomann, K. (2003). *Forecasting Labour Markets in OECD Countries.* Edward Edgar Publishing.

11. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (UZIS). (2004). Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti. Zdravotnická statistika.

12. Wieling, M., Borghans, L. (2001). *Discrepancies between Supply and Demand and Adjustment Processes.* Labour, Vol 15(1), 33-56.

13. Willems, E. (1996). *Manpower Forecasting and Modeling Replacement Demand: An Overview.* ROA tiskopis 1996/4E.

14. Willems, E., de Grip, A. (1993). Forecasting Replacement Demand by Occupation and Education. International Journal of Forecasting, Vol. 9, 173-185.

15. Havlíčková V., Šímová Z., Vymazal J. (2005). *Projekce zaměstnanosti v ČR na období 2005-10 v členění dle ekonomických odvětví*. Working Paper NOZV-NVF č. 4/2005

16. Stupnytskyy, O., Kotíková, J., Michalička, L. (2006). *Prognózování vzdělanostních potřeb na období 2006 až 2010. Zpráva o stavu a rozvoji modelu pro předvídání vzdělanostních potřeb ROA–CERGE v roce 2005*. VÚPSV Praha, 2006

17. Stupnytskyy, O., Kotíková, J., Michalička, L. (2007). *Prognózování vzdělanostních potřeb na období 2007 až 2011. Zpráva o stavu a rozvoji modelu pro předvídání vzdělanostních potřeb ROA-CERGE v roce 2006.* VÚPSV, v.v.i. Praha, 2007

18. Vývojová ročenka školství 2000/01-2004/2005 http://www.uiv.cz/rubrika/101. ÚIV Praha 2006

19. Münich, D., Franta, M., Guzi, M., Jurajda, Š. (2006). *Technická studie modelového a programového rozšíření stávající implementace modelu ROA-CERGE-EI, CERGE-EI KU*. Praha, 2006

20. Münich, D., Guzi, M., Pertold, F., Jurajda, Š.(2007).*Technická studie rozšíření a zkvalitnění současné programové implementace modelu ROA-CERGE-EI, CERGE-EI KU*. Praha, 2007

21. Projekce obyvatelstva v krajích a oblastech ČR do roku 2050, ČSÚ Praha http://www.czso.cz/csu/2003edicniplan.nsf/t/35003FECD7/$File/4021rr01.xls

22. Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil za 2.čtvrtletí2008, ČSÚ Praha http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/CC00386A07/$File/310108q2k.doc

23. Pertold, F., Guzi, M., Kačmár, J., Münich, D., Jurajda, Š. (2008). *Technická studie rozšíření a zkvalitnění současné programové implementace modelu CERGE-EI-ROA, CERGE-EI KU.* Praha, 2008

Dodatek

Přinášíme základní informace o všech zaměstnaneckých a vzdělanostních skupinách.

1. Zaměstnanecké skupiny

1.1 Vrcholové vedení velkých organizací, odborníci v oblasti matematiky a práva

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Ve skupině působí 86 636 osob, to je 1,76 % všech zaměstnaných.

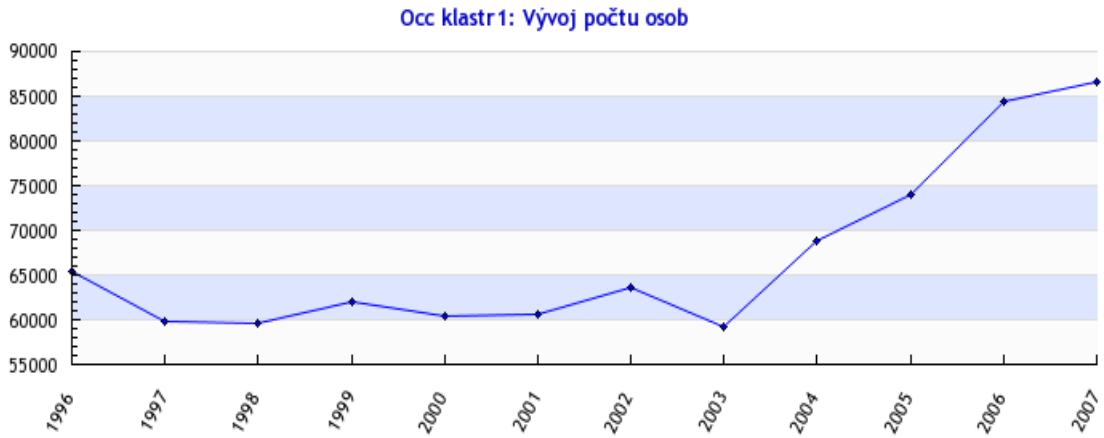

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 2,60 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 12 %
- terciární vzdělání v ekonomice 15 %
- terciární vzdělání v oboru „právo a ostatní společenské obory“ 33 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	1,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	2,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	30,00 %
ISCED 5,6	terciární	66,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
123	vedoucí pracovníci univerzálních dílčích celků	56,20 %
242	odborní pracovníci v právní oblasti	33,02 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 17 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 15 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 25 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 20 %

Podíl žen ve skupině: 40,10 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	3,70 %
25-29	11,30 %
30-34	16,30 %
35-39	13,60 %
40-44	13,00 %
45-49	12,30 %
50-54	14,50 %
55-59	10,30 %
60-64	3,50 %
65-69	1,30 %
od 70	0,30 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zaměstnání spadalo do této skupiny: 1,30 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
152	177	194	187	181	215

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 7,21 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
147	128	142	157	157	154

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 1,02 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	18 263	15 295	21 231
relativně ke stavu 2007	21,08 %	17,65 %	24,51 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	6 674	4 279	9 070
relativně ke stavu 2007	7,70 %	4,94 %	10,47 %

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	11 589	10 288	12 891
relativně ke stavu 2007	13,38 %	11,88 %	14,88 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Komentář

Skupina vedoucích pracovníků velkých organizací a vědců s matematickým a právním vzděláním má od roku 2003 rostoucí trend. Největší počet těchto pracovníků je činných v odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu a podnikatelské činnosti a jejich počet tam stále roste. Stagnuje, byť na vysoké úrovni, v odvětví OKEČ Zpracovatelský průmysl a mírně roste v odvětví Veřejná správa a obrana.

Podíl vysokoškolsky vzdělaných ekonomů a právníků v této skupině je vysoký a model předpokládá jeho další růst. Mezi těmito vysokými vedoucími pracovníky rychle roste podíl vysokoškolsky vzdělaných učitelů.

Přes vrcholový řídící charakter této skupiny zaměstnání má stále jedna třetina pracovníků této skupiny vzdělání nižší než vysokoškolské, hlavně středoškolské vzdělání v oboru ekonomie a právní vědy. Počet takto vzdělaných vedoucích pracovníků má rostoucí charakter a předpokládáme, že si jej podrží i v budoucnosti.

Skupina pracovníků velkých organizací a vědců s matematickým a právním vzděláním vykazuje časnější odchody z tohoto zaměstnání než je obvyklé (nejčastěji ve věku 50-54 let) a muži ve věkové skupině 21-30 let mají nadprůměrné výdělky, výdělky stejně starých žen jsou nižší. Podle našich výsledků činí medián hodinové mzdy žen v nejmladší věkové skupině cca 72 % hodnoty mediánu mužů a tento poměr od roku 2002 kolísá kolem hodnoty 0,8.

1.2 Vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 262 308 osob, to je 5,33 % všech zaměstnaných.

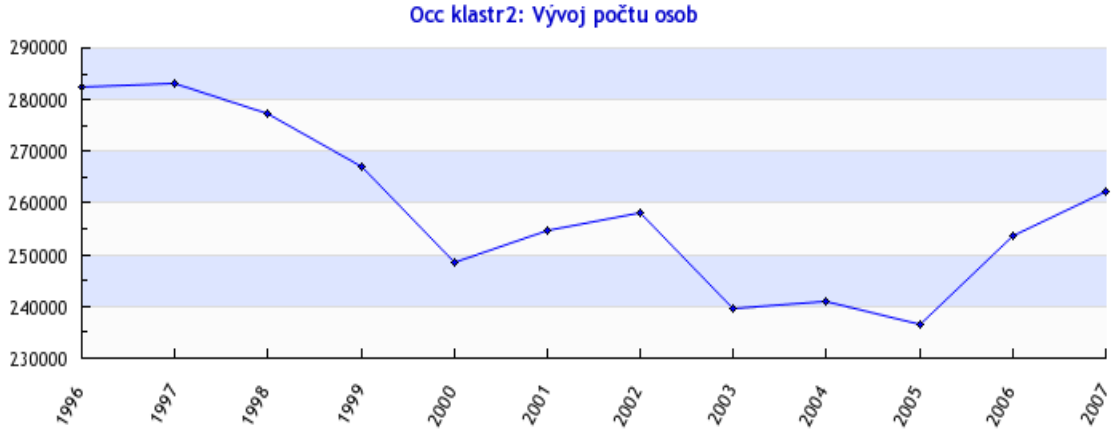

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,70 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru strojírenství 10 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 13 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	1,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	17,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	49,00 %
ISCED 5,6	terciární	32,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
122	vedoucí pracovníci výrobních a provozních dílčích celků velkých organizací	29,57 %
131	vedoucí ředitelé malých podniků, organizací	66,21 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 21 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 24 %

Podíl žen ve skupině: 27,40 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	1,50 %
25-29	7,40 %
30-34	13,00 %
35-39	13,60 %
40-44	14,60 %
45-49	14,90 %
50-54	14,70 %
55-59	11,90 %
60-64	6,40 %
65-69	1,20 %
od 70	0,80 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 45 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zaměstnání spadalo do této skupiny: 1,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
121	126	137	151	129	138

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,05 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
78	96	109	106	103	111

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,82 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	39 719	35 562	43 877
relativně ke stavu 2007	15,14 %	13,56 %	16,73 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-11 429	-18 910	-3 947
relativně ke stavu 2007	-4,36 %	-7,21 %	-1,51 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	39 719	36 018	43 420
relativně ke stavu 2007	15,14 %	13,73 %	16,55 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina vedoucích pracovníků malých podniků, dílčích celků a politických organizací se do roku 2004 zmenšovala, po roce 2005 roste. Model ale stále predikuje zápornou expanzní poptávku. Trvá pokles či stagnace rozhodujících odvětví Obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní spotřebu, Zpracovatelský průmysl a Stavebnictví. V odvětvích Obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní spotřebu a Stavebnictví klesá navíc i podíl tohoto povolání. Rychle roste počet těchto pracovníků v odvětvích Pohostinství a ubytování a Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti.

V této zaměstnanecké skupině jsou nejfrekventovanějším vzděláním vzdělání středoškolské ekonomické a strojní. Středoškolské vzdělání s maturitou má téměř polovina zaměstnanců ve skupině. Vysokoškoláků je 32 %, počet středoškolsky vzdělaných ekonomů roste a také roste počet vysokoškolsky vzdělaných přírodovědců

a architektů. Stagnuje či klesá počet všech ostatních vysokoškoláků, ale mírně roste jejich podíl ve skupině, týká se to právníků, zdravotníků a ekonomů.

Ve skupině je malý podíl žen a nadprůměrné výdělky mladých mužů. Výdělky stejně starých žen kolísají kolem 75 % výdělku mužů.

1.3 Státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 38 803 osob, to je 0,79 % všech zaměstnaných.

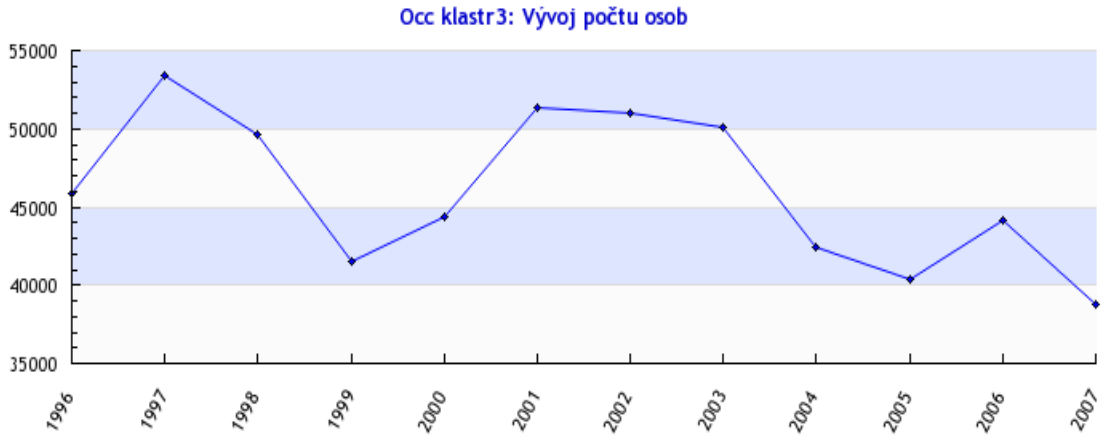

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -1,50 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 13 %
- terciární vzdělání v ekonomice 30 %
- terciární vzdělání v oboru „právo a ostatní společenské obory" 22 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97:

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	0,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	2,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	25,00 %
ISCED 5,6	terciární	73,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
112	vyšší státní úředníci	26,30 %
244	odborní pracovníci ve společenských vědách a v příbuzných oborech	73,70 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 11 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 19 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 32 %

Podíl žen ve skupině: 49,00 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	2,40 %
25-29	14,70 %
30-34	13,80 %
35-39	12,20 %
40-44	15,50 %
45-49	10,30 %
50-54	13,30 %
55-59	11,60 %
60-64	3,00 %
65-69	2,30 %
od 70	0,90 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 1,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
158	129	183	144	231	177

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,91 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
120	119	130	124	158	164

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,95 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	5 463	3 793	7 132
relativně ke stavu 2007	14,08 %	9,78 %	18,38 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-657	-1 903	588
relativně ke stavu 2007	-1,69 %	-4,90 %	1,52 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	5 463	3 944	6 981
relativně ke stavu 2007	14,08 %	10,16 %	17,99 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Velikost této skupiny zaměstnání má klesající trend a její současná velikost je nejnižší od roku 1996. Pomalejší pokles očekáváme i v budoucích letech, protože expanzní poptávka je malá záporná a model očekává, že v letech 2008 až 2012 nebude v této skupině zaměstnání obnoveno cca 600 míst uvolněných odchody pracovníků.

V této skupině zaměstnání se projevuje výrazný efekt odvětví a záporný efekt zaměstnání. Vliv odvětví je patrný na příkladu odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti, jehož velikost roste a současně roste i počet pracovníků této zaměstnanecké skupiny v něm. Ve většině ostatních odvětví počet těchto pracovníků klesá, neplatí to však pro odvětví Veřejná správa a obrana, kde model předpokládá zvětšování jejich počtu při stagnaci velikosti odvětví.

Vzdělanostní struktura ukazuje na stabilní růst počtu právníků a ostatních společenských vědců v této skupině. Předpokládá se také nárůst přírodovědců a stavebních odborníků s vysokoškolským vzděláním.

Příjmy mladých pracovníků v této skupině jsou nadprůměrné. Mzdy mladých žen kolísají od roku 2002 kolem 80 % mezd mladých mužů a tento poměr dlouhodobě roste.

1.4 Vědci v oblasti podnikání

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 105 140 osob, to je 2,14 % všech zaměstnaných.

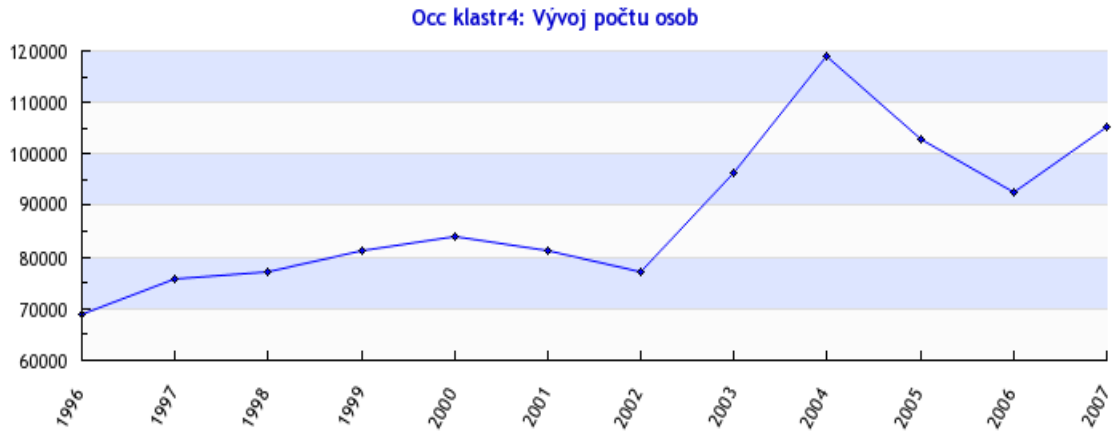

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 3,90 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední všeobecné vzdělání s maturitou 8 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 29 %
- terciární vzdělání v ekonomice 23 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97:

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	0,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	4,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	51,00 %
ISCED 5,6	terciární	45,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
241	vědci a odborní duševní pracovníci v oblasti podnikání a v příbuzných oborech	81,20 %
247	odborní administrativní pracovníci jinde neuvedení	18,80 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- J: Finanční zprostředkování 15 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 31 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 15 %

Podíl žen ve skupině: 63,80 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	4,20 %
25-29	16,10 %
30-34	11,60 %
35-39	11,90 %
40-44	14,80 %
45-49	11,60 %
50-54	13,20 %
55-59	10,50 %
60-64	4,40 %
65-69	1,00 %
od 70	0,50 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zaměstnání spadalo do této skupiny: 1,40 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
179	175	183	170	160	178

Průměrný meziroční růst mediánu hod: mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 0,14 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
141	144	154	148	146	151

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 1,43 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	30 406	26 956	33 856
relativně ke stavu 2007	28,92 %	25,64 %	32,20 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	18 408	15 932	20 883
relativně ke stavu 2007	17,51 %	15,15 %	19,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	11 999	10 441	13 556
relativně ke stavu 2007	11,41 %	9,93 %	12,89 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina dobře placených odborníků, převážně ekonomů, v podnikatelském sektoru rychle roste, průměrná míra růstu v období 1996 až 2007 byla 3,9 % a podobný růst očekáváme i v budoucnosti. Svědčí o tom vysoká expanzní poptávka, která předpokládá růst cca 18 tisíc osob v dalších pěti letech.

Nízká náhradní poptávka svědčí o stabilitě, kdy pracovníci jsou nahrazováni převážně pro odchody do důchodu.

Pracovníci této skupiny jsou převážně středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaní ekonomové a jejich absolutní počet i podíl ekonomů-vysokoškoláků v klastru nadále poroste. Model předpokládá, že do skupiny budou pronikat i vysokoškolsky vzdělaní přírodovědci a stavební odborníci.

Výrazný efekt zaměstnání se projevuje tím, že počet těchto odborníků roste či alespoň neklesá ve všech odvětvích služeb, s výjimkou Pohostinství a ubytování, jež rychle roste, a absolutní počet i podíl těchto pracovníků v něm klesá.

Příjmové podmínky jsou velmi nadprůměrné. Podíl mezd mužů a žen se vyrovnává.

1.5 Vědci a pracovníci v biologii

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 49 428 osob, to je 1,00 % všech zaměstnaných.

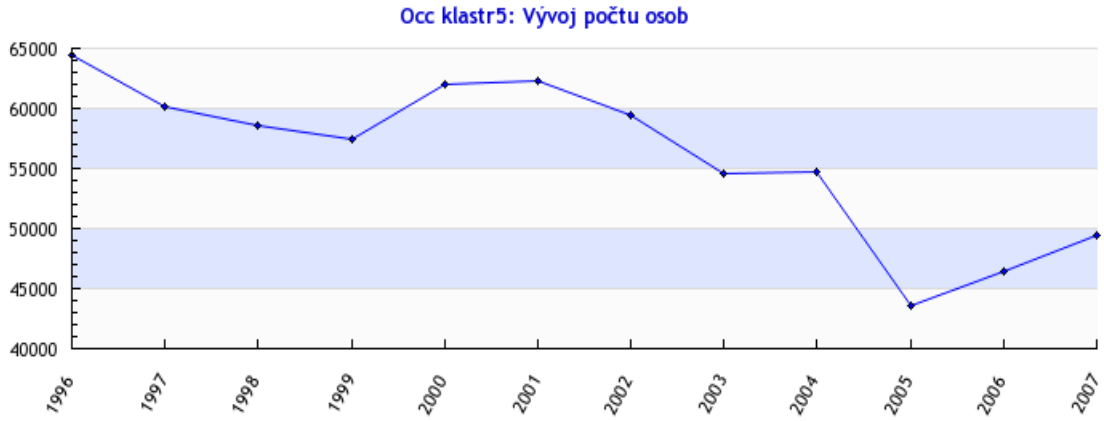

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -2,40 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru zemědělství a lesnictví 24 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru zdravotnictví 16 %
- terciární vzdělání v oboru přírodních věd či stavebnictví 13 %
- terciární vzdělání v zemědělství 15 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97:

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	0,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	5,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	57,00 %
ISCED 5,6	terciární	38,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
221	vědci, odborníci a inženýři v biologických a příbuzných oborech	27,24 %
321	techničtí a laboratorní pracovníci v obl. biologie, zemědělství a v pod. oborech	72,76 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- A: Zemědělství, myslivost a související činnosti 25 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 13 %
- N: Zdravotní a sociální peče, veterinární činnosti 23 %

Podíl žen ve skupině: 49,10 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	4,70 %
25-29	10,00 %
30-34	13,60 %
35-39	10,00 %
40-44	10,30 %
45-49	12,40 %
50-54	13,40 %
55-59	15,60 %
60-64	7,20 %
65-69	1,70 %
od 70	1,10 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 45 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 2,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
79	86	89	96	107	115

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 7,62 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
66	74	81	81	92	94

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 7,10 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	4 726	2 935	6 517
relativně ke stavu 2007	9,56 %	5,94 %	13,19 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní poptávky a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-7 950	-9 128	-6 772
relativně ke stavu 2007	-16,08 %	-18,47 %	-13,70 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	4 726	2 726	6 726
relativně ke stavu 2007	9,56 %	5,52 %	13,61 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Tato skupina vykazovala do roku 2005 klesající trend zaměstnanosti, od té doby dva následující roky roste. Záporná expanzní poptávka ale indikuje další zužování v období 2008 až 2012.

V odvětví Zemědělství, myslivost, lesnictví počet pracovníků tohoto zaměstnání stagnuje, v odvětví Zdravotnictví a sociální péče a veterinární činnosti jejich počet klesá a model tento pokles předpokládá i do blízké budoucnosti.

Vzdělanostní struktura ukazuje na pokles podílu kvalifikace středoškoláků se zdravotnickým vzděláním, který původně kolem roku 2000 tvořil největší složku příslušníků skupiny. Je patrný nárůst absolventů přírodovědných oborů, počet vysokoškoláků se zemědělským vzděláním stagnuje a odhadujeme, že do budoucna neporoste.

Analýza výdělků v nejmladší věkové skupině ukazuje na podprůměrné výdělky v současnosti a na vysoký, sedmiprocentní meziroční průměrný nárůst mezi lety 2002 až 2007 pro muže i ženy.

Tato zaměstnanecká skupina se vyznačuje četnými odchody do jiných zaměstnání, které začínají od věkové skupiny 35 až 39 let.

1.6 Architekti, odborníci ve fyzice a IT

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 115 015 osob, to je 2,34 % všech zaměstnaných.

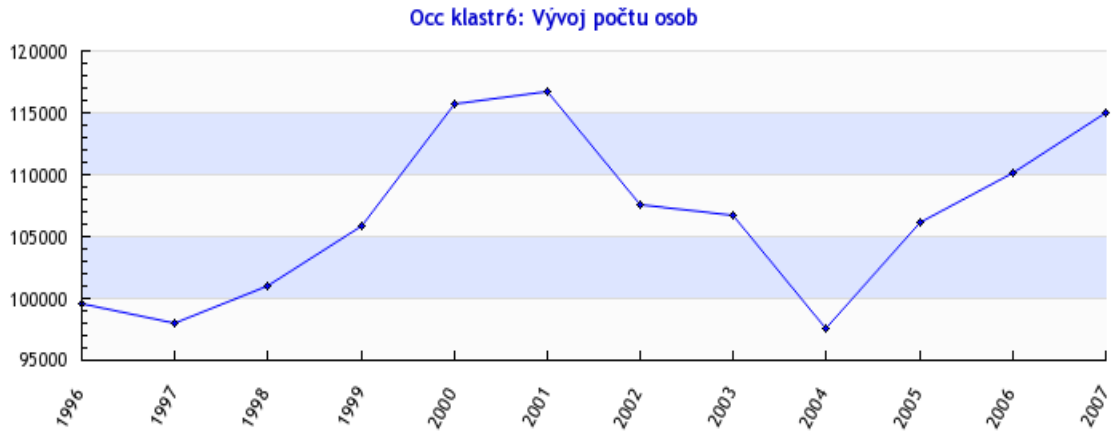

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 1,30 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- terciární vzdělání v oboru přírodních věd či stavebnictví 29 %
- terciární vzdělání ve strojírenství 12 %
- terciární vzdělání v elektrotechnice 13 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97:

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	0,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	1,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	31,00 %
ISCED 5,6	terciární	68,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
211	vědci a odborníci ve fyzikálních, chemických a příbuzných oborech	12,97 %
213	vědci a odborníci v oblasti výpočetní techniky	38,92 %
214	architekti, projektanti, konstruktéři, techničtí vědci a inženýři /tvůrčí pracovníci/	48,12 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 25 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 44 %

Podíl žen ve skupině: 16,00 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	3,90 %
25-29	18,70 %
30-34	16,90 %
35-39	13,00 %
40-44	9,90 %
45-49	10,80 %
50-54	11,30 %
55-59	7,20 %
60-64	5,40 %
65-69	2,00 %
od 70	0,90 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 41 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 0,70 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
117	123	128	126	143	152

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,47 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
102	101	103	106	124	133

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,75 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	20 668	16 436	24 900
relativně ke stavu 2007	17,97 %	14,29 %	21,65 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	3 705	500	6 911
relativně ke stavu 2007	3,22 %	0,44 %	6,01 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	16 963	14 499	19 426
relativně ke stavu 2007	14,75 %	12,61 %	16,89 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina vysoce kvalifikovaných profesionálů zaznamenává od roku 2004 rychlý růst. Model růst předpokládá i v budoucnosti a odhaduje, že mezi lety 2008 a 2012 bude otevřeno 3 700 nových míst a za odchody ze zaměstnání najde zaměstnání takřka 17 tisíc osob. Stav pracovníků roste rychle v rostoucích odvětvích, jakými jsou Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti, ale také ve stagnujících sekcích OKEČ - Veřejná správa, Stavebnictví a Školství. Na růstu skupiny ale převažuje efekt odvětví.

Ve skupině je výrazný počet mladších pracovníků - přes 60 % pracovníků je do 44 let věku. Výdělky v kategorii 21 až 30 let jsou vysoce nadprůměrné, příjmy žen dosahují cca 88 % příjmu mužů. Průměrný meziroční nárůst příjmů v této věkové kategorii mezi lety 2002 až 2007 v podnikatelské sféře byl také vysoký a dosahoval 5,47 % pro muže a 5,75 % pro ženy.

1.7 Učitelé základních, středních a vysokých škol

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině

Ve skupině působí 152 807 osob, to je 3,10 % všech zaměstnaných.

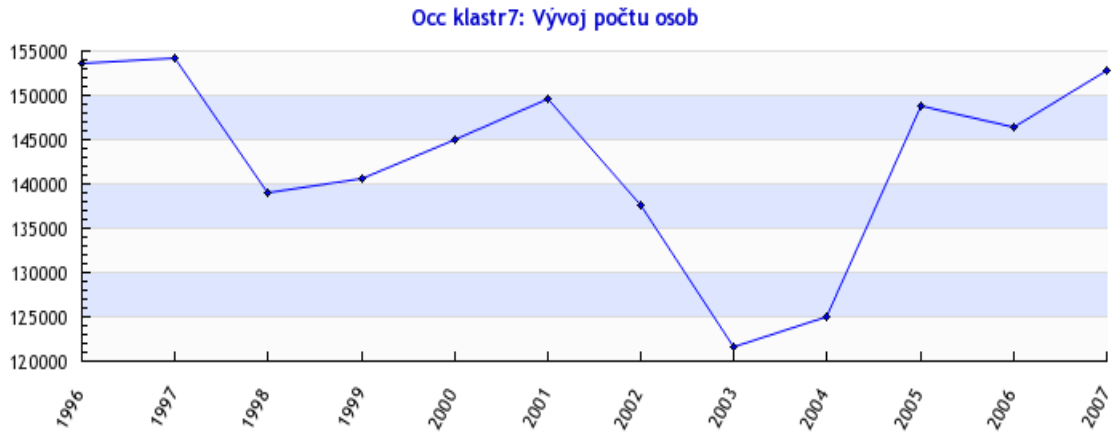

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,00 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- terciární vzdělání v učitelství 56 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97:

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	0,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	1,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	17,00 %
ISCED 5,6	terciární	82,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
231	vědeckopedagogičtí pracovníci a učitelé na vysokých školách	11,44 %
232	učitelé středních škol	27,92 %
233	učitelé základních škol a předškolní výchovy	41,37 %
235	učitelé a odborní pedagogičtí pracovníci jinde neuvedení	13,34 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- M: Vzdělávání 95 %

Podíl žen ve skupině: 69,60 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	2,20 %
25-29	13,20 %
30-34	10,90 %
35-39	11,30 %
40-44	15,50 %
45-49	15,40 %
50-54	12,80 %
55-59	10,60 %
60-64	5,20 %
65-69	1,80 %
od 70	1,30 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 44 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 1,50 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2007
63	132	143	120	182

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2007
	164	162		129

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	29 792	26 240	33 345
relativně ke stavu 2007	19,50 %	17,17 %	21,82 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	5 041	3 210	6 871
relativně ke stavu 2007	3,30 %	2,10 %	4,50 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	24 752	22 298	27 206
relativně ke stavu 2007	16,20 %	14,59 %	17,80 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina zaměstnání se slabou expanzní poptávkou, která znamená pomalý růst velikosti skupiny v budoucnosti. Převažujícím efektem je efekt odvětví. Růst velikosti skupiny, pokud k němu docházelo, byl způsobován růstem odvětví Školství, v ostatních odvětvích je podíl odborníků se zaměstnáním učitel nevýznamný.

Až na věkovou kategorii 35 až 39 let nezaznamenáváme odchody učitelů do jiných zaměstnání.

1.8 Odborní zdravotničtí pracovníci

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině.

Ve skupině působí 149 745 osob, to je 3,04 % všech zaměstnaných.

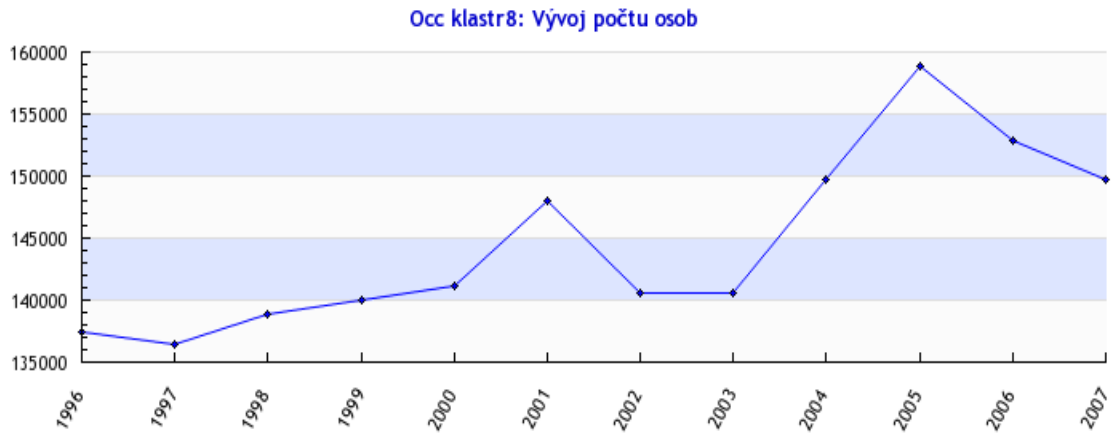

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,80 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru zdravotnictví 61,00 %
- terciární vzdělání ve zdravotnictví 28,00 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97:

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	0,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	2,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	63,00 %
ISCED 5,6	terciární	35,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
222	odborní zdravotničtí a veterinární pracovníci	33,40 %
323	odborní ošetřovatelé, zdravotní sestry	66,60 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- N: Zdravotní a sociální péče, veterinární činnosti 95 %

Podíl žen ve skupině: 84 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	6,40 %
25-29	11,20 %
30-34	14,10 %
35-39	13,80 %
40-44	11,30 %
45-49	12,80 %
50-54	14,00 %
55-59	9,00 %
60-64	4,60 %
65-69	1,70 %
od 70	1,00 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 0,60 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
229		150	145	163	260

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
88	83	97	90	136	155

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 13,80 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	15 239	12 889	17 589
relativně ke stavu 2007	10,18 %	8,61 %	11,75 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-4 177	-6 064	-2 291
relativně ke stavu 2007	-2,79 %	-4,05 %	-1,53 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	15 239	12 971	17 508
relativně ke stavu 2007	10,18 %	8,66 %	11,69 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina odborně vzdělaných zdravotníků a zdravotnic se již druhý rok zmenšuje a záporná expanzní poptávka indikuje pokračování tohoto poklesu. Příčinou tohoto poklesu ale není nezájem zaměstnavatelů, ale pracovníků samotných, což indikuje vysoký mzdový nárůst v kategorii mladých odborníků.

Počet odborně vzdělaných zdravotníků v odvětví Zdravotnictví a veterinární činnosti stagnuje, zatímco odvětví roste, v ostatních odvětvích převážně klesá, nezávisle na vývoji odvětví.

Analýza výdělků vykázala v období 2002 až 2007 největší růst výdělků v nejmladší věkové kategorii, průměrný meziroční index růstu výdělků žen dosáhl 13,8 % a zdravotní sestry (ve skupině je 84 % žen) jsou v soukromé sféře nadprůměrně odměňovány.

1.9 Umělečtí pracovníci

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 71 164 osob, to je 1,45 % všech zaměstnaných.

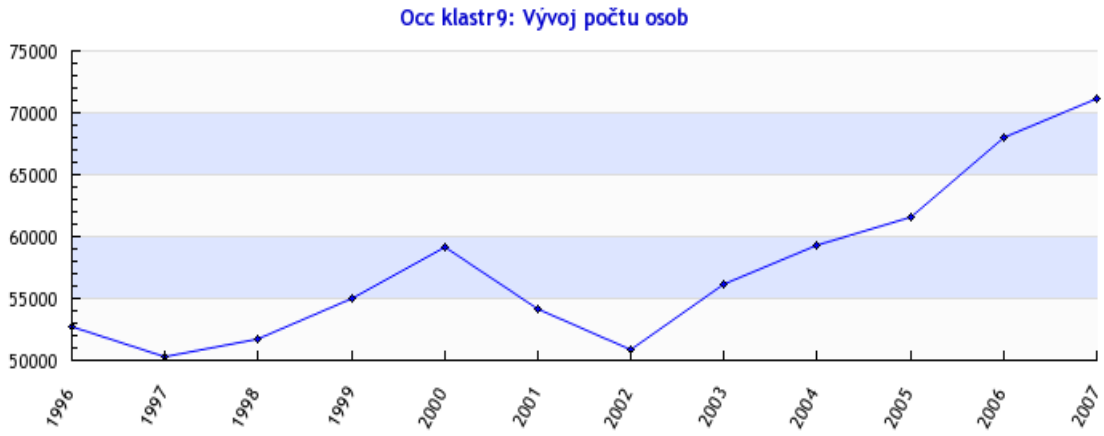

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období 2,80 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- středoškolské vzdělání s maturitou "ostatní" 18 %
- terciární vzdělání v oboru „právo a ostatní společenské obory" 24 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97:

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	1,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	11,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	50,00 %
ISCED 5,6	terciární	39,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
243	archiváři, knihovníci a odborní pracovníci v příbuzných oborech	14,78 %
245	umělečtí pracovníci, novináři a redaktoři	48,08 %
347	odborní administrativní pracovníci jinde neuvedení	17,15 %
348	profesionální sportovci a pracovníci ve sportu	13,24 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 21 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 16 %
- O: Ostatní veřejné, sociální a osobní služby, činnosti domácnosti 52 %

Podíl žen ve skupině: 42,80 %

Věkové složení skupiny:

věková skupina	podíl
do 24	10,00 %
25-29	15,80 %
30-34	15,10 %
35-39	10,20 %
40-44	11,40 %
45-49	11,60 %
50-54	11,60 %
55-59	7,20 %
60-64	4,00 %
65-69	0,90 %
od 70	2,10 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 41 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 2,10 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
131	128	109	149	114	112

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: -1,05 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
101	112	94	105	94	97

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: -0,50 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	11 363	8 950	13 775
relativně ke stavu 2007	15,97 %	12,58 %	19,36 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	4 792	3 792	5 792
relativně ke stavu 2007	6,73 %	5,33 %	8,14 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	6 571	4 651	8 490
relativně ke stavu 2007	9,23 %	6,54 %	11,93 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Tato skupina je od roku 2002 rostoucí, s kladnou expanzní poptávkou, naznačující růst i v budoucnosti.

Shift-share analýza zjistila významný efekt odvětví, což se projevuje tím, že velikost skupiny roste současně s růstem odvětví. Tato korelace se projevuje ve vývoji velikosti skupiny a velikosti odvětví Ostatní veřejné a sociální služby. Podobný efekt se projevuje v odvětví Zpracovatelský průmysl. V ostatních odvětvích jsou počty zaměstnanců této skupiny nevýznamné.

Ve vzdělanostní struktuře této skupiny roste podíl vysokoškolsky vzdělaných právníků a absolventů ostatních společenských oborů, kde jsou spolu s právníky soustředěni absolventi filozofických a uměleckých oborů.

Výdělky ve skupině 21 až 30 let jsou mírně podprůměrné se zápornými meziročními přírůstky, což znamená, že příjem nejmladší skupiny v podnikatelském sektoru se snižuje.

1.10 Pedagogové v mimoškolních zařízeních

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 54 169 osob, to je 1,10 % všech zaměstnaných.

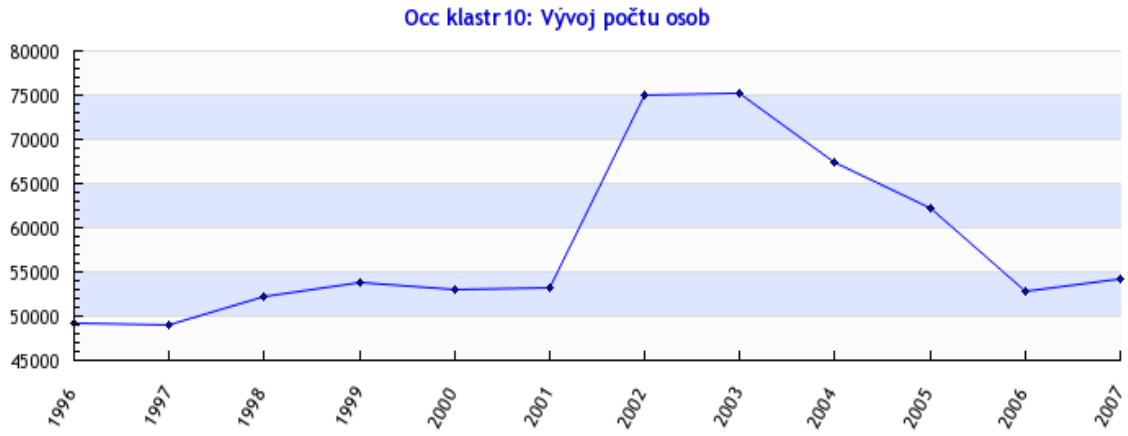

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,90 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru učitelství 44 %
- terciární vzdělání v učitelství 20 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97:

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	0,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	7,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	71,00 %
ISCED 5,6	terciární	23,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu:

kód	popis	
331	pedagogové v mimoškolních zařízeních	20,66 %
332	pedagogové pro předškolní výchovu	38,46 %
334	ostatní pedagogové	34,02 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- M: Vzdělávání 83 %

Podíl žen ve skupině: 80,40 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	5,00 %
25-29	8,70 %
30-34	10,30 %
35-39	10,40 %
40-44	17,10 %
45-49	14,10 %
50-54	18,40 %
55-59	11,90 %
60-64	3,00 %
65-69	0,30 %
od 70	0,80 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 44 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 3,80 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
173	98	159	139	178	203

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 2,95 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
110	138	162	132	154	164

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 8,51 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	12 841	9 476	16 206
relativně ke stavu 2007	23,71 %	17,49 %	29,92 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	5 655	3 684	7 627
relativně ke stavu 2007	10,44 %	6,80 %	14,08 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	7 186	4 946	9 426
relativně ke stavu 2007	13,27 %	9,13 %	17,40 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina pedagogů v mimoškolských zařízeních se vyznačuje vysokým podílem žen. Velikost skupiny se od roku 2003 do roku 2006 snižovala a zdá se, že se v posledním roce tento pokles zastavil. Vysoká expanzní poptávka signalizuje růst skupiny v budoucnosti. Výrazný efekt zaměstnání se projevuje tím, že i při klesajícím trendu odvětví Vzdělávání velikost skupiny učitelů v mimoškolních zařízeních mírně roste.

Skupina patří mezi ty s nejmenší náhradní poptávkou, což svědčí o tom, že zaměstnanci vykazují malou fluktuaci a opouští zaměstnání až s odchodem do důchodu a vysoká expanzní poptávka indikuje nárůst v budoucnosti.

Analýza výdělků zaznamenala vysoké výdělky v nejmladší věkové kategorii 21 až 30 let a také vysoký meziroční nárůst příjmů v této věkové skupině a zdá se, že to je důvod odvrácení poklesu velikosti skupiny.

1.11 Technici v IT a elektronice

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 101 819 osob, to je 2,07 % všech zaměstnaných.

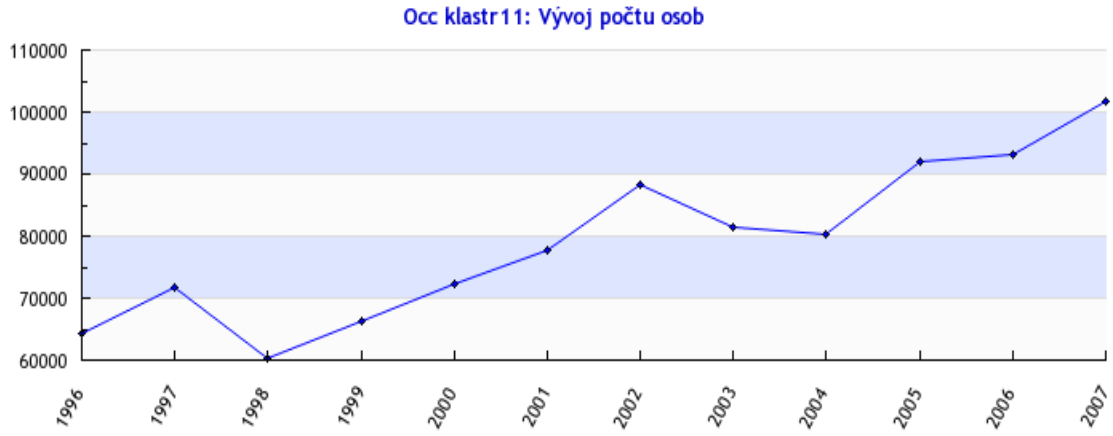

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 4,30 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru strojírenství 13 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru elektrotechnika 18 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 10 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	2,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	16,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	63,00 %
ISCED 5,6	terciární	19,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
312	techničtí pracovníci v oblasti výpočetní techniky	50,62 %
313	obsluha optických a elektronických zařízení	19,30 %
315	bezpečnostní, protipožární, kolaudační technici a technici kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti	30,08 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 34,00 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 24,00 %

Podíl žen ve skupině: 25,10 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	10,00 %
25-29	18,00 %
30-34	18,80 %
35-39	12,60 %
40-44	10,70 %
45-49	8,60 %
50-54	9,90 %
55-59	8,20 %
60-64	2,10 %
65-69	0,80 %
od 70	0,20 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 38 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 1,70 %

Vývoj mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
122	117	116	122	128	142

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
81	84	99	99	100	128

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 10,04 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	23 329	20 946	25 712
relativně ke stavu 2007	22,91 %	20,57 %	25,25 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	14 187	12 468	15 906
relativně ke stavu 2007	13,93 %	12,25 %	15,62 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	9 142	7 442	10 842
relativně ke stavu 2007	8,98 %	7,31 %	10,65 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Tato skupina techniků elektronických zařízení dlouhodobě roste průměrnou roční mírou růstu 3,4 %. Je to jedna z nejrychleji rostoucích sledovaných zaměstnaneckých skupin s mladšími pracovníky. Vysoká expanzní poptávka napovídá, že rychlý růst bude pokračovat i v budoucnosti.

Výrazný efekt zaměstnání se projevuje tím, že i při klesajícím trendu některých odvětví (například Vzdělávání) velikost této skupiny zaměstnanců v takových odvětvích roste.

Vzdělanostní struktura ukazuje na širokou oblast škol, z nichž tito technici pocházejí. Nejrychlejší růst vykazují počty absolventů středních škol elektrotechnického směru a také středoškoláků-ekonomů, patrně s odpovídající specializací.

Výdělky v nejmladší skupině jsou nadprůměrné a v této věkové skupině meziročně v období 2002-2007 rychle rostou, zejména ženám (v podnikatelské sféře).

1.12 Technici ve fyzikálních oborech

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 247 613 osob, to je 5,03 % všech zaměstnaných.

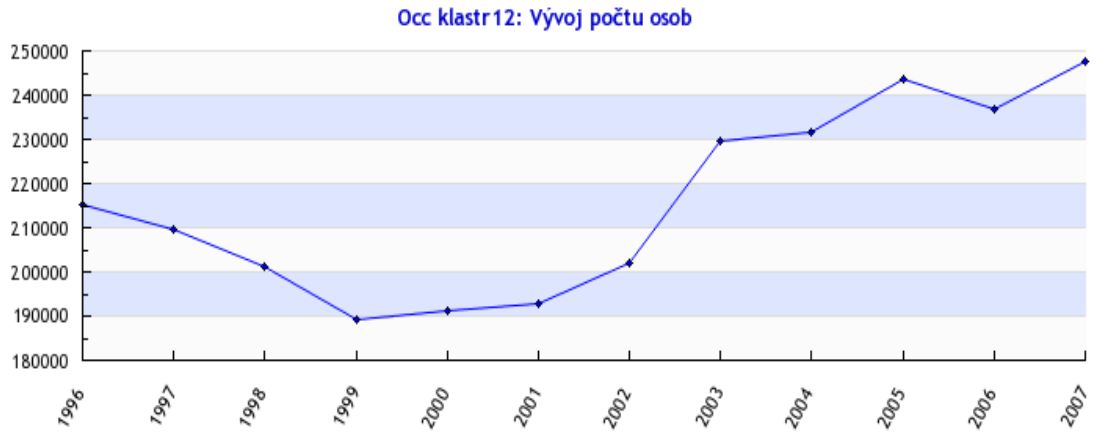

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 1,30 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru stavebnictví 15 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru strojírenství 21 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru elektrotechnika 14 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	1,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	17,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	67,00 %
ISCED 5,6	terciární	15,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
311	technici ve fyzikálních, technických a příbuzných oborech	92,69 %
316	technici železničního provozu	5,87 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 43 %
- F: Stavebnictví 19 %
- I: Doprava, skladování a spoje 12 %

Podíl žen ve skupině: 15,30 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	5,60 %
25-29	11,40 %
30-34	14,80 %
35-39	13,20 %
40-44	12,90 %
45-49	11,10 %
50-54	11,90 %
55-59	12,80 %
60-64	4,90 %
65-69	0,80 %
od 70	0,50 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 1,50 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
102	105	107	114	123	132

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,29 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
77	85	93	94	107	104

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,02 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	46 630	42 684	50 575
relativně ke stavu 2007	18,83 %	17,24 %	20,43 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní poptávky a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	10 241	6 328	14 155
relativně ke stavu 2007	4,14 %	2,56 %	5,72 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	36 388	33 511	39 266
relativně ke stavu 2007	14,70 %	13,53 %	15,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Komentář

Veliká skupina techniků ve fyzikálních oborech od roku 1999 roste. Kladná expanzní poptávka napovídá, že růst bude pokračovat i v budoucnosti. Vyznačuje se nízkým podílem žen.

Výrazný efekt zaměstnání se projevuje tím, že v některých odvětvích je vývoj četnosti této skupiny nezávislý na vývoji zaměstnanosti v těchto odvětvích. To se týká například rostoucího odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí, v němž klesá počet i podíl Techniků ve fyzikálních oborech. Naopak pozorujeme růst jejich počtu v klesajících odvětvích Výroba a rozvod elektřiny nebo Dobývání nerostných surovin.

Vzdělanostní struktura ukazuje na širokou oblast škol, z nichž tito technici pocházejí. Nejrychlejší růst vykazují počty absolventů středních škol s maturitou přírodovědeckého, stavebního a elektrotechnického směru. Stagnuje podíl absolventů strojírenských oborů.

Výdělky ve skupině 21 až 30 let jsou průměrné s dobrými přírůstky.

1.13 Odborní administrativní, policejní a celní pracovníci

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:
Ve skupině působí 278 706 osob, to je 5,66 % všech zaměstnaných.

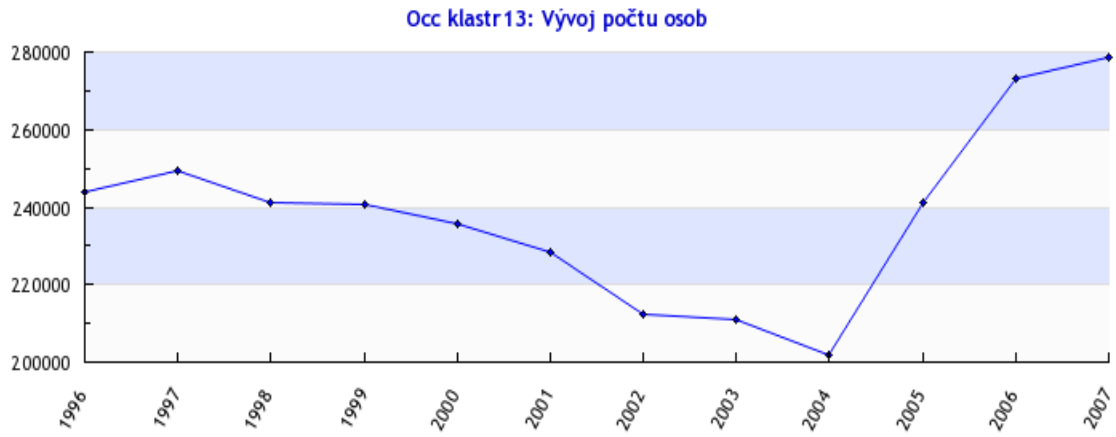

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 1,20 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední všeobecné vzdělání s maturitou 11 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 47 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	1,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	5,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	79,00 %
ISCED 5,6	terciární	16,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
343	odborní administrativní pracovníci	85,67 %
344	celní a daňoví pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	8,54 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 16 %

- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 17 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 30 %

Podíl žen ve skupině: 82,30 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	6,00 %
25-29	11,60 %
30-34	14,00 %
35-39	11,50 %
40-44	15,70 %
45-49	12,80 %
50-54	13,40 %
55-59	11,20 %
60-64	2,90 %
65-69	0,50 %
od 70	0,40 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 2,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
99	110	114	116	125	115

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,05 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
84	91	92	102	104	110

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,56 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	43 522	38 753	48 291
relativně ke stavu 2007	15,62 %	13,91 %	17,33 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-2 706	-6 810	1 398
relativně ke stavu 2007	-0,97 %	-2,44 %	0,50 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	43 522	38 834	48 210
relativně ke stavu 2007	15,62 %	13,93 %	17,30 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Pro skupinu policistů, berních a celních úředníků a odborných administrativních pracovníků se - přes rychlý vzestup četnosti po roce 2004 - očekává pokles. Svědčí o tom nezanedbatelná záporná expanzní poptávka. Ve skupině pozorujeme časné odchody ze zaměstnání, které začínají po 40 letech (policie).

Příslušníci této skupiny jsou nejčastěji vzděláním ekonomové-středoškoláci a jejich podíl se zvětšuje. Podíl absolventů gymnázií se dlouhodobě snižuje.

Analýza výdělků pro nejmladší skupinu 21-30 let v soukromém sektoru ukázala průměrné výdělky a slabý růst pro tuto skupinu.

1.14 Odborní pracovníci bank a pojišťoven

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 211 829 osob, to je 4,30 % všech zaměstnaných.

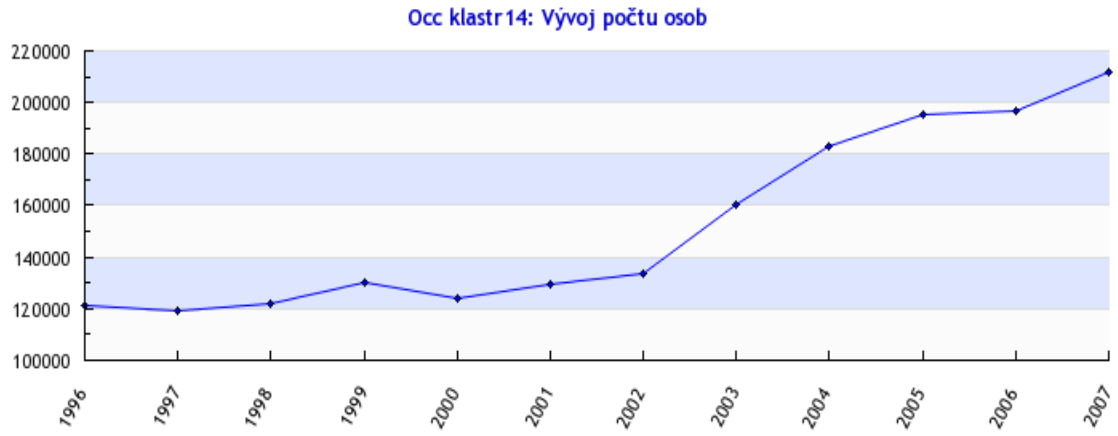

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 5,20 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání s maturitou v oboru strojírenství 11 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 21 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	1,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	15,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	63,00 %
ISCED 5,6	terciární	21,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
341	odborní pracovníci - zprostředkovatelé obchodních a finančních transakcí	62,64 %
342	zástupci - agenti - obchodní, přepravní, pracovníci úřadů	37,36 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 18 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 38 %
- J: Finanční zprostředkování 18 %

Podíl žen ve skupině: 39,00 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	7,00 %
25-29	16,00 %
30-34	17,80 %
35-39	14,60 %
40-44	14,10 %
45-49	10,10 %
50-54	10,70 %
55-59	5,90 %
60-64	2,60 %
65-69	1,10 %
od 70	0,30 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 40 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 1,60 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
112	108	115	124	135	151

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,30 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
87	91	102	107	113	127

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 7,94 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	56 178	51 694	60 661
relativně ke stavu 2007	26,52 %	24,40 %	28,64 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	44 142	40 591	47 693
relativně ke stavu 2007	20,84 %	19,16 %	22,52 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	12 036	10 446	13 625
relativně ke stavu 2007	5,68 %	4,93 %	6,43 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Tato skupina rychle rostla - průměrná roční míra růstu mezi lety 1996 až 2007 byla 5,2 %. Vysoká expanzní poptávka dává předpoklad dalšího růstu. Skupinu tvoří převážně mladí lidé, jen 20 % pracovníků je starších 50 let. Odchody do důchodu jsou proti jiným zaměstnaneckým skupinám pozdější. Počty pracovníků této skupiny rostou ve většině odvětví.

Podíl nejčetnějšího vzdělání příslušníků skupiny - středního ekonomického - se bude i nadále zvyšovat, podíl středně vzdělaných strojařů klesne, zvyšuje se podíl vysokoškolsky vzdělaných ekonomů.

Zaznamenali jsme nadprůměrné příjmy s dobrými přírůstky ve skupině 21-30 let.

1.15 Prodavači v obchodech a provozní ve stravování

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 418 884 osob, to je 8,51 % všech zaměstnaných.

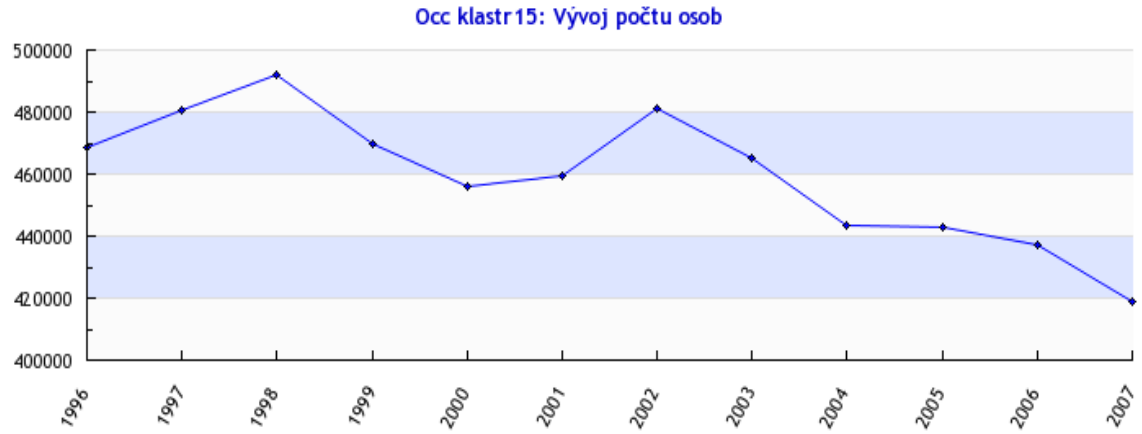

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -1,00 %

Nejčastější vzdělání ve skupině

- střední vzdělání bez maturity v oboru obchod, služby 45 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie: 15 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	7,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	63,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	29,00 %
ISCED 5,6	terciární	1,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
512	provozní pracovníci stravování a pracovníci v příbuzných oborech	35,41 %
521	prodavači v obchodech a předváděči zboží	52,72 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu

- G: Obchod, opravy motorových vozidel: 53 %
- H: Ubytování a stravování 27 %

Podíl žen ve skupině: 74,60 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	14,10 %
25-29	14,60 %
30-34	16,00 %
35-39	13,40 %
40-44	11,30 %
45-49	10,70 %
50-54	11,40 %
55-59	5,80 %
60-64	1,80 %
65-69	0,60 %
od 70	0,30 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 38 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 7,30 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
64	67	72	76	72	78

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
48	53	53	57	63	68

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,88 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	46 676	44 059	49 294
relativně ke stavu 2007	11,14 %	10,52 %	11,77 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-16 700	-20 450	-12 950
relativně ke stavu 2007	-3,99 %	-4,88 %	-3,09 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	46 676	43 395	49 958
relativně ke stavu 2007	11,14 %	10,36 %	11,93 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Obrovská skupina prodavačů a dalších nízko postavených pracovníků v obchodě a službách má dlouhodobě klesající trend. Záporná expanzní poptávka podporuje tento trend i do budoucnosti. Tvoří ji mladší lidé s nízkými příjmy. V hlavních odvětvích, kde jsou příslušníci této skupiny zaměstnáni, se jejich počet chová takto: ve stagnujícím odvětví Obchod, opravy motorových vozidel velikost skupiny klesá, v rostoucím odvětví Ubytování a stravování jejich počet roste.

Počet vzdělaných bez maturity v oboru Obchod, služby dlouhodobě stagnuje, roste podíl ekonomů s maturitou.

Vysoké počty odchodů ze zaměstnání, k nimž dochází od 45 let věku, svědčí o značné fluktuaci.

Příjmy v nejmladší věkové skupině jsou hluboce podprůměrné, ale rostou nad úrovní inflace.

1.16 Kancelářští a manipulační pracovníci

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 139 374 osob, to je 2,83 % všech zaměstnaných.

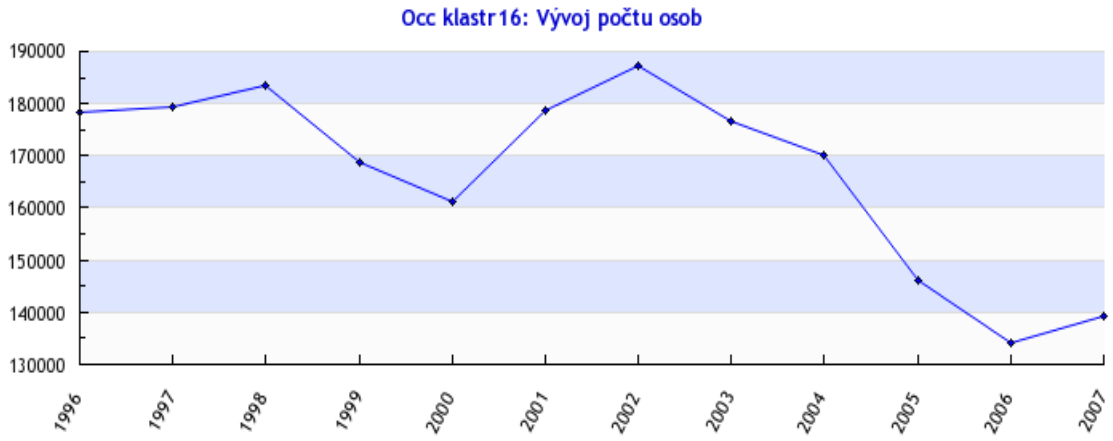

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -2,20 %

Nejčastější vzdělání ve skupině

- střední všeobecné vzdělání s maturitou 11 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 49 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	3,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	12,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	76,00 %
ISCED 5,6	terciární	9,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
411	kancelářští a manipulační pracovníci, sekretářky, písařky	39,19 %
412	úředníci zpracovávající číselné údaje	32,69 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu

- D: Zpracovatelský průmysl 17 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 11 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení: 22 %

Podíl žen ve skupině: 90,80 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	13,70 %
25-29	18,60 %
30-34	11,70 %
35-39	12,40 %
40-44	13,10 %
45-49	8,20 %
50-54	11,10 %
55-59	8,00 %
60-64	2,10 %
65-69	0,50 %
od 70	0,40 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 39 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 5,10 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
85	93	95	97	104	117

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,50 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
74	80	82	89	92	96

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,32 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	7 751	4 756	10 747
relativně ke stavu 2007	5,56 %	3,41 %	7,71 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-16 906	-19 371	-14 440
relativně ke stavu 2007	-12,13 %	-13,90 %	-10,36 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	7 751	4 519	10 983
relativně ke stavu 2007	5,56 %	3,24 %	7,88 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Přepokládá se pokračování klesajícího trendu této skupiny nižších administrativních pracovníků. Svědčí o tom vysoká záporná expanzní poptávka, která říká, že v příštích pěti letech se zaměstnání zúží o cca 17 tis. osob, tolik míst nebude po odchodech ze zaměstnání obsazeno.

Převažuje efekt zaměstnání, což znamená, že vývoj velikosti skupiny v sektoru se může vyvíjet nezávisle na velikosti sektoru. Skutečný počet pracovníků skupiny skoro ve všech sektorech klesá, výjimkami jsou sektor Činnosti v oblasti nemovitostí a Zdravotnictví, kde jejich počet roste.

Převažující vzdělání ve skupině je střední ekonomické s maturitou a jeho podíl nadále poroste. Roste i podíl vysokoškolsky vzdělaných ekonomů.

Ve skupině převažují ženy v mladších věkových kategoriích, které často toto zaměstnání opouštějí a to od věkové kohorty 40 až 44 let.

Příjmy jsou mírně podprůměrné s dobrými přírůstky pro skupinu 21-30 let.

1.17 Úředníci v knihovnách a na poštách

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:
Ve skupině působí 114 083 osob, to je 2,32 % všech zaměstnaných.

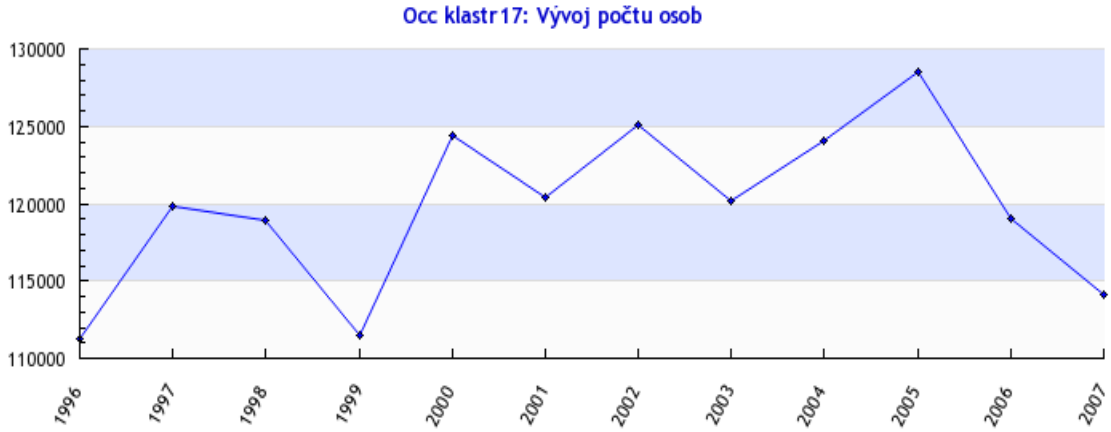

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,20 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání bez maturity v oboru obchod, služby 15 %
- střední všeobecné vzdělání s maturitou 10 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 29 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	5,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	31,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	61,00 %
ISCED 5,6	terciární	3,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
414	úředníci v knihovnách, na poštách a v příbuzných oborech	26,70 %
419	ostatní nižší úředníci jinde neuvedení	20,01 %
421	pokladníci a pracovníci v příbuzných oborech	53,29 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- G: Obchod, opravy motorových vozidel 22 %
- I: Doprava, skladování a spoje 27 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 12 %

Podíl žen ve skupině: 86,90 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	8,10 %
25-29	12,50 %
30-34	14,80 %
35-39	10,30 %
40-44	14,30 %
45-49	12,30 %
50-54	13,30 %
55-59	9,30 %
60-64	2,90 %
65-69	1,10 %
od 70	0,90 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 41 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 4,90 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
79	78	84	86	77	85

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 1,69 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
67	68	73	77	70	77

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,25 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	22 382	19 689	25 074
relativně ke stavu 2007	19,62 %	17,26 %	21,98 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	5 361	3 782	6 941
relativně ke stavu 2007	4,70 %	3,32 %	6,08 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	17 020	15 019	19 021
relativně ke stavu 2007	14,92 %	13,17 %	16,67 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina pokladních a nižších úředníků má rostoucí trend, ačkoli v posledních dvou letech se zmenšovala. Ve věkové kohortě 50 až 54 let mění zaměstnání či odchází do důchodu kolem 45 % příslušníků této věkové kategorie. Tyto odchody se opakovaly i v minulých letech a ve srovnání s jinými zaměstnaneckými skupinami je to výrazně dříve.

V odvětví peněžnictví a pojišťovnictví tvořili příslušníci této skupiny na začátku devadesátých let 23 % zaměstnanců, v roce 2007 to bylo kolem 12 % a tento podíl bude dále klesat. Podíl těchto zaměstnanců stagnuje v odvětví Doprava, skladování, spoje na úrovni kolem 10 %. Roste podíl této profese v odvětví Obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní spotřebu a v odvětví Ostatní veřejné a sociální služby.

Příjmy v nejmladší kategorii jsou podprůměrné s malými přírůstky.

1.18 Pomocní zdravotničtí pracovníci

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 97 691 osob, to je 1,98 % všech zaměstnaných.

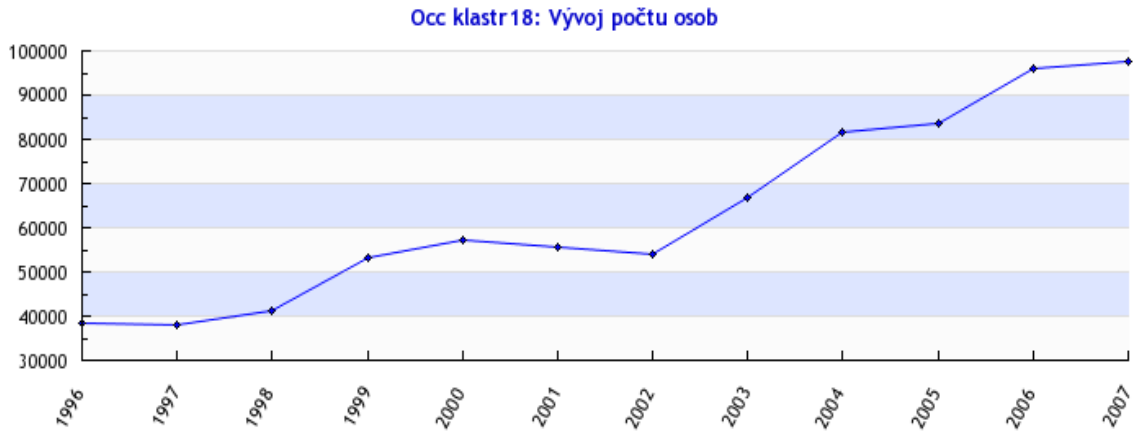

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 8,90 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání bez maturity v oboru obchod, služby 12 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru zdravotnictví 23 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	11,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	38,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	42,00 %
ISCED 5,6	terciární	8,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
322	zdravotničtí asistenti, optici a rehabilitační pracovníci	33,75 %
513	pečovatelé a pomocní ošetřovatelé	66,25 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- N: Zdravotní a sociální peče, veterinární činnosti 85 %

Podíl žen ve skupině: 84,30 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	6,80 %
25-29	11,80 %
30-34	11,10 %
35-39	14,60 %
40-44	13,20 %
45-49	10,90 %
50-54	16,90 %
55-59	12,20 %
60-64	1,80 %
65-69	0,60 %
od 70	0,10 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 4,80 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
89	107	143	149	134	132

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 8,79 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
78	91	86	123	97	106

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 8,02 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	31 486	28 151	34 821
relativně ke stavu 2007	32,23 %	28,82 %	35,64 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	22 414	20 502	24 326
relativně ke stavu 2007	22,94 %	20,99 %	24,90 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	9 072	6 255	11 889
relativně ke stavu 2007	9,29 %	6,40 %	12,17 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina pomocných zdravotnických pracovníků rychle roste a poroste i nadále. Model predikuje nejvyšší kladnou expanzní poptávku mezi všemi zaměstnaneckými skupinami, která je podpořena vysokým nárůstem mezd a nízkou náhradní poptávku, která svědčí o stabilizaci skupiny a věkovém složení s malým podílem 55letých a starších.

I když převážná část zaměstnanců skupiny působí v odvětví Zdravotnictví, kde jejich počet roste, zvětšuje se jejich počet i v odvětvích Ostatní veřejné a sociální služby, Veřejná správa, Obchod, opravy motorových vozidel a Zpracovatelský průmysl, odtud značný efekt zaměstnání.

Příjmy v nejmladší věkové skupině jsou mírně nadprůměrné, meziročně se ale příjmy této skupiny zvyšují rychlým tempem 8 až 9 %.

1.19 Kvalifikovaní dělníci v lesnictví a rybářství

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 77 757 osob, to je 1,58 % všech zaměstnaných.

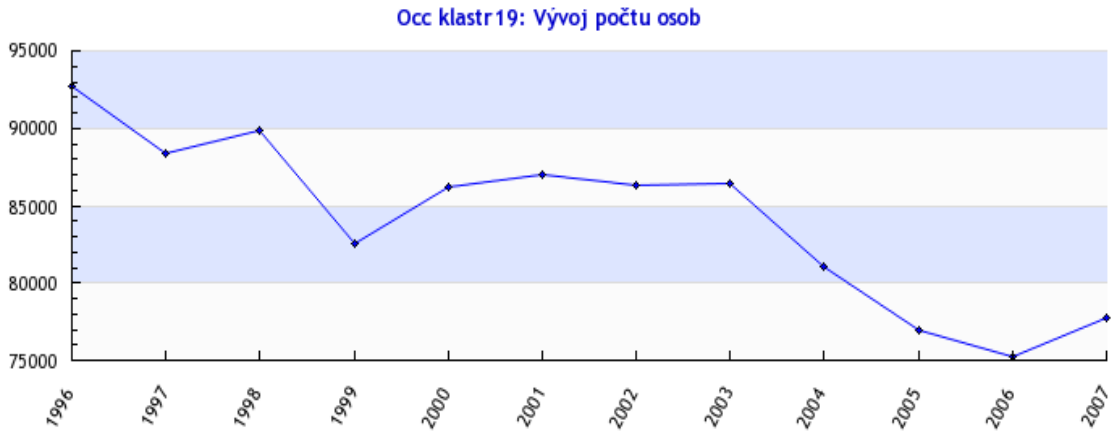

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -1,60 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 15 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru zpracování dřeva 20 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru zemědělství a lesnictví 15 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	8,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	64,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	24,00 %
ISCED 5,6	terciární	3,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
611	zahradníci a pěstitelé orientovaní na trh	24,78 %
613	pěstitelé a chovatelé orientovaní na trh (smíšené hospodářství)	10,34 %
614	kvalifikovaní dělníci v lesnictví a v příbuzných oborech	20,00 %
742	zpracovatelé dřeva, truhláři a dělníci v příbuzných oborech	41,87 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- A: Zemědělství, myslivost a související činnosti 32 %
- D: Zpracovatelský průmysl 40 %

Podíl žen ve skupině: 18,30 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	9,00 %
25-29	12,90 %
30-34	15,40 %
35-39	9,60 %
40-44	12,50 %
45-49	15,10 %
50-54	11,30 %
55-59	8,20 %
60-64	4,70 %
65-69	0,60 %
od 70	0,70 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 41 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 5,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
68	66	70	73	77	89

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,49 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
48	53	59	60	63	64

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,87 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	10 764	7 748	13 780
relativně ke stavu 2007	13,84 %	9,96 %	17,72 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-1 725	-3 095	-354
relativně ke stavu 2007	-2,22 %	-3,98 %	-0,46 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	10 764	7 748	13 779
relativně ke stavu 2007	13,84 %	9,96 %	17,72 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina kvalifikovaných dělníků v zemědělství a lesnictví se dlouhodobě zmenšuje. I když v posledním roce došlo k mírnému vzestupu, model predikuje v období mezi lety 2008 až 2012 další malý pokles na základě záporné expanzní poptávky. Klesající velikost skupiny se může přičíst poklesu relevantního odvětví Zemědělství a Lesnictví, kde působí 32 % příslušníků skupiny. 40 % jich působí v odvětví Zpracovatelský průmysl, kde ovšem tvoří pouhá 2 % celkového počtu zaměstnaných.

V profesní struktuře převažuje střední vzdělání bez maturity obor Zpracování dřeva, výroba obuvi, stále častěji se vyskytuje střední vzdělání bez maturity obor Řízení a obsluha strojů. Pozorujeme malý počet žen a pětiprocentní podíl nezaměstnaných z této skupiny mezi všemi nezaměstnanými.

Příjmy nejmladší věkové skupiny jsou podprůměrné, meziroční nárůst je průměrný.

1.20 Řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 257 749 osob, to je 5,24 % všech zaměstnaných.

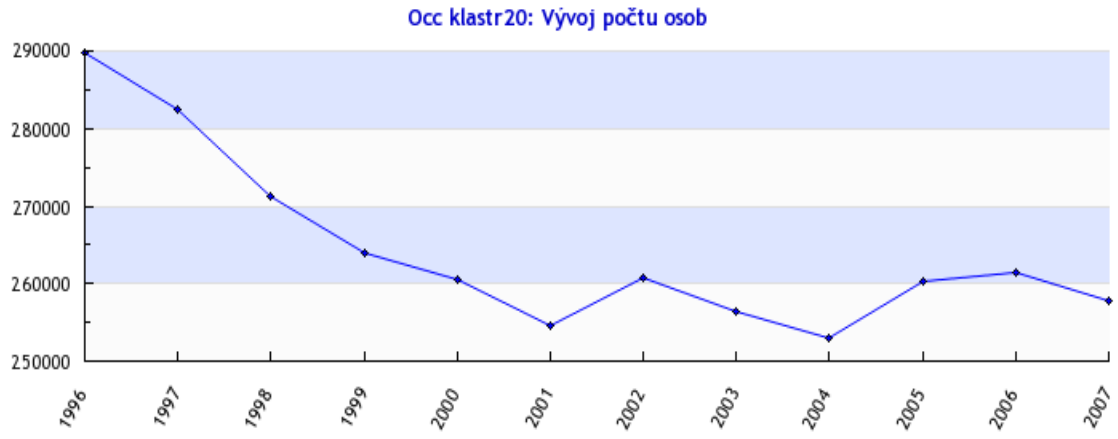

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -1,10 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 48 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru stavebnictví 10 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	7,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	73,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	19,00 %
ISCED 5,6	terciární	1,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
812	obsluha zařízení na zpracování kovů	9,37 %
832	řidiči motorových vozidel	79,02 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 24 %
- I: Doprava, skladování a spoje 47 %

Podíl žen ve skupině: 4,60 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	5,50 %
25-29	10,50 %
30-34	15,30 %
35-39	14,00 %
40-44	12,90 %
45-49	11,50 %
50-54	14,30 %
55-59	11,50 %
60-64	3,80 %
65-69	0,50 %
od 70	0,20 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 3,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
74	77	79	87	89	95

Průměrný meziroční růst mediánu hod mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,07 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
66	64	62	67	75	83

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,73 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	42 975	39 376	46 573
relativně ke stavu 2007	16,67 %	15,28 %	18,07 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-4 241	-6 964	-1 519
relativně ke stavu 2007	-1,65 %	-2,70 %	-0,59 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	42 975	39 005	46 945
relativně ke stavu 2007	16,67 %	15,13 %	18,21 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Velikost skupiny řidičů a obsluhy elektrárenských zařízení je po roce 2000 ustálená a pohybuje se kolem 250 až 260 tisíc. Malá záporná expanzní poptávka předvídá zmenšování skupiny v budoucnosti. Skupina roste v odvětví Doprava, skladování a spoje, nevýznamně roste v odvětví Ostatní sociální služby, v dalších odvětvích počet jejich příslušníků klesá.

Nejčetnějším vzděláním je středoškolské vzdělání bez maturity v oboru Řízení a obsluha strojů, jeho podíl stoupá a model předpokládá, že bude stoupat i v budoucnosti a stane se vzděláním více než 50 % příslušníků této skupiny.

Časný odchod ze zaměstnání po 45 roce věku naznačuje vyšší fluktuaci ve skupině a výsledkem je zvýšená náhradní poptávka. Příjmy nejmladší věkové skupiny jsou podprůměrné s průměrnými meziročními přírůstky kolem 5 %.

1.21 Kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 105 509 osob, to je 2,14 % všech zaměstnaných.

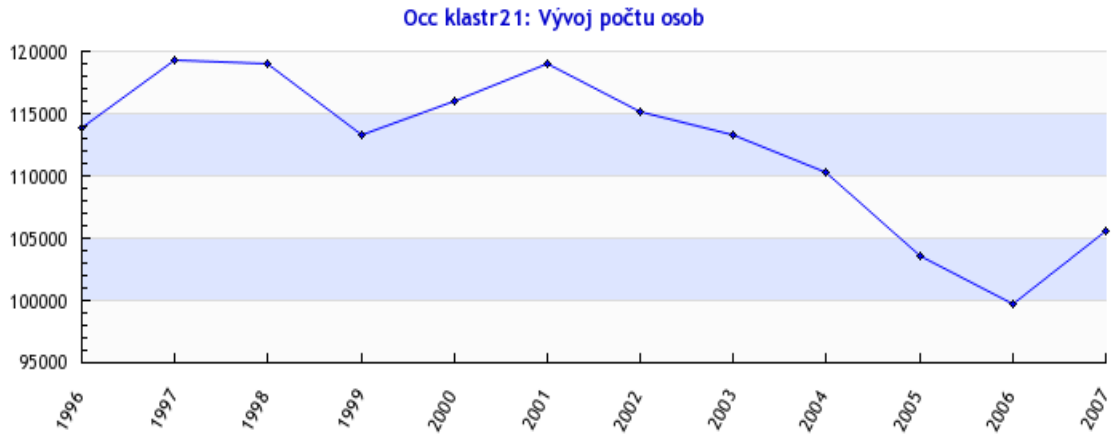

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,70 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 14 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru elektrotechnika a doprava 17 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru stavebnictví 47 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	3,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	79,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	18,00 %
ISCED 5,6	terciární	1,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
713	kvalifikovaní dělníci zajišťující dokončovací stavební práce a pracovníci v příbuzných oborech	97,76 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- F: Stavebnictví 78 %

Podíl žen ve skupině: 0,80 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	8,40 %
25-29	11,40 %
30-34	16,80 %
35-39	13,10 %
40-44	11,90 %
45-49	13,00 %
50-54	10,40 %
55-59	11,30 %
60-64	3,60 %
65-69	0,20 %
od 70	0,00 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 41 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 2,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
73	75	82	84	90	99

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,35 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
67	77	41	40	65	74

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 8,00 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	14 125	12 192	16 058
relativně ke stavu 2007	13,39 %	11,56 %	15,22 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-2 525	-3 741	-1 310
relativně ke stavu 2007	-2,39 %	-3,55 %	-1,24 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	14 125	12 036	16 214
relativně ke stavu 2007	13,39 %	11,41 %	15,37 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina kvalifikovaných dělníků ve stavebnictví se od roku 2001 zmenšuje, v posledním roce se zdá, že se pokles zastavil. Malá záporná expanzní poptávka ale svědčí o dalším poklesu či stagnaci.

Skupina roste výhradně v odvětví Stavebnictví, kde se projevuje vliv růstu odvětví a klesá v ostatních odvětvích, nezávisle na jejich vývoji.

Vývoj vzdělanostní struktury ukazuje na vzestup vyučených stavebních dělníků, klesá podíl ostatních středoškoláků bez maturity s obory elektrotechnika a řízení a obsluha strojů.

Ve skupině je mizivý počet žen.

Příjmy jsou v nejmladší skupině 21-30 let podprůměrné s mírně nadprůměrnými přírůstky pro tuto skupinu.

1.22 Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 81 483 osob, to je 1,66 % všech zaměstnaných.

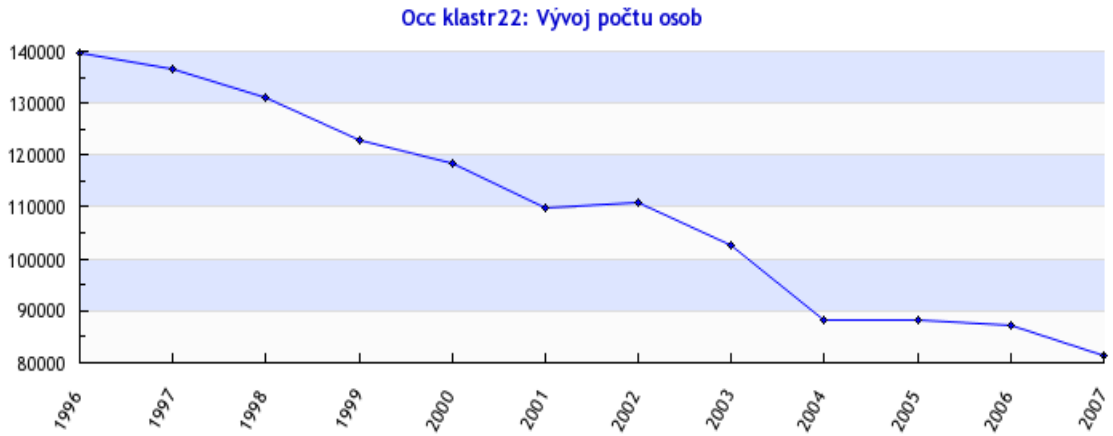

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -4,80 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- základní vzdělání či bez vzdělání 11 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru textil a oděvnictví 53 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	13,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	72,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	15,00 %
ISCED 5,6	terciární	0,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	procent
743	kvalifikovaní výrobci textilií, oděvů a výrobků z kůží, kožešin	49,80 %
826	obsluha strojů na úpravu a výrobu textilních, kožešinových a kožených výrobků	46,31 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 91 %

Podíl žen ve skupině: 86,5 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	5,40 %
25-29	9,70 %
30-34	14,70 %
35-39	13,90 %
40-44	13,40 %
45-49	14,00 %
50-54	18,10 %
55-59	8,90 %
60-64	1,30 %
65-69	0,30 %
od 70	0,30 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 9,80 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
70	68	72	76	83	91

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,45 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
51	56	59	61	65	69

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,09 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	0	0	0
relativně ke stavu 2007	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-27 857	-29 903	-25 810
relativně ke stavu 2007	-34,19 %	-36,70 %	-31,68 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	0	0	0
relativně ke stavu 2007	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina kvalifikovaných výrobců textilu a kůží klesala od roku 1995 a podle klesající expanzní poptávky není ještě pokles u konce. Očekávaný počet nových míst je nulový, protože záporná expanzní poptávka je v absolutní hodnotě větší než odliv pracovníků ze skupiny, a tak se podle našich odhadů ze skupiny bude jen odcházet.

Příslušníci této skupiny se výhradně uplatňují ve zpracovatelském průmyslu a tam jejich počet klesá, v ostatních odvětvích je jejich počet nevýznamný.

Jejich vzdělání je převážně středoškolské bez maturity v oboru textil, oděvnictví.

Příjmy v nejmladší skupině jsou velmi nízké a přírůstky pro tuto skupinu průměrné.

1.23 Formíři, svářeči, horníci a řidiči železničních vozidel

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 130 834 osob, to je 2,66 % všech zaměstnaných.

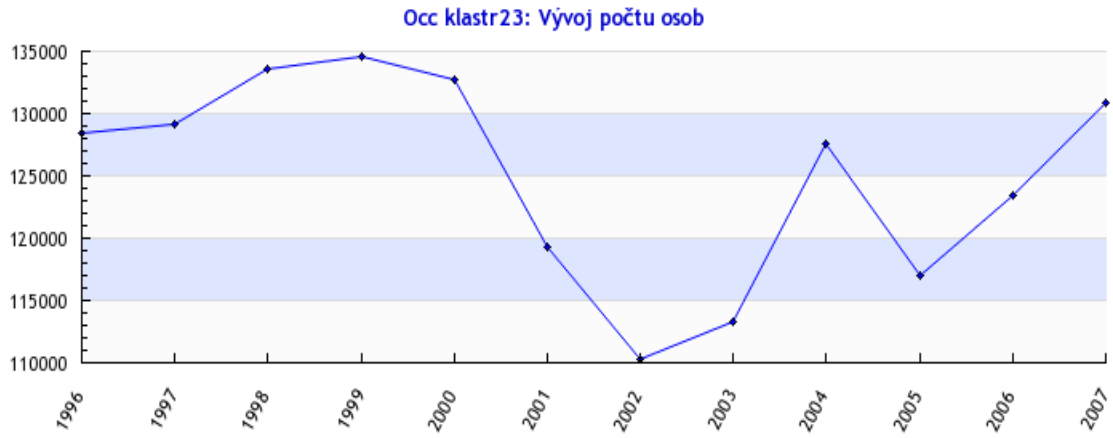

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,20 %

Nejčastější vzdělání ve skupině

- Střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 49 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	7,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	71,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	21,00 %
ISCED 5,6	terciární	1,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
721	formíři, svářeči, výrobci a opraváři výrobků z plechů, potápěčské čety a pracovníci v příbuzných oborech	44,70 %
821	obsluha strojů na výrobu výrobků z kovů a nerostů	24,85 %
831	řidiči železničních kolejových vozidel a dělníci v příbuzných oborech	20,77 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 61 %
- I: Doprava, skladování a spoje 18 %

Podíl žen ve skupině: 10,30 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	10,40 %
25-29	9,80 %
30-34	17,50 %
35-39	11,60 %
40-44	13,10 %
45-49	11,90 %
50-54	13,70 %
55-59	9,60 %
60-64	2,00 %
65-69	0,30 %
od 70	0,10 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 41 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 4,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
85	89	89	92	99	107

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,85 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
66	71	76	75	75	85

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21 - 30 let v podnikatelské sféře: 5,00 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	21 322	18 215	24 429
relativně ke stavu 2007	16,30 %	13,92 %	18,67 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-1 873	-4 281	535
relativně ke stavu 2007	-1,43 %	-3,27 %	0,41 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	21 322	18 718	23 925
relativně ke stavu 2007	16,30 %	14,31 %	18,29 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina formířů, svářečů, horníků a řidičů železničních vozidel má od roku 2002 rostoucí trend. Skupina má malou zápornou expanzní poptávku, takže se dá očekávat mezi lety 2108 až 2012 stagnace či mírný pokles. Počet nových míst bude dán pouze náhradní poptávkou.

Vzděláním jde o vyučené bez maturity v oboru Řízení a obsluha strojů a ve vzdělanostním složení skupiny nedojde ke změnám.

Příslušníci skupiny jsou zaměstnáni v odvětví Zpracovatelský průmysl, tam předpokládáme, že jejich počet poroste. V odvětví Doprava, skladování a spoje jejich počet klesá. V odvětví Dobývání nerostných surovin se po velkém poklesu v 90tých letech jejich počet ustálil.

Ve skupině je velká fluktuace a nezanedbatelné množství pracovníků odchází z těchto zaměstnání již od nejmladších věkových skupin.

Příjmy v nejmladší věkové kategorii jsou podprůměrné s podprůměrnými přírůstky v této věkové kategorii.

1.24 Kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 378 197 osob, to je 7,68 % všech zaměstnaných.

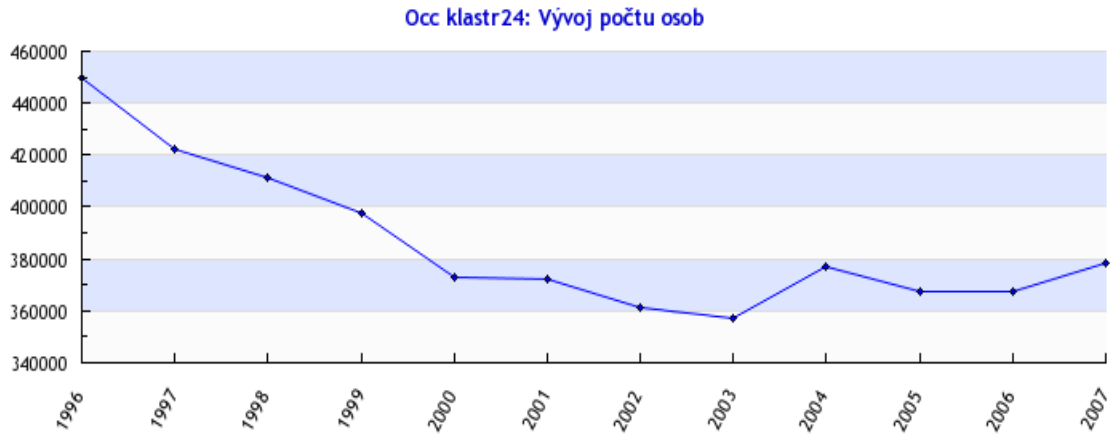

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -1,60 %

Nejčastější vzdělání ve skupině

- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 55 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru elektrotechnika a doprava 13 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	3,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	74,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	22,00 %
ISCED 5,6	terciární	1,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
722	kováři, nástrojaři, zámečníci a pracovníci v příbuzných oborech	44,90 %
723	mechanici a opraváři strojů a zařízení /bez mechaniků a opravářů elektrických a elektronických strojů a zařízení/	27,73 %
724	mechanici, seřizovači, opraváři elektrických a elektronických zařízení a přístrojů	27,37 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 61 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 13 %

Podíl žen ve skupině: 6,40 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	9,40 %
25-29	11,40 %
30-34	14,20 %
35-39	11,50 %
40-44	12,00 %
45-49	11,90 %
50-54	13,20 %
55-59	11,50 %
60-64	4,20 %
65-69	0,50 %
od 70	0,10 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 41 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 3,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
79	83	87	90	95	101

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,14 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
63	67	73	73	80	83

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,90 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	43 387	37 517	49 258
relativně ke stavu 2007	11,47 %	9,92 %	13,02 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-29 680	-35 619	-23 742
relativně ke stavu 2007	-7,85 %	-9,42 %	-6,28 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	43 387	38 312	48 462
relativně ke stavu 2007	11,47 %	10,13 %	12,81 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Velikost skupiny nástrojařů, kovářů a mechaniků elektrických zařízení od roku 2000 stagnuje a lze očekávat další zmenšování, vzhledem k silné záporné expanzní poptávce. Vedle převládajícího vzdělání ve skupině, kterým je středoškolské vzdělání bez maturity v oborech Řízení a obsluha strojů a Elektrotechnika, doprava a spoje, roste podíl středoškoláků s maturitou v oborech Vzdělání strojní a elektrotechnické.

Počet pracovníků skupiny ale klesá nebo stagnuje ve všech odvětvích, kde pracovníci působí. Pracovníci tuto skupinu zaměstnání často opouštějí, a to i ve věkové skupině 25 až 29 let.

Příjmy v nejmladší věkové skupině jsou podprůměrné a tato nejmladší skupina vykazuje průměrné meziroční přírůstky.

1.25 Pracovníci ve skladech

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 186 677 osob, to je 3,79 % všech zaměstnaných.

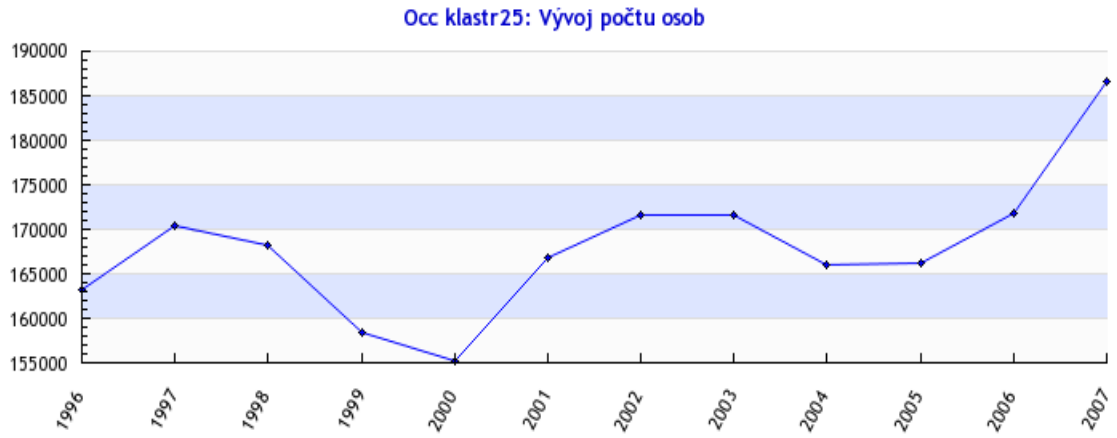

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 1,20 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 12 %
- stření vzdělání s maturitou v oboru strojírenství 12 %
- střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie 16 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	5,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	34,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	57,00 %
ISCED 5,6	terciární	4,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
413	úředníci ve skladech, v dopravě a v přepravě	55,54 %
516	pracovníci ochrany a ostrahy	44,46 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 26 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 15 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 28 %

Podíl žen ve skupině: 30,80 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	7,80 %
25-29	15,70 %
30-34	16,70 %
35-39	14,20 %
40-44	13,10 %
45-49	9,60 %
50-54	10,50 %
55-59	8,40 %
60-64	2,70 %
65-69	0,90 %
od 70	0,30 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 40 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 3,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
69	70	79	85	79	81

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,33 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
63	64	72	80	78	81

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,27 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	27 906	25 679	30 133
relativně ke stavu 2007	14,95 %	13,76 %	16,14 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	4 135	2 569	5 700
relativně ke stavu 2007	2,22 %	1,38 %	3,05 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	23 772	21 893	25 650
relativně ke stavu 2007	12,73 %	11,73 %	13,74 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina pracovníků ve skladech a pracovníků v oblasti bezpečnosti a ostrahy rostla od roku 1998, nadále se předpokládá mírný růst. Jejich počet stagnuje v odvětvích Veřejná správa a obrana a Zpracovatelský průmysl, roste v odvětví Obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní spotřebu a v odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti. Proti jiným skupinám se skládá z mladších pracovníků, významný je podíl středoškoláků s maturitou většiny oborů.

Pracovníci skupiny jsou podprůměrně finančně odměňováni s malými přírůstky. V této zaměstnanecké skupině jsou příjmy mužů a žen v podnikatelském sektoru vyrovnány.

1.26 Stavební dělníci a malíři

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 198 802 osob, to je 4,04 % všech zaměstnaných.

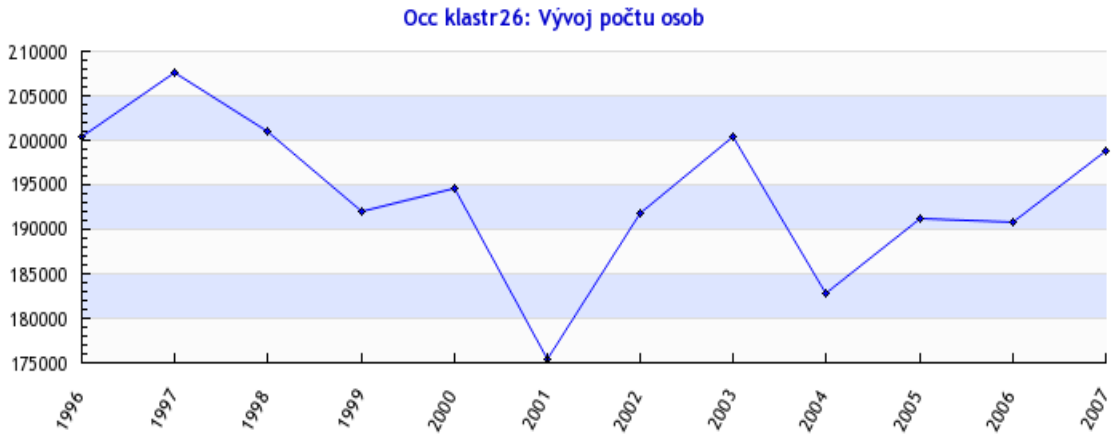

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,10 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 13 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru zpracování dřeva 12 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru stavebnictví 58 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	5,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	84,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	10,00 %
ISCED 5,6	terciární	0,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
712	stavební dělníci hlavní stavební výroby a pracovníci v příbuzných oborech	87,07 %
714	malíři, lakýrníci, tapetáři, čističi, kominíci a pracovníci v příbuzných oborech	12,93 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- F: Stavebnictví 78 %

Podíl žen ve skupině: 1,20 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	7,60 %
25-29	13,40 %
30-34	17,20 %
35-39	14,70 %
40-44	11,70 %
45-49	11,30 %
50-54	12,70 %
55-59	8,90 %
60-64	2,50 %
65-69	0,10 %
od 70	0,00 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 40 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 4,90 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
65	68	72	76	79	89

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,61 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
39	35	53	73	81	92

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 20,38 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	27 550	24 172	30 928
relativně ke stavu 2007	13,86 %	12,16 %	15,56 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-5 592	-8 128	-3 056
relativně ke stavu 2007	-2,81 %	-4,09 %	-1,54 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	27 550	24 004	31 096
relativně ke stavu 2007	13,86 %	12,07 %	15,64 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina stavebních dělníků, malířů a lakýrníků má od roku 2001 konstantní trend, nadále se předpokládá mírný pokles až stagnace. Pracovníci jsou výhradně zaměstnáni v odvětví Stavebnictví. Vysoký efekt zaměstnání v tomto případě znamená, že celkový počet pracovníků skupiny nekopíruje pohyb zaměstnanosti v odvětví Stavebnictví.

Nefrekventovanějším vzděláním je střední vzdělání bez maturity v oboru Stavebnictví a střední vzdělání bez maturity v oboru Řízení a obsluha strojů. Počty

v obou případech stagnují. Roste počet vzdělaných v oboru střední vzdělání bez maturity v oboru Zpracování dřeva.

Nejmladší skupina je podprůměrně odměňována s průměrným meziročním nárůstem.

1.27 Nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 203 176 osob, to je 4,13 % všech zaměstnaných.

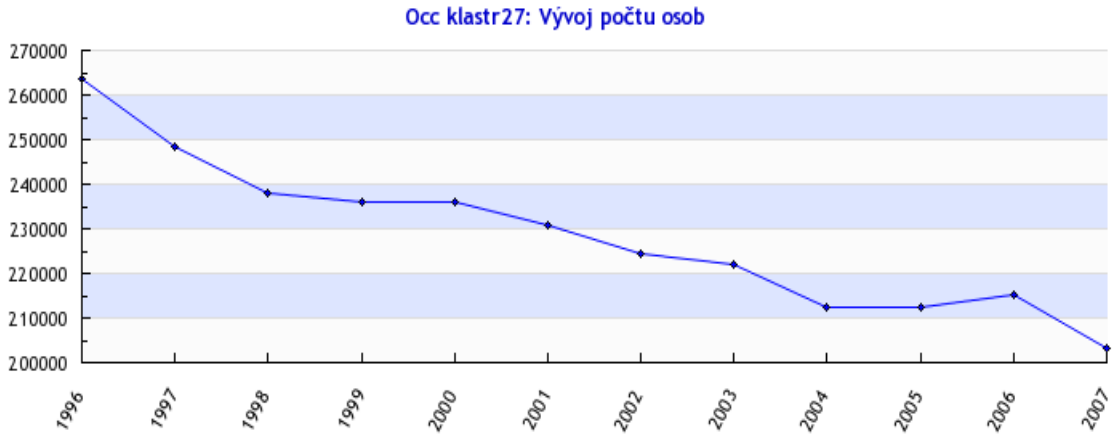

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -2,30 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- základní vzdělání či bez vzdělání 26 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru textil a oděvnictví 15 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru obchod, služby 18 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	30,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	57,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	12,00 %
ISCED 5,6	terciární	1,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
913	pomocníci, uklízeči a pradláci	46,25 %
932	pomocní a nekvalifikovaní dělníci v průmyslu (ve výrobě)	45,29 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 47 %

Podíl žen ve skupině: 76,40 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	8,30 %
25-29	8,00 %
30-34	12,20 %
35-39	11,30 %
40-44	12,20 %
45-49	14,00 %
50-54	15,80 %
55-59	12,00 %
60-64	3,70 %
65-69	1,90 %
od 70	0,70 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zam. spadalo do této skupiny: 11,80 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
65	72	65	74	74	81

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,42 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
48	51	56	57	56	62

Průměrný meziroční růst mediánu hod. mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,23 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	16 897	13 761	20 032
relativně ke stavu 2007	8,32 %	6,77 %	9,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-23 638	-27 557	-19 719
relativně ke stavu 2007	-11,63 %	-13,56 %	-9,71 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	16 897	13 753	20 041
relativně ke stavu 2007	8,32 %	6,77 %	9,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Předpokládáme, že pokles velikosti této skupiny zaměstnání, k němuž dochází po roce 1996, bude v příštím období pokračovat. Svědčí o tom nejmenší záporná expanzní poptávka, která říká, že ve skupině bude v příštích pěti letech zrušeno 23 638 míst. Počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu stagnuje a předpokládáme stagnaci i v budoucnosti, zatímco počet zaměstnaných v této skupině zaměstnání v odvětví Zemědělství, myslivost klesá a ani v blízké budoucnosti neočekáváme změnu tohoto trendu. Roste počet těchto pracovníků v odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí.

Ve skupině rychle klesá počet pracovníků se základním vzděláním nebo bez vzdělání, zastoupení ostatních vzdělání zůstává bez velkých změn.

Mladí pracovníci ve věku 21-31 let jsou podprůměrně finančně odměňováni a mzdy ve této věkové kategorii rostou jen průměrnou rychlostí.

1.28 Montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 260 421 osob, to je 5,29 % všech zaměstnaných.

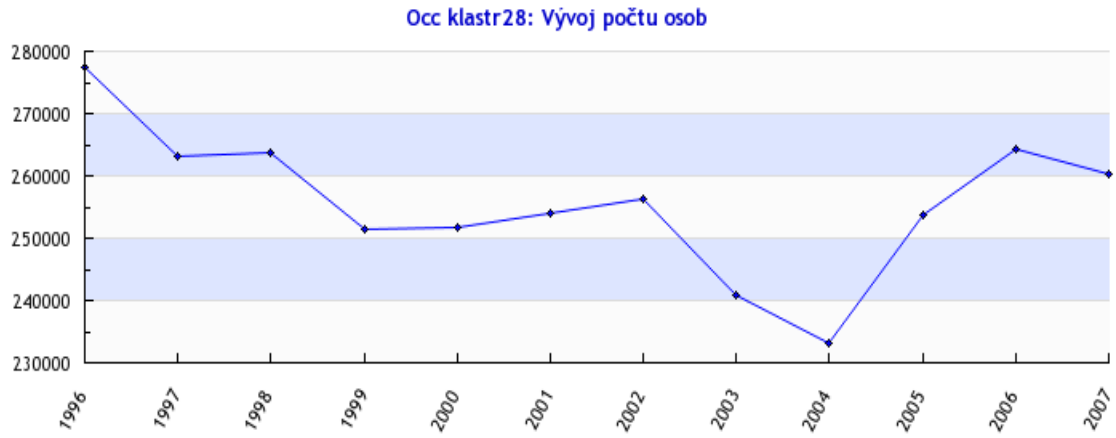

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,60 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- základní vzdělání či bez vzdělání 17 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 19 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru obchod, služby 12 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	19,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	65,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	15,00 %
ISCED 5,6	terciární	1,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
823	obsluha strojů na výrobu pryžových a plastových výrobků	12,72 %
828	montážní dělníci (práce na montážních linkách)	35,08 %
933	pomocní a nekvalifikovaní dělníci v dopravě, ve skladě, vazači břemen a ostatní pomocní a nekvalifikovaní pracovníci jinde neuvedení	16,24 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 66 %

Podíl žen ve skupině: 39,50 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	11,70 %
25-29	12,30 %
30-34	13,10 %
35-39	10,70 %
40-44	11,70 %
45-49	10,70 %
50-54	14,20 %
55-59	10,70 %
60-64	3,20 %
65-69	1,10 %
od 70	0,60 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 41 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zaměstnání spadalo do této skupiny: 8,50 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
76	79	80	85	89	95

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,53 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
62	65	70	71	78	79

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,09 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	34 948	32 276	37 620
relativně ke stavu 2007	13,42 %	12,39 %	14,45 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-9 123	-14 057	-4 189
relativně ke stavu 2007	-3,50 %	-5,40 %	-1,61 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	34 948	32 089	37 807
relativně ke stavu 2007	13,42 %	12,32 %	14,52 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina montážních a pomocných dělníků, obsluhy strojů kolísá kolem hodnoty 250 000 zaměstnanců. Přes růst po roce 2004 se vzhledem k záporné expanzní poptávce očekává stagnace či pokles.

Zaměstnanci působí převážně v odvětví Zpracovatelský průmysl a tam jejich počet roste a v příštích pěti letech se jeho růst zastaví. Mírně roste v odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti a stagnuje v odvětví Ostatní veřejné a sociální služby, v ostatních odvětvích klesá. Záporný efekt zaměstnání

znamená, že poptávka po zaměstnání z této skupiny klesá a růst, pokud existuje, je tažen růstem příslušných odvětví, kde pracovníci působí.

Střední vzdělání bez maturity v oboru Řízení a obsluha strojů ve skupině převažuje, ale počet pracovníků s tímto vzděláním se v budoucnu nebude měnit, roste počet vyučených v oboru Obchod, služby, Textil, Oděvnictví a Zpracování dřeva. Rychle klesá počet pracovníků se základním vzděláním či bez vzdělání.

Mladí pracovníci jsou podprůměrně finančně odměňováni a mzdy nejmladších pracovníků rostou pomalu.

1.29 Obsluha zařízení v průmyslu a dopravě

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 169 291 osob, to je 3,44 % všech zaměstnaných.

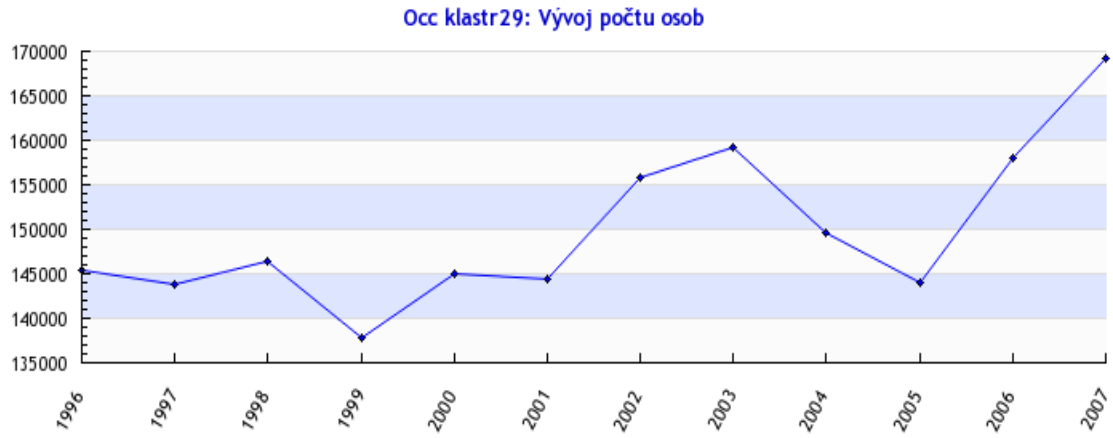

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 1,40 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- základní vzdělání či bez vzdělání 11 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 16 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru chemie a potravinářství 13 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru obchod, služby 11 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	13,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	62,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	23,00 %
ISCED 5,6	terciární	2,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
741	kvalifikovaní zpracovatelé, výrobci potravinářských výrobků	23,71 %
817	obsluha automatických montážních linek a průmyslových robotů	25,17 %
914	domovníci, školníci, čističi oken a pracovníci v příbuzných oborech	22,61 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 60 %

Podíl žen ve skupině: 47,40 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	9,30 %
25-29	11,10 %
30-34	13,50 %
35-39	12,30 %
40-44	13,10 %
45-49	10,40 %
50-54	14,20 %
55-59	11,10 %
60-64	3,10 %
65-69	1,40 %
od 70	0,60 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zaměstnání spadalo do této skupiny: 5,50 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
78	81	88	89	87	93

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,72 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
64	71	70	77	71	76

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,60 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	31 451	28 174	34 728
relativně ke stavu 2007	18,58 %	16,64 %	20,51 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	6 291	3 274	9 307
relativně ke stavu 2007	3,72 %	1,93 %	5,50 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	25 160	23 154	27 167
relativně ke stavu 2007	14,86 %	13,68 %	16,05 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Skupina pracovníků obsluhy zařízení v průmyslu a dopravě s významným podílem středoškoláků s maturitou. Rostoucí trend skupiny zůstane zachován i v blízké budoucnosti, expanzní poptávka je kladná, ale malá, a říká, že expanzí bude otevřeno v příštích pěti letech 6 300 míst, což je 3,7 % velikosti skupiny v roce 2007. Počet těchto pracovníků ve zpracovatelském průmyslu a ve školství roste a i nadále poroste, v ostatních odvětvích jejich podíl klesá či neroste významně.

Ve skupině roste podíl vyučených v oboru Chemie, potravinářství a Obchod, služby, nemění se podíl vyučených v oboru Řízení a obsluha strojů. Roste počet středoškolsky vzdělaných ekonomů s maturitou.

Mladí pracovníci jsou podprůměrně finančně odměňováni, růst mezd mladých pracovníků je rovněž velmi malý.

1.30 Obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 160 121 osob, to je 3,25 % všech zaměstnaných.

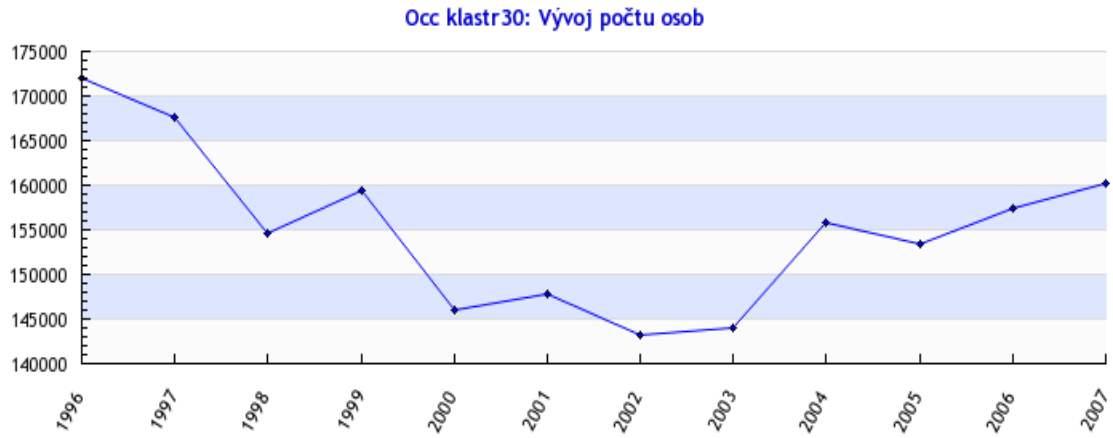

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,70 %

Nejčastější vzdělání ve skupině:

- základní vzdělání či bez vzdělání 10 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů 26 %
- střední vzdělání bez maturity v oboru zpracování dřeva 11 %

Nejvyšší vzdělání ve skupině podle Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED97

ISCED	vzdělání	relativní počet
ISCED 0	bez vzdělání	0,00 %
ISCED 1,2	základní vzdělání	11,00 %
ISCED 3	střední bez maturity	72,00 %
ISCED 3,4	střední s maturitou	16,00 %
ISCED 5,6	terciární	1,00 %

Příslušníci skupiny vykonávají nejčastěji tato zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání KZAM-R Českého statistického úřadu

kód	popis	
612	chovatelé zvířat pro trh a pracovníci v příbuzných oborech	17,54 %
732	hrnčíři, skláři a pracovníci v příbuzných oborech / ruční výroba	11,07 %
833	obsluha zemědělských, lesních, zemních, zdvihacích a podobných pojízdných zařízení	49,85 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- A: Zemědělství, myslivost a související činnosti 31 %
- D: Zpracovatelský průmysl 44 %

Podíl žen ve skupině: 25,80 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	7,20 %
25-29	10,70 %
30-34	14,80 %
35-39	12,50 %
40-44	12,40 %
45-49	12,50 %
50-54	13,80 %
55-59	12,90 %
60-64	2,80 %
65-69	0,40 %
od 70	0,10 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Relativní počet nezaměstnaných, jejichž poslední zaměstnání spadalo do této skupiny: 4,53 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
73	74	75	80	89	95

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,57 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
55	62	63	67	68	75

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21 - 30 let v podnikatelské sféře: 6,17 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Očekávaný počet nových míst

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	33 527	28 325	38 729
relativně ke stavu 2007	20,94 %	17,69 %	24,19 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde zaměstnanci působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	2 009	-655	4 673
relativně ke stavu 2007	1,25 %	-0,41 %	2,92 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	31 517	27 825	35 210
relativně ke stavu 2007	19,68 %	17,38 %	21,99 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Předpokládáme, že na růst velikosti této skupiny zaměstnání, který započal po roce 2003, naváže v příštím období stagnace, expanzní poptávka je nevýznamná.

Vysoký efekt zaměstnání upozorňuje na skutečnost, že růst velikosti skupiny není působen růstem odvětví, kde zaměstnanci působí, ale poptávkou po zaměstnáních těchto typů. Počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu roste a předpokládáme mírný růst i v budoucnosti, zatímco počet zaměstnaných v této skupině zaměstnání v odvětví Zemědělství, myslivost klesá a ani v blízké budoucnosti neočekáváme změnu tohoto trendu.

Ve skupině rychle klesá počet pracovníků se základním vzděláním nebo bez vzdělání, roste počet vyučených bez maturity v oborech Řízení a obsluha strojů, Zpracování dřeva, Chemie, potravinářství a Stavebnictví.

Pozorujeme odchody z této skupiny zaměstnání, které začínají po 40 letech věku pracovníků, o vyšší fluktuaci svědčí vysoká náhradní poptávka.

Mladí pracovníci jsou podprůměrně finančně odměňováni a růst mezd v této skupině je průměrný na úrovni 5,6 % u mužů a 6,2 % u žen.

2. Vzdělanostní skupiny

2.1 Základní vzdělání či bez vzdělání

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 293 493 osob, to je 5,96 % všech zaměstnaných.

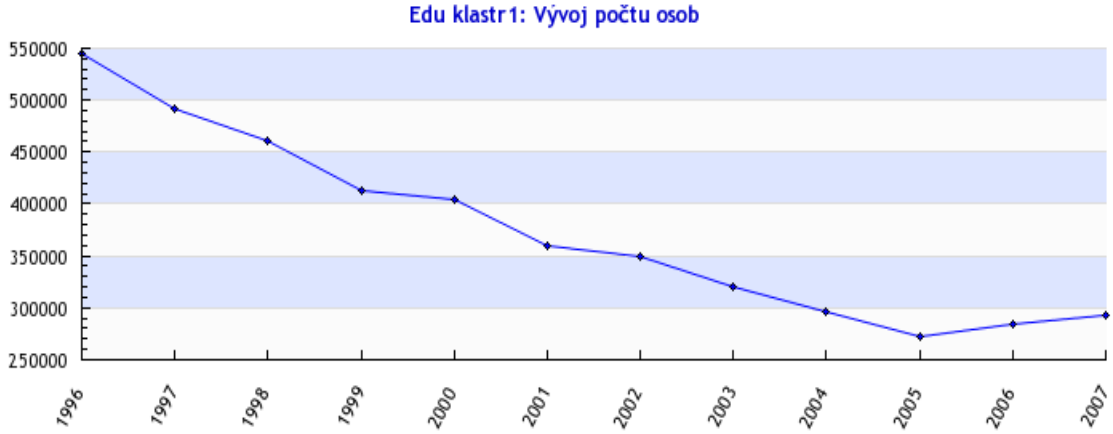

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -5,50 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
všeobecně vzdělávací programy	100,00%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu 21 %
- montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů 17 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 38,00 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 11,00 %

Podíl žen ve skupině: 57,50 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	9,39 %
25-29	7,46 %
30-34	9,61 %
35-39	6,69 %
40-44	10,72 %
45-49	12,24 %
50-54	22,47 %
55-59	15,66 %
60-64	3,52 %
65-69	1,48 %
od 70	0,75 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 44 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 20,10 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	0	0	0
relativně ke stavu 2007	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce:

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): horší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): výborná

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-115 428	-118 690	-112 167
relativně ke stavu 2007	-39,33 %	-40,44 %	-38,22 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	0	0	0
relativně ke stavu 2007	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Počet pracovníků se základním vzděláním či bez vzdělání má v populaci ekonomicky aktivních od roku 1996 klesající trend. Počet se během tohoto období snížil o 250 tisíc. Takto vzdělané osoby jsou zaměstnány ve všech odvětvích, a proto jejich zaměstnanost klesla ve většině odvětví, nejvíce v odvětvích Zpracovatelský průmysl (-100 tis.), Zemědělství, myslivost (-40 tis.), Stavebnictví (-30 tis.), Doprava, skladovaní a spoje (-30 tis.), Školství (-20 tis.). Počet zaměstnaných s tímto vzděláním klesl v profesích Prodavači v obchodech (-45 tis.), Řidiči, obsluha elektrárenských zařízeni (-20 tis.), Kvalifikovaní výrobci textilií a kůží (-20 tis.), Kováři, nástrojaři a mechanici (-20 tis.), Pracovníci ve skladech (-15 tis.), Stavební dělníci a malíři (-15 tis.), Nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu (-60 tis.), Montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů (-50 tis.), Obsluha zařízení v průmyslu a dopravě (-10 tis.), Obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat (-40 tis.).

Očekává se, že žádná nová pracovní místa pro osoby s tímto vzděláním nebudou k dispozici, protože poptávka po pracovnících s tímto vzděláním klesá. Místa uvolněná odchodem pracovníků do důchodu budou uzavřena nebo nahrazena pracovníky s vyšším než základním vzděláním. Pracovníci odcházejí do důchodu dříve než ostatní. Velká část z nich odchází už ve věku 50 - 54 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají horší vyhlídku najít si práci, protože se pro ně neočekávají žádná nová pracovní místa. Míra nezaměstnanosti mezi osobami s tímto vzděláním je vysoká a činí 20 %, což též ukazuje na nízké šance najít si zaměstnání.

2.2 Střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 672 631 osob, to je 13,66 % všech zaměstnaných.

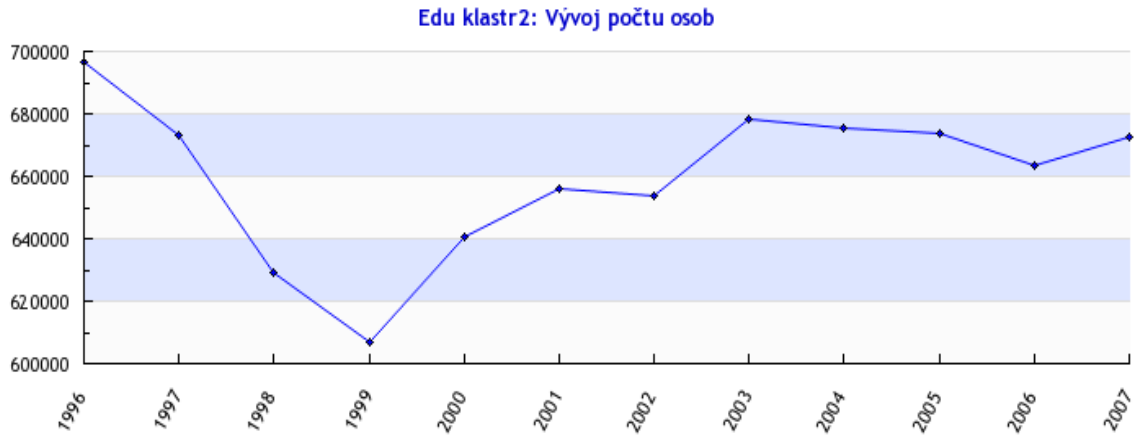

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,30 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
Strojírenství, kovovýroba a metalurgie	63,84%
Motorová vozidla, lodě a letadla	33,56%
Hornictví a těžba	2,59%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů 17 %
- kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení 29 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 46,00 %
- F: Stavebnictví 10,00 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 11,00 %

Podíl žen ve skupině: 4,90 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	6,52 %
25-29	8,30 %
30-34	15,37 %
35-39	13,03 %
40-44	12,36 %
45-49	12,00 %
50-54	13,69 %
55-59	13,30 %
60-64	4,45 %
65-69	0,58 %
od 70	0,39 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 3,80 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
74	77	79	86	90	97

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,56 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
55	57	60	64	67	77

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 7,01 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	104 167	99 585	108 749
relativně ke stavu 2007	15,50 %	14,80 %	16,20 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM):lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): horší

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-1 527	-6 890	3 836
relativně ke stavu 2007	-0,23 %	-1,02 %	0,57 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	104 167	98 851	109 482
relativně ke stavu 2007	15,49 %	14,70 %	16,28 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Střední vzdělání bez maturity v oboru řízení a obsluha strojů je největším klastrem s počtem 689 tisíc osob. Od roku 1996 do roku 1999 zaměstnanost v tomto klastru klesla o 100 tisíc osob a potom do roku 2003 vzrostla do původní hodnoty a na této úrovni zůstává. Změny celkové zaměstnanosti byly způsobeny snížením počtu těchto zaměstnaných v odvětvích Dobývání nerostných surovin (-15 tisíc), Výroba elektřiny (-10 tisíc) a Veřejná správa, obrana (-20 tisíc). Jejich počet se zvýšil v odvětvích Obchod, opravy motorových vozidel (+20 tisíc), Doprava a skladování (+ 20 tisíc).

Očekává se 104 tisíc nových míst v tomto klastru, což je 15,5 % všech zaměstnaných. Tato místa budou vesměs vytvořena odchody do důchodu, expanze počtu zaměstnaných se během příštích 5 let neprognózuje. Většina pracovníku odchází do důchodu ve věku 55-59 let, jenom 5 procent pracovníků zůstává v práci po dosažení 60 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobrou šanci najít práci. Počet absolventů v tomto oboru se snižuje o 5 % ročně. Také nízký podíl nezaměstnaných ukazuje na to, že osoby s tímto vzděláním nacházejí snadno zaměstnání.

Platy jsou na úrovni ostatních oborů středního vzděláni bez maturity, ale rostou rychleji. Platy mladých mužů jsou vyšší než platy žen.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena malá míra nezaměstnanosti mladých pracovníků.

2.3 Střední vzdělání bez maturity v oboru elektrotechnika a doprava

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 178 177 osob, to je 3,62 % všech zaměstnaných.

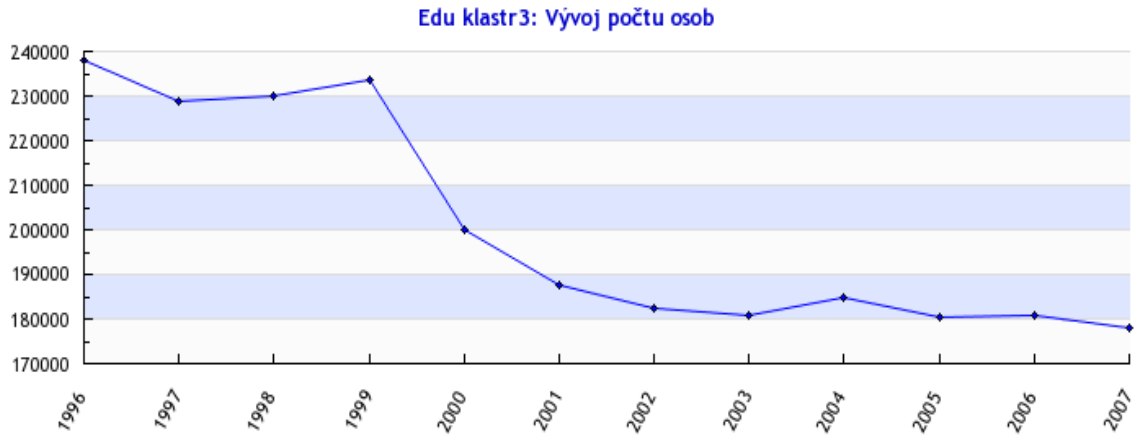

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -2,60 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
Elektrotechnika a energetika	75,40%
Elektronika a automatizace	9,71%
Přepravní služby a spoje	14,89%

Nejčastější zaměstnání ve skupině

- řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů 9 %
- kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví 9 %
- kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení 30 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu

- D: Zpracovatelský průmysl 32,00 %
- F: Stavebnictví 17,00 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 11,00 %
- I: Doprava, skladování a spoje 16,00 %

Podíl žen ve skupině: 15,90 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	8,00 %
25-29	8,02 %
30-34	14,59 %
35-39	12,46 %
40-44	13,75 %
45-49	13,02 %
50-54	12,75 %
55-59	12,79 %
60-64	3,45 %
65-69	0,76 %
od 70	0,43 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 3,50 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
71	73	76	88	91	90

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,99 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
54	59	62	63	61	67

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,37 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	18 280	14 171	22 390
relativně ke stavu 2007	10,30 %	8,00 %	12,60 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá až lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-25 680	-28 694	-22 667
relativně ke stavu 2007	-14,41 %	-16,10 %	-12,72 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	18 280	14 355	22 206
relativně ke stavu 2007	10,26 %	8,06 %	12,46 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Střední vzdělání bez maturity v oboru Elektrotechnika a doprava od roku 1999 do roku 2003 vykazovalo klesající trend. Počet zaměstnaných s tímto vzděláním klesl o 50 tisíc. Sníženi počtu osob bylo zapříčiněno poklesem těchto zaměstnaných v odvětvích Zemědělství (-5 tis.), Dobývaní nerostných surovin (-5 tis.), Obchod, opravy motorových vozidel (-10 tis.), Doprava, skladování a spoje (-20 tis.) a Veřejná správa a obrana (-5 tis.).

Očekává se 18 tisíc nových míst, což je 10 % z počtu zaměstnaných v tomto klastru v roce 2007. Nová místa vzniknou jen odchody do důchodu, protože očekáváme, že celková zaměstnanost v tomto klastru bude dále klesat. Většina pracovníku odchází do důchodu ve věku 55-59 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobrou až lepši šanci najít si práci. Nízký podíl nezaměstnaných ukazuje, že osoby s tímto vzděláním nacházejí zaměstnání snadno.

Platy ve věkové kategorii 21-30 let jsou relativně nízké jako u většiny oborů středního vzdělání bez maturity. Platy vykazují mírný nárůst 5 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „průměrný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena malá míra nezaměstnanosti mladých pracovníků a slabý je medián příjmů mladých pracovníků, mužů i žen.

2.4 Střední vzdělání bez maturity v oboru chemie a potravinářství

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 113 447 osob, to je 2,30 % všech zaměstnaných.

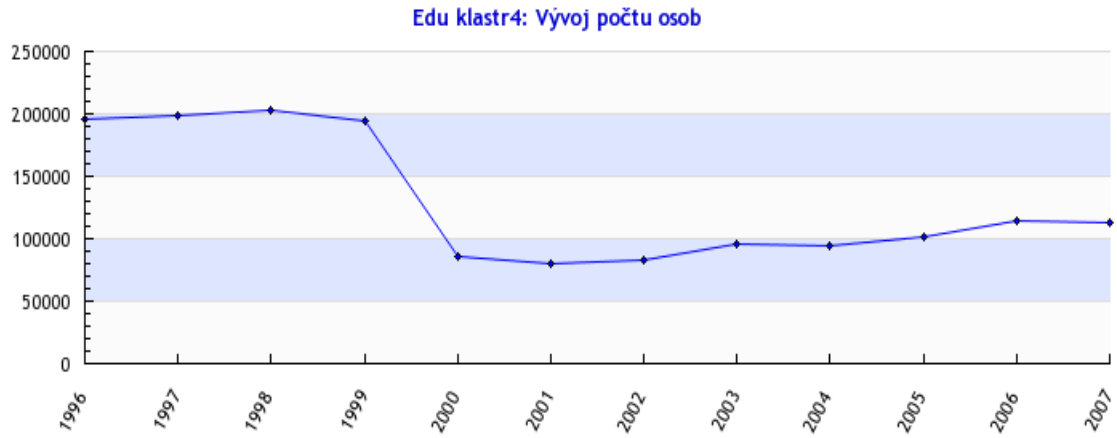

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -4,80 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
audiovizuální technika, mediální výroba a produkce	9,81%
umělecko-řemeslné dovednosti	12,66%
potravinářství	51,25%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- prodavači v obchodech a provozní ve stravování 15 %
- nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu 10 %
- montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů 10 %
- obsluha zařízení v průmyslu a dopravě 18 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 47 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 17 %

Podíl žen ve skupině: 63 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	9,42 %
25-29	11,76 %
30-34	18,44 %
35-39	14,64 %
40-44	9,57 %
45-49	11,91 %
50-54	13,29 %
55-59	9,05 %
60-64	1,27 %
65-69	0,55 %
od 70	0,09 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 40 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 9 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
70	75	79	84	86	87

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,37 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
49	53	56	58	60	59

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,71 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	37 870	30 939	44 802
relativně ke stavu 2007	33,40 %	27,30 %	39,50 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): lepší až výborná

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): horší

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	25 741	19 527	31 956
relativně ke stavu 2007	22,69 %	17,21 %	28,17 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	12 129	7 941	16 317
relativně ke stavu 2007	10,69 %	7,00 %	14,38 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Kvůli změně klasifikace vzdělanostních oborů, k níž došlo v roce 2000, používáme časovou řadu zaměstnanosti od roku 2000. Střední vzdělání bez maturity v oboru Chemie a potravinářství v letech 2000-2007 vykazovalo mírně rostoucí trend. Počet zaměstnaných se celkově zvýšil o 20 tisíc. Tento růst byl způsoben růstem zaměstnaných s tímto vzděláním v odvětvích Obchod, opravy motorových vozidel (+10 tis.), Zpracovatelský průmysl (+10 tis.) a Činnosti v oblasti nemovitostí, podnikatelské činnosti (+5 tis), v řadě odvětví došlo k poklesu.

Očekává se 37 tisíc nových míst. Tato místa budou z velké míry vytvořena expanzí celkového počtu zaměstnaných s tímto vzděláním. Třetina nových míst bude vytvořena odchodem starších kohort do důchodu. Pracovníci s tímto vzděláním odcházejí do důchodu dříve než ostatní se středním vzděláním bez maturity. Velká část z nich odchází do důchodu už ve věku 50-54 let, ostatní ve věku 55-59 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají lepší až výbornou šanci najít práci. Počet absolventů s tímto vzděláním během let 2002-2007 klesal v průměru o 7 % ročně. Nezaměstnanost v tomto oboru je relativně vyšší než u ostatních oborů.

Platy mladých mužů a žen v tomto oboru vykazují jen mírný růst 4 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena mzdová úroveň mladých pracovníků mužů a vyhlídka na získání zaměstnání.

2.5 Střední vzdělání bez maturity v oboru textil a oděvnictví

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 173 046 osob, to je 3,52 % všech zaměstnaných.

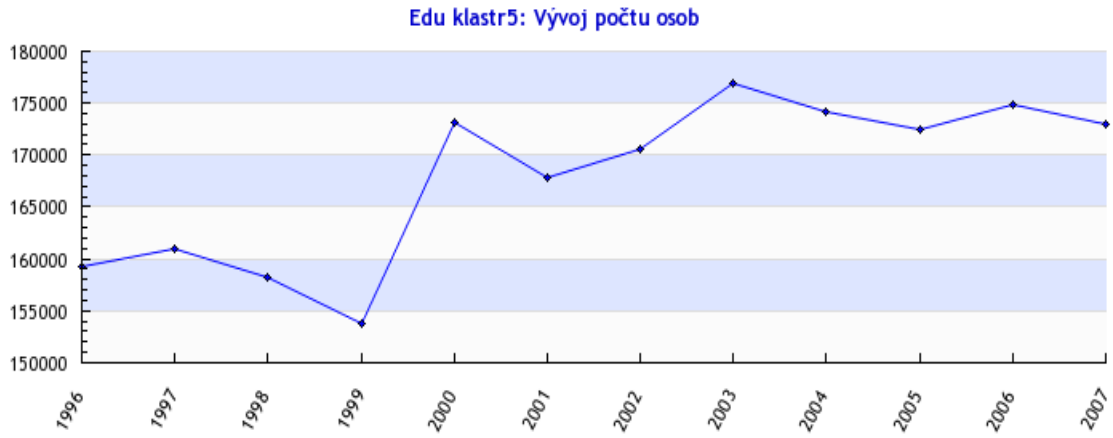

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,80 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
textil, oděvy, obuv, kůže	100,00%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- prodavači v obchodech a provozní ve stravování 14 %
- kvalifikovaní výrobci textilií a kůží 23 %
- nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu 16 %
- montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů 11 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 55 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 12 %

Podíl žen ve skupině: 92,80 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	2,91 %
25-29	6,74 %
30-34	16,25 %
35-39	16,33 %
40-44	14,65 %
45-49	15,10 %
50-54	16,94 %
55-59	8,62 %
60-64	1,84 %
65-69	0,54 %
od 70	0,07 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 8,70 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
72	76	75	81	81	99

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,83 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
51	55	58	60	62	64

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,55 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání, v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	27 507	25 069	29 945
relativně ke stavu 2007	15,90 %	14,50 %	17,30 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): horší

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-764	-3 475	1 948
relativně ke stavu 2007	-0,44 %	-2,01 %	1,13 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	27 507	25 042	29 972
relativně ke stavu 2007	15,90 %	14,47 %	17,32 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Zaměstnanost v tomto klastru mezi lety 1999 a 2000 vyrostla o 20 tisíc a zůstává na této úrovni do roku 2007. Odvětvová struktura zaměstnaných s tímto vzděláním zůstává stejná, jen mírně roste zaměstnanost v odvětvích Obchod, opravy motorových vozidel (+5 tis.), Zdravotnictví, veterinární, sociální činnosti (+5 tis.) a Činnosti v oblasti nemovitostí, podnikatelské činnosti (+5 tis.).

Během příštích pěti let se očekává 27 tisíc nových pracovních míst. Celková zaměstnanost během let 2008-2012 zůstane na stejné úrovni, nová místa budou proto tvořena jen odchody do důchodu starších pracovníků. Velká část pracovníků s tímto vzděláním odchází do důchodu už ve věku 50-54 let a ostatní ve věku 55-59 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobrou šanci najít práci. Počet absolventů v tomto oboru v letech 2002-2007 velmi klesl, v průměru o 19 % ročně. Nezaměstnanost v tomto oboru je k ostatním oborům relativně vysoká a činí 9 % z celkového počtu osob s tímto vzděláním.

Platy mladých mužů a žen s tímto vzděláním jsou nízké, stejně jako u ostatních oborů se středním vzděláním bez maturity, mezi těmito jsou platy žen nadprůměrné. Platy vykazuji průměrný růst o 6 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „průměrný" pro muže a „výborný" pro ženy. Nejlépe je hodnocena mzdová úroveň mladých pracovnic a růst mezd v nejmladší věkové kategorii mužů. Nejhůře je hodnocena vysoká míra nezaměstnanosti mladých absolventů.

2.6 Střední vzdělání bez maturity v oboru zpracování dřeva

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 113 257 osob, to je 2,30 % všech zaměstnaných.

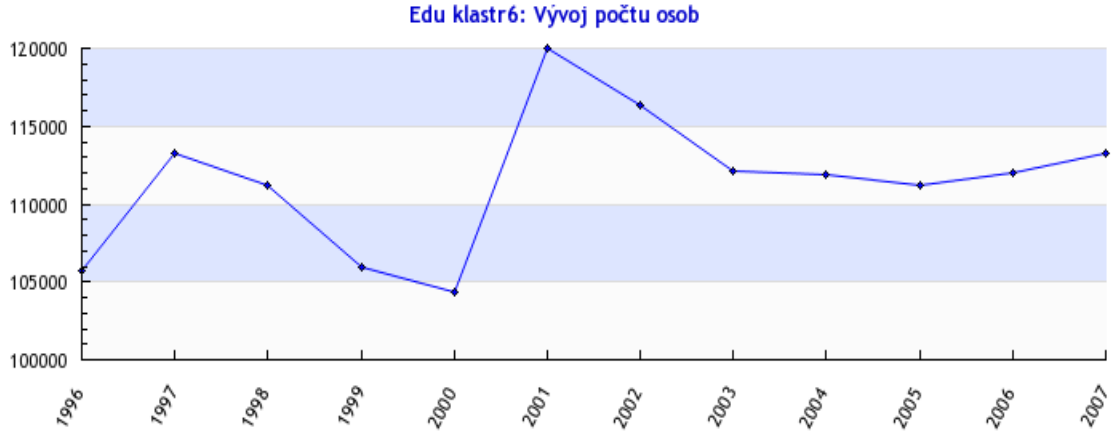

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,60 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
materiály (dřevo, papír, plasty, sklo)	100,00%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- kvalifikovaní dělníci v lesnictví a rybářství 15 %
- stavební dělníci a malíři 20 %
- montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů 12 %
- obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat 14 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 61 %
- F: Stavebnictví 14 %

Podíl žen ve skupině: 16,50 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	11,66 %
25-29	15,59 %
30-34	16,84 %
35-39	13,69 %
40-44	12,76 %
45-49	10,59 %
50-54	10,01 %
55-59	6,35 %
60-64	1,96 %
65-69	0,41 %
od 70	0,14 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 39 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 6,30 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
68	70	73	80	83	95

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,99 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
54	56	58	59	64	80

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 8,47 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	18 793	15 782	21 804
relativně ke stavu 2007	16,60 %	13,90 %	19,30 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá až lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	4 745	2 378	7 111
relativně ke stavu 2007	4,19 %	2,10 %	6,28 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna

zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	14 048	12 407	15 690
relativně ke stavu 2007	12,40 %	10,95 %	13,85 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Počet zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity v oboru Zpracování dřeva vykazuje mírně rostoucí trend. Zaměstnanost v tomto klastru mezi lety 2000 a 2001 vzrostla o 15 tisíc a od roku 2001 mírně klesla. Část pracovníků s tímto vzděláním během let 1996-2007 změnila zaměstnání a opustila odvětví Zemědělství (-5 tis.) a Veřejná správa, obrana (-5 tis.), aby nastoupila do odvětví Zpracovatelský průmysl (+15 tis.).

Očekává se 18 tisíc nových pracovních míst. Část z nich bude vytvořena zvýšením celkové zaměstnanosti v tomto klastru, ostatní odchodem starších kohort pracovníků do důchodu. Pracovníci s tímto vzděláním odcházejí do důchodu dříve než ostatní, většinou ve věku 50-54 let, ostatní ve věku 55-59 let. Po dosažení 60 let zůstávají aktivní jen 2 % z nich.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobrou až lepší šanci najít práci pro nízký počet absolventů tohoto vzdělání. Nezaměstnanost je o něco vyšší než v ostatních oborech středního vzděláni bez maturity.

Platy mladých pracovníků s tímto vzděláním jsou nízké, ale vykazují rychlý růst o 8 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena mzdová úroveň mladých pracovníků mužů i žen a rychlost růstu mezd nejmladších věkových skupin mužů i žen.

2.7 Střední vzdělání bez maturity v oboru stavebnictví

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 272 517 osob, to je 5,54 % všech zaměstnaných.

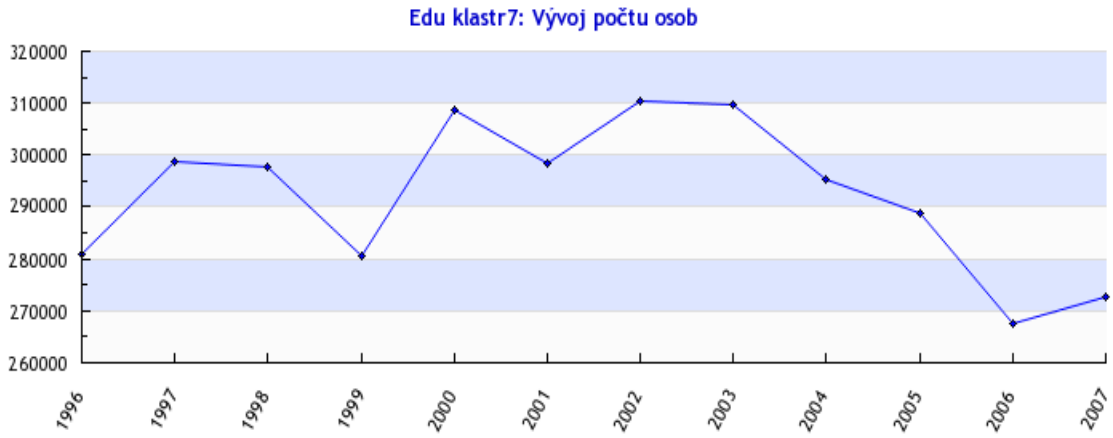

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,30 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
architektura a urbanismus	0,35%
stavebnictví a inženýrské stavby	99,65%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví 16 %
- stavební dělníci a malíři 38 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 21 %
- F: Stavebnictví 52 %

Podíl žen ve skupině: 0,40 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	6,60 %
25-29	13,47 %
30-34	16,51 %
35-39	11,97 %
40-44	10,91 %
45-49	12,34 %
50-54	14,71 %
55-59	10,28 %
60-64	2,89 %
65-69	0,17 %
od 70	0,15 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 4,90 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
69	72	75	81	85	91

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,67 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	40 521	34 812	46 229
relativně ke stavu 2007	14,90 %	12,80 %	17,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM):lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): horší

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	41 30	455	7 805
relativně ke stavu 2007	1,52 %	0,17 %	2,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	36 391	31 267	41 514
relativně ke stavu 2007	13,35 %	11,47 %	15,23 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází

Komentář

Pracovníci se středním vzděláním bez maturity v oboru stavebnictví tvoří jeden z největších klastrů s 272 tisíc osob. Od roku 1996 do roku 2002 vzrostla zaměstnanost osob s tímto vzděláním o 30 tisíc a pak do roku 2007 klesala, celkem o 40 tisíc. Počet zaměstnaných s tímto vzděláním klesl v odvětvích Zemědělství (-5 tis.), Veřejná správa a obrana (-10 tis.), naopak se zvýšil počet takto vzdělaných v odvětvích Zpracovatelský průmysl (+15 tis.) a Stavebnictví (+10 tis.).

Očekává se 40 tisíc nových pracovních míst. Větší část (90 %) z nich bude vytvořena odchody do důchodu, ostatních 10 % míst bude vytvořeno zvýšením celkového počtu zaměstnaných s tímto vzděláním. Většina pracovníků odchází do důchodu ve věku 55-59 let, stejně jako v ostatních oborech se středním vzděláním bez maturity.

Absolventi s tímto vzděláním mají lepší než průměrnou šanci najít si práci, protože počet absolventů v tomto oboru je mnohem nižší než očekávaný počet nových míst. Navíc počet absolventů s tímto vzděláním se snižuje v průměru o 6 % ročně. Nezaměstnanost v tomto klastru je průměrná.

Platy mladých pracovníků jsou průměrné a vykazují mírně nadprůměrný růst 6 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i ženy. Nejhůře je hodnocena vysoká nezaměstnanost mladých pracovníků. Mzdové ukazatele mladých žen nejsou v této vzdělanostní skupině hodnoceny.

2.8 Střední vzdělání bez maturity v oboru zemědělství a lesnictví

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině

Ve skupině působí 76 637 osob, to je 1,56 % všech zaměstnaných.

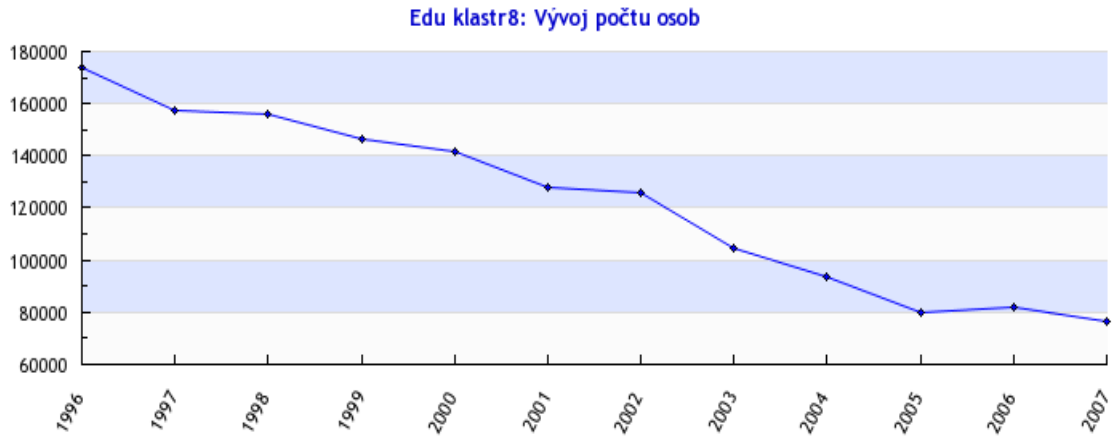

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -7,20 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
rostlinná a živočišná výroba	64,52%
zahradnictví	23,43%
lesnictví	10,98%
rybářství	1,07%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- kvalifikovaní dělníci v lesnictví a rybářství 11 %
- řidiči, obsluha elektrárenských zařízení a přesných přístrojů 10 %
- nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu 11 %
- montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů 11 %
- obsluha zemědělských a tiskárenských strojů, chovatelé zvířat 16 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- A: Zemědělství, myslivost a související činnosti 21 %
- D: Zpracovatelský průmysl 29 %

- G: Obchod, opravy motorových vozidel 10 %

Podíl žen ve skupině: 43,50 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	5,30 %
25-29	8,93 %
30-34	15,14 %
35-39	12,55 %
40-44	13,45 %
45-49	13,33 %
50-54	13,06 %
55-59	13,07 %
60-64	4,20 %
65-69	0,63 %
od 70	0,32 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 8,90 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
72	74	77	80	85	97

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
51	54	58	60	59	61

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,63 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté

poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání, v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	0	0	0
relativně ke stavu 2007	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): špatná

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): výborná

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-31 937	-35 054	-28 819
relativně ke stavu 2007	-41,67 %	-45,74 %	-37,60 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	0	0	0
relativně ke stavu 2007	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Počet pracovníků se středním vzděláním bez maturity v oboru zemědělství a lesnictví vykazuje od roku 1996 klesající trend. Mezi lety 1996 a 2007 počet zaměstnaných s tímto vzděláním klesl o 100 tisíc osob. Počet zaměstnaných s tímto vzděláním klesl ve většině odvětví, nejvíce v odvětvích Zemědělství (-40 tis.), Zpracovatelský průmysl (-20 tis.), Stavebnictví (-10 tis.), Obchod, opravy motorových vozidel (-10 tis.), Doprava, skladování (-5 tis.), Veřejná správa, obrana (-5 tis.).

Očekává se, že nebudou vytvořena žádná nová místa pro pracovníky s tímto vzděláním, protože očekávané snížení celkového počtu zaměstnaných je větší než počet míst vytvořených odchodem starších pracovníků do důchodu. Pracovníci odcházejí do důchodu ve věku 55-59 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají horší než průměrnou šanci najít si práci, protože počet absolventů převyšuje počet míst. Počet absolventů klesá ročně o 6 %. Nezaměstnanost v tomto klastru je relativně vysoká, 9 % osob s tímto vzděláním nemá práci.

Platy mladých pracovníků v tomto oboru vzdělání jsou nadprůměrné vzhledem k ostatním oborům středního vzdělání bez maturity. Platy vykazují mírný růst 5 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „průměrný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena úroveň měsíční mzdy mladých pracovníků mužů i žen. Nejhůře je hodnocena vyhlídka na získání zaměstnání.

2.9 Střední vzdělání bez maturity v oboru obchod, služby

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 404 024 osob, to je 8,21 % všech zaměstnaných.

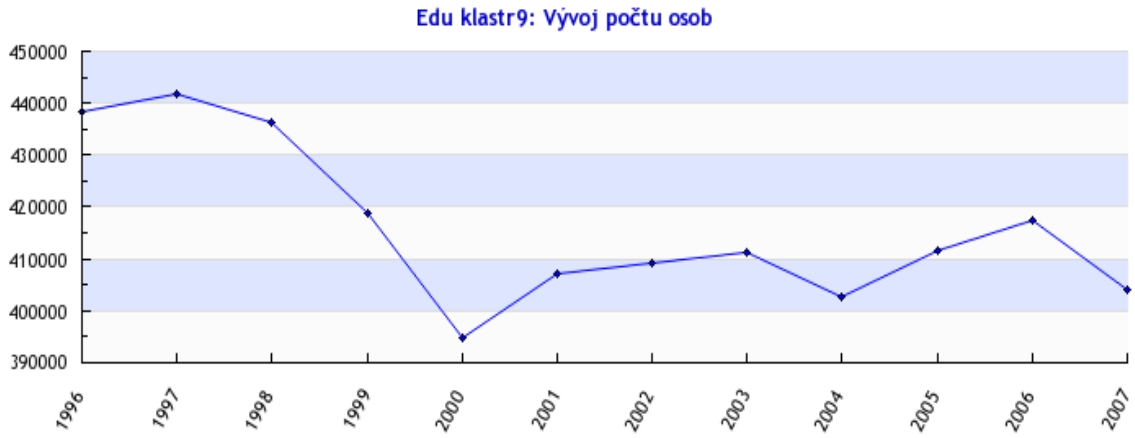

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,70 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
velkoobchod a maloobchod	51,15%
sekretářské a kancelářské práce	1,55%
hotelnictví, restaurace, stravování	35,24%
služby pro domácnost	1,38%
kadeřnické a kosmetické služby	7,67%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- prodavači v obchodech a provozní ve stravování 46 %
- nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, obchodě a úklidu 9 %
- montážní a pomocní dělníci, obsluha strojů 8 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 24 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 30 %
- H: Ubytování a stravování 16 %

Podíl žen ve skupině: 79,00 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	12,17 %
25-29	12,40 %
30-34	14,36 %
35-39	12,95 %
40-44	13,06 %
45-49	11,95 %
50-54	13,98 %
55-59	7,28 %
60-64	1,44 %
65-69	0,33 %
od 70	0,09 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 40 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 8,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
67	70	73	78	79	55

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: -2,74 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
50	54	56	59	63	35

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: -4,24 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	49 385	44 871	53 900
relativně ke stavu 2007	12,20 %	11,10 %	13,30 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-20 710	-24 221	-17 199
relativně ke stavu 2007	-5,13 %	-5,99 %	-4,26 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	49 385	44 037	54 734
relativně ke stavu 2007	12,22 %	10,90 %	13,55 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Střední vzdělání bez maturity v oboru Obchod, služby je třetí největší vzdělanostní skupinou a má 404 tisíc osob. Od roku 1996 se zaměstnanost osob s tímto vzděláním snížila o 40 tisíc a dále se do roku 2007 zvýšila o 10 tisíc. Změna zaměstnanosti v tomto klastru byla způsobena poklesem počtu zaměstnaných s tímto vzděláním v odvětvích Zemědělství (-10 tis.), Stavebnictví (-10 tis.), Obchod, opravy motorových vozidel (-40 tis.), Doprava, skladováni a spoje (-10 tis.), Veřejná správa, obrana (-5 tis.) a zvýšením počtu zaměstnaných s tímto vzděláním v odvětvích Pohostinství a ubytovaní (+30 tis.), Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti (+10 tis.) a Ostatní veřejné a sociální služby (+10 tis.).

Očekává se 49 tisíc nových míst. Tato místa budou zcela vytvořena odchody do důchodu starších pracovníků. Očekává se, že celková zaměstnanost pracovníků s tímto vzděláním bude mírně klesat. Pracovníci v tomto klastru odcházejí do důchodu dřív než v ostatních klastrech. Většina z nich odchází už ve věku 50-54 let a jen 8 % pracovníků je starších 55 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají průměrnou šanci nalezení práce v souladu s nabytým vzděláním, protože počet absolventů v tomto oboru je vyšší než počet nových pracovních míst. Nezaměstnanost v tomto oboru je vyšší než průměrná a činí 8 %.

Platy mladých pracovníků s tímto vzděláním jsou nižší ve vztahu k ostatním oborům a mají velmi nízkou míru růstu.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena mzdová úroveň mladých pracovnic, ostatní složky koeficientu atraktivity - rychlost nárůstu mezd mladých pracovníků, nezaměstnanost a vyhlídka na získání zaměstnání v oboru - jsou špatně hodnoceny.

2.10 Střední všeobecné vzdělání s maturitou

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 200 567 osob, to je 4,07 % všech zaměstnaných.

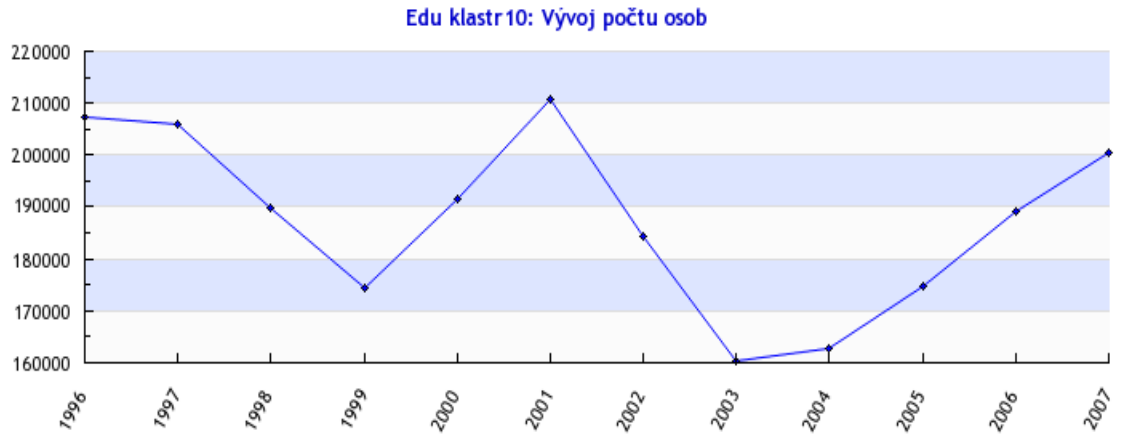

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,30 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
všeobecně vzdělávací programy	100,00%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- odborní administrativní, policejní a celní pracovníci 14 %
- odborní pracovníci bank a pojišťoven 11 %
- kancelářští a manipulační pracovníci 10 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 18 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 16 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 12 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 14 %

Podíl žen ve skupině: 58,70 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	11,42 %
25-29	14,67 %
30-34	16,12 %
35-39	14,82 %
40-44	13,94 %
45-49	7,78 %
50-54	8,81 %
55-59	8,44 %
60-64	2,88 %
65-69	0,68 %
od 70	0,45 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 39 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 4,50 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
95	101	106	114	113	130

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,52 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
67	78	85	91	93	94

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,68 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto

informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	23 012	17 012	29 013
relativně ke stavu 2007	11,50 %	8,50 %	14,50 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): lepší až výborná

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-11 728	-15 490	-7 965
relativně ke stavu 2007	-5,85 %	-7,72 %	-3,97 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	23 012	17 810	28 215
relativně ke stavu 2007	11,47 %	8,88 %	14,07 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Střední všeobecné vzdělání s maturitou vykazuje periodický růst a pokles zaměstnanosti. Pokles zaměstnanosti nastal v letech 1997-1999 a 2001-2003, zaměstnanost rostla v letech 1999-2001 a 2004-2007. Celková zaměstnanost byla ovlivněna změnami zaměstnanosti tohoto oboru ve Zpracovatelském průmyslu, Stavebnictví a Školství, kde se růst a pokles zaměstnanosti pracovníků s tímto vzděláním také periodicky měnil.

Očekává se 23 tisíce nových pracovních míst. Tato místa budou vytvořena odchody do důchodu starších pracovníků. Očekává se mírné sníženi celkového počtu zaměstnaných s tímto vzděláním. Většina pracovníků odchází do důchodu ve věku 55-59 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají lepší až výbornou šanci najít zaměstnání, protože počet absolventů přicházejících na trh práce odpovídá počtu nových pracovních míst. O tom také svědčí podprůměrná míra nezaměstnanosti.

Platy mladých mužů jsou jedny z nejvyšších mezi obory středního vzdělání s maturitou. Platy žen jsou nižší než průměrné. Platy vykazují nadprůměrný růst 7 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Výborně jsou hodnoceny všechny složky koeficientu atraktivity s výjimkou rychlosti růstu mezd nejmladší věkové skupiny žen, kdy ve srovnání s žádanými absolventy středoškolského vzdělání s maturitou je vyhlídka na získání vhodného zaměstnání horší.

2.11 Střední vzdělání s maturitou v oboru stavebnictví a přírodních věd

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 135 875 osob, to je 2,76 % všech zaměstnaných.

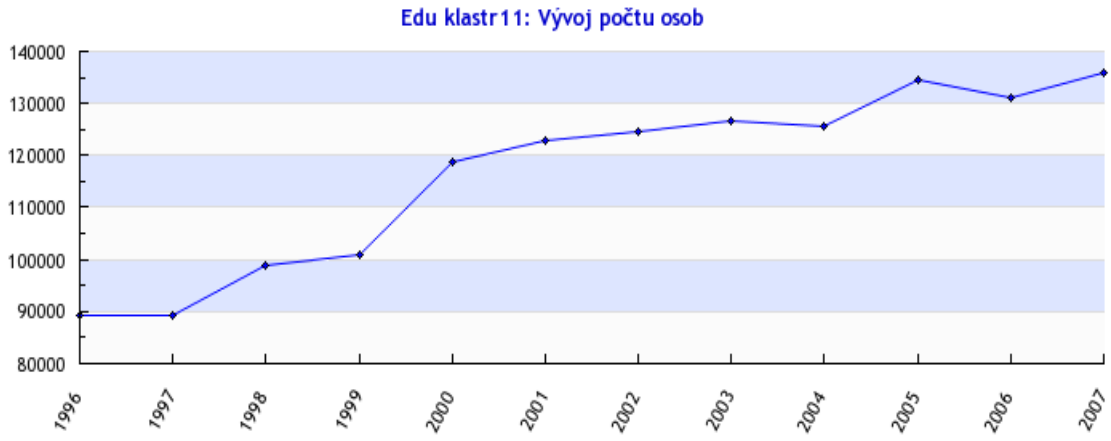

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 3,90 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
chemie	10,73%
vědy o Zemi, geologie	2,55%
chemické výroby	12,11%
architektura a urbanismus	2,79%
stavebnictví a inženýrské stavby	68,02%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 10 %
- technici ve fyzikálních oborech 28 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 19 %
- F: Stavebnictví 31 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 10 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 12 %

Podíl žen ve skupině: 30,10 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	7,94 %
25-29	12,19 %
30-34	15,96 %
35-39	10,79 %
40-44	13,54 %
45-49	11,18 %
50-54	10,50 %
55-59	11,59 %
60-64	4,35 %
65-69	1,40 %
od 70	0,57 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 1,90 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
94	98	105	110	114	94

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 0,42 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
72	83	86	89	93	104

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 7,34 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto

informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	33 106	28 522	37 691
relativně ke stavu 2007	24,40 %	21,00 %	27,70 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): lepší až výborná

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): horší

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	20 016	17 118	22 915
relativně ke stavu 2007	14,73 %	12,60 %	16,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	13 090	10 248	15 932
relativně ke stavu 2007	9,63 %	7,54 %	11,73 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Počet pracovníků se středním vzděláním s maturitou v oboru stavebnictví od roku 1996 do 2007 se zvětšil o 50 tisíc osob. Největší nárůst byl mezi lety 1999 a 2000 o 20 tisíc osob. Celková zaměstnanost byla ovlivněna zvýšením počtu zaměstnaných s tímto vzděláním v odvětvích Zpracovatelský průmysl (+10 tis.), Stavebnictví (+10 tis.), Obchod, opravy motorových vozidel (+5 tis.), Doprava, skladování a spoje (+5 tis.), Veřejná správa, obrana (+5 tis.), Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti (+5 tis.). Profesní struktura pracovníků s tímto vzděláním se během let 1996 a 2007 měnila: zvýšil se počet osob pracujících v profesích Architekti, Odborníci ve fyzice (+5 tis.), Technici ve fyzikálních oborech (+20 tis.), Odborní pracovníci v obchodě (+10 tis.), Pomocní zdravotničtí pracovníci (+5 tis.), Pracovníci ve skladech (+5 tis.).

V příštím pětiletém období se očekává vznik 33 tisíc nových pracovních míst. Většina z nich bude vytvořena zvýšením poptávky po pracovnících s tímto vzděláním, dalších 40 % nových míst bude vytvořeno odchodem starších kohort pracovníků do důchodu. Většina pracovníků odchází do důchodu ve věku 55-59 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají lepší až výbornou šanci najít si zaměstnání. Počet absolventů s tímto vzděláním je značně nižší, než je očekávaný počet nových míst, navíc počet absolventů se snižuje rekordní rychlostí -15 % ročně. Velmi nízká míra nezaměstnanosti (2 %) mezi osobami s tímto vzděláním také indikuje výbornou šanci najít zaměstnání.

Platy mladých žen jsou na úrovni ostatních oborů středního vzdělání s maturitou a rychle rostou. Platy mužů jsou jedny z nejvyšších mezi obory s maturitou.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena mzdová úroveň mladých pracovníků-mužů a vyhlídka na získání zaměstnání, jež je společná pro obě pohlaví.

2.12 Střední vzdělání s maturitou v oboru strojírenství

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 290 895 osob, to je 5,91 % všech zaměstnaných.

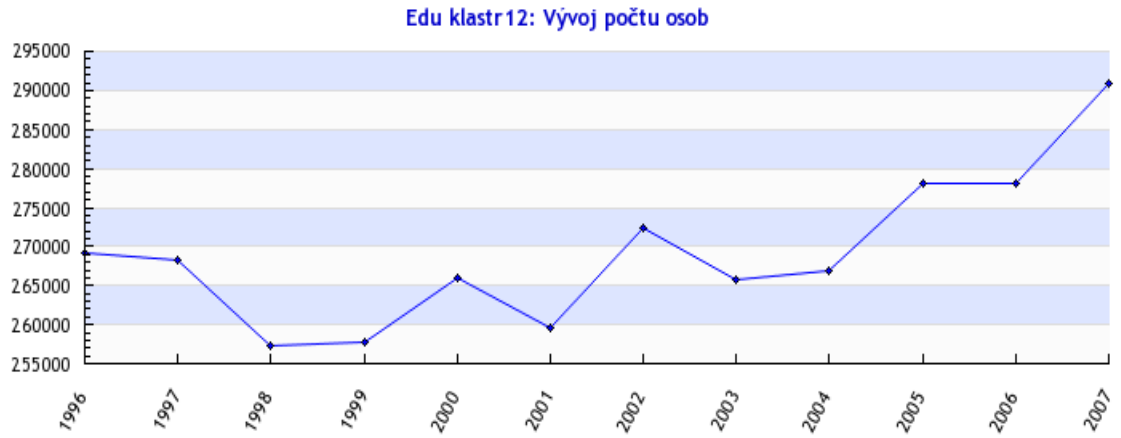

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,70 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
strojírenství, kovovýroba a metalurgie	88,49 %
motorová vozidla, lodě a letadla	11,51 %

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- technici ve fyzikálních oborech 18 %
- kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení 11 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 41 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 14 %

Podíl žen ve skupině: 11,50 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	7,22 %
25-29	10,99 %
30-34	16,61 %
35-39	15,72 %
40-44	12,68 %
45-49	9,58 %
50-54	10,74 %
55-59	9,49 %
60-64	5,10 %
65-69	1,40 %
od 70	0,46 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 1,90 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
93	95	100	106	110	112

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,79 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
74	80	85	91	93	101

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,32 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	40 589	35 957	45 221
relativně ke stavu 2007	14,00 %	12,40 %	15,50 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): horší

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	1 232	-2 466	4 930
relativně ke stavu 2007	0,42 %	-0,85 %	1,69 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	39 357	35 501	43 214
relativně ke stavu 2007	13,53 %	12,20 %	14,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Střední vzdělání s maturitou v oboru strojírenství je jedním z pěti největších klastrů s 290 tisíci osob. Od roku 1996 do 1998 zaměstnanost mírně klesla o celkem 15 tisíc osob a od roku 1999 do roku 2007 vzrostla o 35 tisíc. Celková zaměstnanost byla ovlivněna poklesem a posléze nárůstem zaměstnaných s tímto vzděláním ve zpracovatelském průmyslu. Během celého období rostla zaměstnanost v odvětví Obchod, opravy motorových vozidel (+10 tis.). Zaměstnanost v ostatních odvětvích zůstala stabilní. Měnila se také zaměstnanecká struktura osob s tímto vzděláním: Odborní administrativní a policejní pracovníci (-5 tis.), Příslušníci armády (-5 tis.), Odborní pracovníci v obchodě (+10 tis.), Pracovníci ve skladech (+10 tis.), Obsluha zařízení v průmyslu a doprava (+5 tis.).

V období 2008 až 2012 očekáváme 40 tisíc nových pracovních míst. Tato místa budou zcela vytvořena odchody starších kohort pracovníků do důchodu. Pracovníci odcházejí do důchodu ve věku 55-59 let, jen 30 % pracovníků zůstává v práci po dosažení 60 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají lepší šanci najít zaměstnání. Počet absolventů s tímto vzděláním je značně nižší než očekávaný počet nových míst. Předpokládáme, že se počet absolventů tohoto oboru odcházejících do praxe bude v odhadovaném období 2008 až 2012 snižovat v průměru o 1,5 % ročně. Také míra nezaměstnanosti je jedna z nejnižších mezi obory se středním vzděláním s maturitou.

Platy mladých mužů a žen jsou mezi maturitními obory nadprůměrné a mají průměrnou míru růstu kolem 5 %.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena mzdová úroveň mladých pracovníků mužů i žen a vyhlídka na získání zaměstnání.

2.13 Střední vzdělání s maturitou v oboru elektrotechnika

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině

Ve skupině působí 179 460 osob, to je 3,65 % všech zaměstnaných.

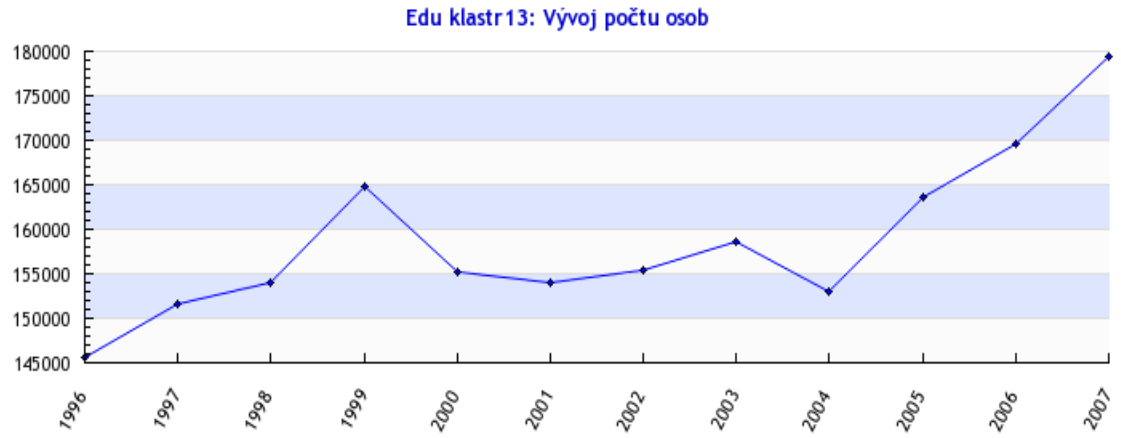

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 1,90 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
elektrotechnika a energetika	81,53%
elektronika a automatizace	18,47%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 7 %
- technici v IT a elektronice 9 %
- technici ve fyzikálních oborech 18 %
- kováři, nástrojaři a mechanici elektrických zařízení 18 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 32 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 14 %
- I: Doprava, skladování a spoje 11 %

Podíl žen ve skupině: 8,90 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	9,98 %
25-29	13,26 %
30-34	15,97 %
35-39	12,58 %
40-44	13,31 %
45-49	10,58 %
50-54	10,75 %
55-59	9,25 %
60-64	3,44 %
65-69	0,69 %
od 70	0,18 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 40 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 2,10 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
96	97	102	107	110	114

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,51 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
75	82	90	88	88	103

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,62 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání, v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	34 185	30 727	37 642
relativně ke stavu 2007	19,00 %	17,10 %	21,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): horší

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	12 376	8 857	15 894
relativně ke stavu 2007	6,90 %	4,94 %	8,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	21 809	18 806	24 812
relativně ke stavu 2007	12,15 %	10,48 %	13,83 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Klastr Střední vzdělání s maturitou v oboru elektrotechnika mezi lety 1996 a 2007 vykazoval nárůst o 35 tisíc osob. Tento narůst byl způsoben růstem zaměstnanosti osob s tímto vzděláním v odvětvích Zpracovatelský průmysl (+20 tis.), Stavebnictví (+10 tis.), Obchod, opravy motorových vozidel (+10 tis.), Činnosti v oblasti nemovitostí, podnikatelské činnosti (+10 tis.), naopak se snížil počet zaměstnaných v odvětvích Doprava, skladování a spoje (-10 tis.), Veřejná správa, obrana (-5 tis.). Počet zaměstnaných s tímto vzděláním vzrostl v profesích Technici v IT a elektronice (+10 tis.), Technici ve fyzikálních oborech (+10 tis.), Odborní pracovníci v obchodě (+5 tis.), Pracovníci ve skladech (+5 tis.).

Očekává se 34 tisíc nových pracovních míst. Tato místa budou složena z nových pracovních míst vzniklých expanzí a odchody do důchodu. Pracovníci odcházejí do důchodu později než v ostatních oborech středního vzdělání s maturitou. Jen 10 % odchází ve věku 50-54 a jen 50 % ve věku 55-59. Ostatních 40 % zůstává v práci po dosažení 60 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají lepši šanci najít zaměstnání. Počet absolventů tohoto oboru bude klesat o více než 2 % ročně a očekáváme, že v odhadovaném období bude nižší než počet nových míst. Míra nezaměstnanosti je nejnižší mezi obory se středním vzděláním s maturitou, což taky ukazuje na dobré šance najít zaměstnání odpovídající dosaženému vzdělání.

Platy mladých mužů a žen jsou mezi obory se středním vzděláním s maturitou nadprůměrné. Platy mužů jsou vyšší než u žen, ale platy žen rostou rychleji.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena mzdová úroveň mladých pracovníků mužů i žen, špatně je hodnocena rychlost růstu mezd v nejmladší věkové skupině mužů i žen.

2.14 Střední vzdělání s maturitou v oboru zemědělství a lesnictví

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 108 873 osob, to je 2,21 % všech zaměstnaných.

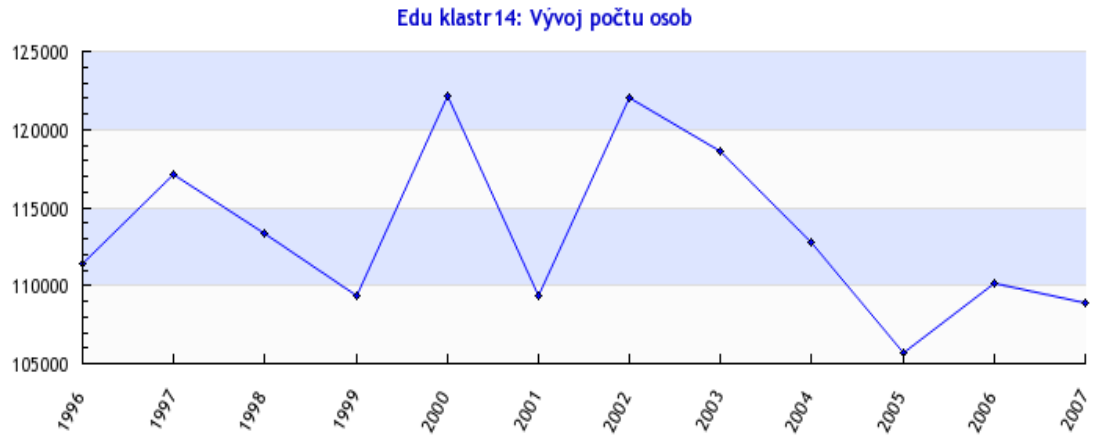

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -0,20 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
rostlinná a živočišná výroba	80,76%
zahradnictví	6,64%
lesnictví	8,12%
rybářství	1,16%
veterinářství vč. veterinární prevence	3,20%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 8 %
- vědci a pracovníci v biologii 9 %
- odborní administrativní, policejní a celní pracovníci 11 %
- prodavači v obchodech a provozní ve stravování 8 %
- pracovníci ve skladech 8 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- A: Zemědělství, myslivost a související činnosti 20 %
- D: Zpracovatelský průmysl 21 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 13 %

Podíl žen ve skupině: 44,30 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	6,12 %
25-29	8,95 %
30-34	15,36 %
35-39	16,10 %
40-44	17,11 %
45-49	13,64 %
50-54	8,63 %
55-59	8,99 %
60-64	4,07 %
65-69	0,61 %
od 70	0,41 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 3,60 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
86	90	96	101	104	120

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,93 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
66	76	80	84	83	100

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 8,54 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru dhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	10 518	8 305	12 730
relativně ke stavu 2007	9,70 %	7,60 %	11,70 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku

odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-2 742	-5 020	-463
relativně ke stavu 2007	-2,52 %	-4,61 %	-0,43 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	10 518	7 957	13 079
relativně ke stavu 2007	9,66 %	7,31 %	12,01 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Počet zaměstnaných se středním vzděláním s maturitou v oboru zemědělství a lesnictví má během let 1996 až 2007 konstantní trend. Zaměstnanost pracovníků s tímto vzděláním v tomto období klesla v odvětví Zemědělství (-10 tis.) a stoupla v odvětví Zpracovatelský průmysl (+10 tis.). Zaměstnanost pracovníků s tímto vzděláním se měnila v profesích Vědci a pracovníci v biologii (-5 tis.), Kancelářští a manipulační pracovníci (-5 tis.), Odborní pracovníci v obchodě (+5 tis.), Pomocní zdravotničtí pracovníci (+5 tis.), Pracovníci ve skladech (+5 tis.).

V období 2008-2012 se očekává 10 tisíc nových pracovních míst. Tato místa budou vytvořena odchody starších pracovníků do důchodu. Očekává se, že celkový počet zaměstnaných v tomto oboru bude mírně klesat. Pracovníci s tímto vzděláním odcházejí do důchodu dřív než u ostatních oborů středního vzdělání s maturitou. 35 % pracovníků odchází do důchodu již ve věku 50-54 let, dalších 40 % ve věku 55-59 let. Jen 25 % pracovníků zůstává v práci po dosažení 60 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobré šance nalézt zaměstnání. Počet absolventů je přibližně na úrovni počtu nových pracovních míst. Míra nezaměstnanosti je vyšší než u ostatních oborů středního vzdělání s maturitou a činí 4 %.

Platy mladých mužů a žen byly v roce 2002 nejnižší mezi obory se středním vzděláním s maturitou, ale během let 2002 až 2007 vykazovaly nejrychlejší tempo

růstu, 7 až 9% ročně. Proto byly v roce 2007 platy mladých mužů na úrovni průměrných platů ostatních oborů středního vzdělání s maturitou.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena rychlost růstu mezd v nejmladších věkových skupinách mužů i žen, nejhůře je hodnocena vysoká nezaměstnanost mladých pracovníků.

2.15 Střední vzdělání s maturitou v oboru zdravotnictví

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 157 731 osob, to je 3,20 % všech zaměstnaných.

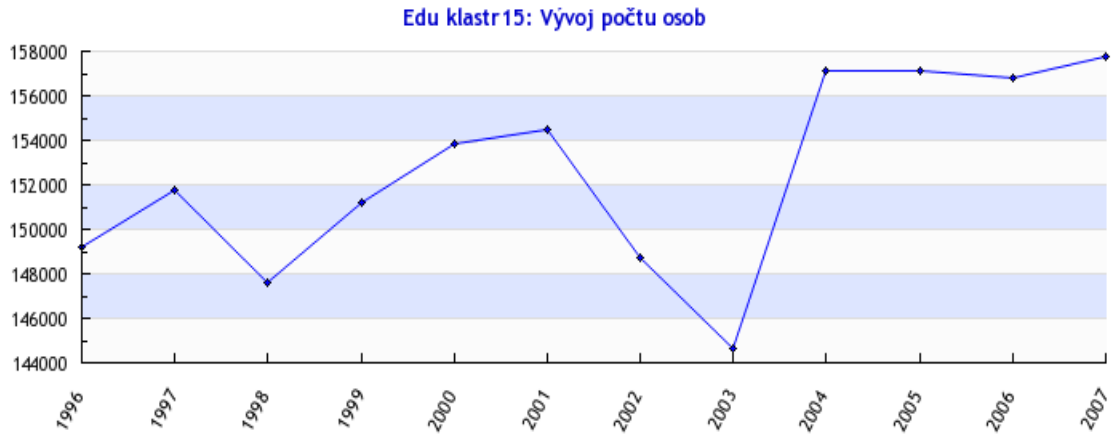

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,50 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
zdravotnictví - širší programy	0,65%
humánní medicína	5,30%
ošetřovatelství a pečovatelství	75,18%
stomatologie	5,05%
lékařská diagnostika a léčebná technika	5,04%
terapie a rehabilitace	5,06%
farmacie	3,72%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- odborní zdravotničtí pracovníci 8 %
- pomocní zdravotničtí pracovníci 4 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- N: Zdravotní a sociální péče, veterinární činnosti 7 %

Podíl žen ve skupině: 96,50 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	8,97 %
25-29	9,96 %
30-34	13,94 %
35-39	13,04 %
40-44	14,31 %
45-49	13,21 %
50-54	12,58 %
55-59	9,27 %
60-64	3,13 %
65-69	1,23 %
od 70	0,36 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 42 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 1,80 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro uto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	10 063	7832	12294
relativně ke stavu 2007	6,40 %	5,00 %	7,80 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní poptávky a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-11 159	-14 051	-8 267
relativně ke stavu 2007	-7,07 %	-8,91 %	-5,24 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	10 063	7 641	12 486
relativně ke stavu 2007	6,38 %	4,84 %	7,92 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Střední vzdělání s maturitou v oboru zdravotnictví má mírně rostoucí trend zaměstnanosti. Mezi lety 2001 a 2003 se zaměstnanost snížila o 10 tisíc osob, ale následně se do roku 2004 zvýšila o 10 tisíc osob. Odvětvová struktura zaměstnaných s tímto vzděláním během let 1996 až 2007 se neměnila. Většinou pracují v odvětví Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti, kde byla zaměstnanost během tohoto období stabilní. Snížil se počet zaměstnaných v odvětvích Veřejná správa, obrana, Sociální zabezpečení (-2,5 tis.), Školství (-2.5 tis) a zvýšila se zaměstnanost v odvětvích Zpracovatelský průmysl (+2,5 tis), Obchod (+2,5 tis.).

V odhadovaném období se očekává vznik 10 tisíc nových pracovních míst. Tato místa vzniknou odchody do důchodu. Očekává se, že celkový počet zaměstnaných s tímto vzděláním klesne. Pracovníci odcházejí ze zaměstnání dřív než ostatní se středním vzděláním s maturitou. 37 % z nich odchází ve věku 50-54 let a dalších 37 % ve věku 55-59 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobré šance najít práci. Počet absolventů je stejný jako počet nových pracovních míst, která budou otevřena během příštích pěti let. Míra nezaměstnanosti mezi osobami s tímto vzděláním je nejnižší a činí méně než 2 %, což ukazuje na dobré šance pro absolventy při hledání zaměstnání.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena nízká úroveň nezaměstnanosti mladých pracovníků mužů i žen. Pro malý počet pozorování středoškolsky vzdělaných zdravotníků ve věku 21-30 let v soukromém sektoru není hodnocena průměrná míra růstu hodinové mzdy.

2.16 Střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 528 819 osob, to je 10,74 % všech zaměstnaných.

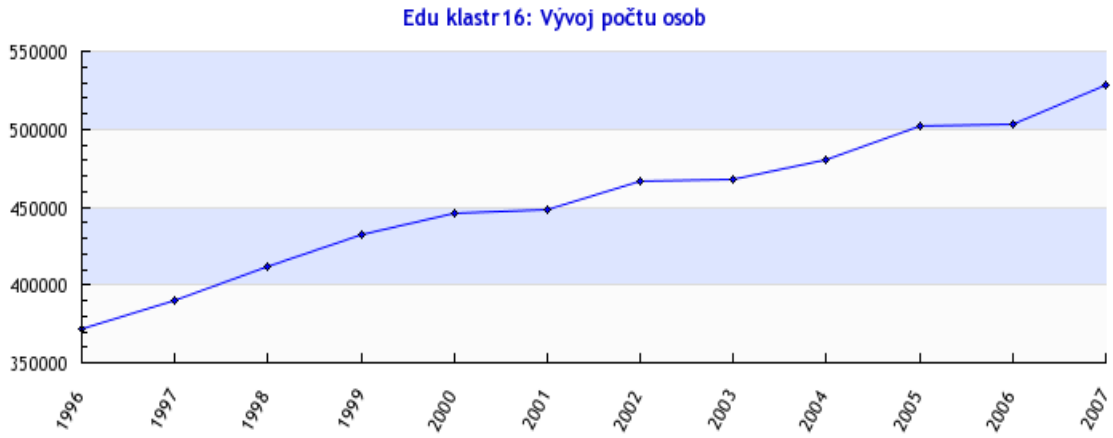

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 3,30 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
ekonomie	31,91%
velkoobchod a maloobchod	6,66%
marketing a propagace	3,13%
peněžnictví, pojišťovnictví	1,89%
účetnictví a výpočet daní	16,42%
management a správa	13,61%
sekretářské a kancelářské práce	4,52%
sociální péče a poradenství	2,33%
hotelnictví, restaurace, stravování	10,93%
cestování, turismus a volný čas	1,45%
ochrana osob a majetku	3,46%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 6 %
- vědci v oblasti podnikání 7 %
- odborní administrativní, policejní a celní pracovníci 25 %
- odborní pracovníci bank a pojišťoven 9 %
- prodavači v obchodech a provozní ve stravování 11 %
- kancelářští a manipulační pracovníci 12 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 17 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 17 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 17 %

Podíl žen ve skupině: 76,30 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	11,82 %
25-29	19,16 %
30-34	13,77 %
35-39	10,87 %
40-44	12,38 %
45-49	9,78 %
50-54	11,36 %
55-59	7,79 %
60-64	2,15 %
65-69	0,62 %
od 70	0,29 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 39 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 4,10 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
93	96	100	109	109	142

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 9,31 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
72	80	84	90	91	100

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,63 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	113 704	106 661	120 747
relativně ke stavu 2007	21,50 %	20,20 %	22,80 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku

odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	53 842	49 988	57 695
relativně ke stavu 2007	10,18 %	9,45 %	10,91 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	59 863	54 514	65 212
relativně ke stavu 2007	11,32 %	10,31 %	12,33 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Střední vzdělání s maturitou v oboru ekonomie je druhou největší skupinou vzdělání s 528 tisíci osob. Od roku 1996 do 2007 vzrostla zaměstnanost osob s tímto vzděláním o 150 tisíc. Celková zaměstnanost byla ovlivněna zvýšením zaměstnanosti v odvětvích Zpracovatelský průmysl (+30 tis.), Obchod, opravy motorových vozidel (+20 tis.), Pohostinství a ubytování (+20 tis.), Činnosti v oblasti nemovitostí (+20 tis.), Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení (+40 tis.), Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti (+10 tis.), Ostatní veřejné a sociální služby (+10 tis.). Klesla pouze zaměstnanost v oboru Zemědělství (-5 tis.). Zvýšila se zaměstnanost osob s tímto vzděláním v profesích Vrcholové vedení velkých organizací (+5 tis.), Vedoucí dílčích celků a Vedoucí malých podniků (+20 tis.), Vědci v oblasti podnikání (+20 tis.), Odborní administrativní a policejní pracovníci (+30 tis.), Odborní pracovníci v obchodě (+30 tis.), Prodavači v obchodech (+20 tis.), Pracovníci ve skladech (+15 tis.). Počet zaměstnaných klesl jen v profesi Státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách (-10 tis.).

Očekává se 114 tisíc nových pracovních míst. Přibližně polovina z nich bude vytvořena růstem poptávky po pracovnících s tímto vzděláním a druhá část bude vytvořena odchody do důchodu. Pracovníci odcházejí do důchodu dřív než ostatní. 37 % pracovníků odchází ze zaměstnání ve věku 50-54 let, dalších 37 % ve věku 55-59 let. Jen 25 % zůstává v zaměstnání po dosažení 60 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají průměrnou šanci najít práci. Počet absolventů je nižší než počet nových pracovních míst. Přitom míra nezaměstnanosti osob s tímto vzděláním je o něco vyšší než průměrná a činí 4%.

Platy mužů, zejména v posledních letech, jsou nejvyšší mezi obory se středním vzděláním s maturitou a vykazuji rychlý růst o 9 % ročně. Platy žen jsou na úrovni průměrných platu oborů se středním vzděláním s maturitou, ale rychle rostou.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i ženy. Nejlépe je hodnocena rychlost růstu mezd mladých pracovníků mužů, mzdová úroveň mladých pracovníků mužů a žen je hodnocena jako průměrná, stejně je hodnocena vyhlídka na získání vhodného zaměstnání.

2.17 Střední vzdělání s maturitou v oboru učitelství

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 55 662 osob, to je 1,13 % všech zaměstnaných.

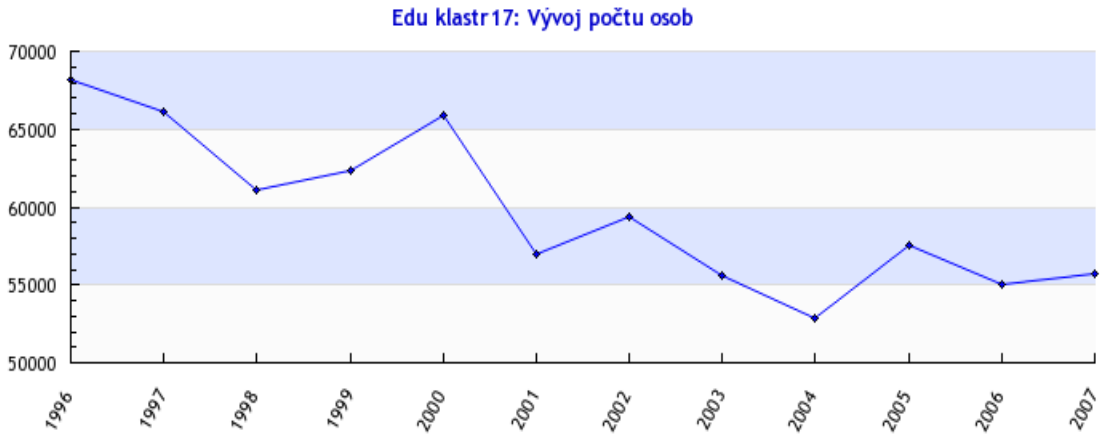

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -1,80 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
příprava učitelů a pedagogika - širší programy	0,42 %
pedagogika	37,13 %
příprava učitelů pro předškolní výchovu	45,14 %
příprava učitelů pro základní vzdělávání	9,11 %
příprava učitelů středních škol se sp. na všeobecně vzdělávací předměty	2,22 %
příprava učitelů středních škol se specializací na odborné předměty	5,98 %

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- učitelé základních, středních a vysokých škol 22 %
- pedagogové v mimoškolních zařízeních 49 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- M: Vzdělávání 70,00 %

Podíl žen ve skupině: 93,80 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	5,47 %
25-29	5,52 %
30-34	9,25 %
35-39	9,89 %
40-44	19,38 %
45-49	16,71 %
50-54	17,90 %
55-59	10,04 %
60-64	3,78 %
65-69	1,47 %
od 70	0,58 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 45 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 3,60 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	6 074	3 776	8 371
relativně ke stavu 2007	10,90 %	6,80 %	15,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): horší až dobrá

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní poptávky a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	-4 726	-6 642	-2 809
relativně ke stavu 2007	-8,49 %	-11,93 %	-5,05 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	6 074	3 749	8 399
relativně ke stavu 2007	10,91 %	6,74 %	15,09 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Počet osob se středním vzděláním s maturitou v oboru učitelství má od roku 1996 klesající trend. Zaměstnanost v tomto klastru klesla o 15 tisíc osob. Pokles zaměstnanosti byl způsoben poklesem v odvětví Školství (-15 tis.), v ostatních odvětvích zaměstnanost osob s tímto vzděláním zůstala stabilní. Zaměstnanost pracovníků s tímto vzděláním klesla v profesi Učitelé základních, středních a vysokých škol (-20 tis.) a zvýšila se v profesi Pedagogové v mimoškolních zařízeních (+10 tis.), Pomocní zdravotničtí pracovníci (+2 tis.).

Očekává se 6 tisíc nových pracovních míst, která budou vytvořena odchodem starších kohort pracovníků do důchodu. Očekává se, že celková zaměstnanost takto vzdělaných bude dále klesat. Pracovníci odcházejí do důchodu dřív v než ostatních oborech středního vzdělání s maturitou. 35 % odchází do důchodu ve věku 50-54 let, dalších 45 % ve věku 55-59 let a pouze 20 % zůstává v práci po dosažení 60 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají horší až dobrou šanci najít zaměstnání, protože počet absolventů je o něco vyšší než očekávaný počet nových míst. Míra nezaměstnanosti je vyšší než průměrná a činí 3,5%.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i ženy. Pro malý počet zaměstnaných žen i mužů tohoto vzdělání v podnikatelském sektoru není hodnocena rychlost růstu mezd nejmladších věkových kategorií.

2.18 Středoškolské vzdělání s maturitou „ostatní"

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 218 470 osob, to je 4,44 % všech zaměstnaných.

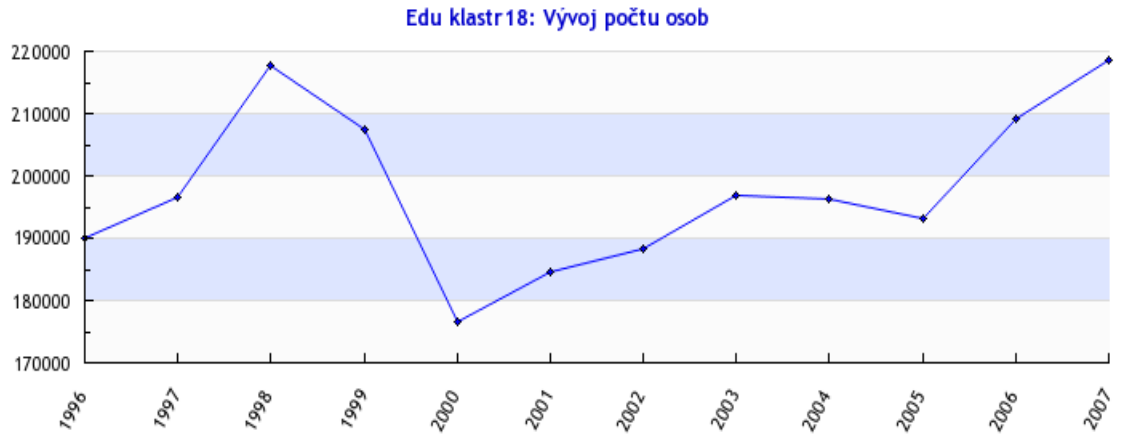

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 1,30 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
výtvarné umění	2,46%
hudba a divadelní (reprodukční) umění	2,28%
audiovizuální technika, mediální výroba a produkce	5,49%
design	2,91%
umělecko-řemeslné dovednosti	5,28%
cizí jazyky	1,41%
knihovnictví, informace a archivnictví	3,73%
počítačové vědy	1,92%
potravinářství	9,14%
textil, oděvy, obuv, kůže	16,86%
materiály (dřevo, papír, plasty, sklo)	10,53%
hornictví a těžba	1,95%
přepravní služby a spoje	27,84%
vojsko a obrana	4,85%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 6 %
- umělečtí pracovníci 7 %
- technici ve fyzikálních oborech 9 %

- odborní administrativní, policejní a celní pracovníci 7 %
- odborní pracovníci bank a pojišťoven 6 %
- pracovníci ve skladech 7 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 31 %
- G: Obchod, opravy motorových vozidel 12 %
- I: Doprava, skladování a spoje 16 %

Podíl žen ve skupině: 45,40 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	10,23 %
25-29	15,81 %
30-34	16,34 %
35-39	12,39 %
40-44	13,12 %
45-49	10,09 %
50-54	10,00 %
55-59	7,72 %
60-64	3,23 %
65-69	0,69 %
od 70	0,40 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 40 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 4,60 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
92	96	98	104	105	115

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,57 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
67	76	80	84	86	97

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 7,46 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	32 782	27 606	37 959
relativně ke stavu 2007	15,00 %	12,60 %	17,40 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-2 408	-5 587	770
relativně ke stavu 2007	-1,10 %	-2,56 %	0,35 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	32 782	28 343	37 221
relativně ke stavu 2007	15,01 %	12,97 %	17,04 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Středoškolské vzdělání s maturitou v oboru "ostatní" je velkou skupinou s počtem 218 tisíc osob a je obtížné získané výsledky interpretovat. Největší část tohoto klastru patří oborům doprava, textil, oděvnictví a zpracování materiálů (dřevo, papír, plasty, sklo). Zaměstnanost rostla během let 1996-1998 a 2000-2007, naopak v letech 1998-2000 zaměstnanost rychle klesla. Celková zaměstnanost byla ovlivněna zaměstnaností v odvětvích Obchod, opravy motorových vozidel (+10 tis.) a Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení (-10 tis.). Zaměstnanost v těchto odvětvích se vyvíjela podobně jako v celém klastru. Stále rostla zaměstnanost v odvětví Doprava, skladování a spoje (+15 tis.) a Zdravotní, veterinární a sociální činnosti (+5 tis.). Zaměstnanost osob s tímto vzděláním klesla v profesích Vědci a pracovníci v biologii (-5 tis.), Technici ve fyzikálních oborech (-5 tis.). Rostla zaměstnanost v profesích Odborní pracovníci v obchodě (+5 tis.), Úředníci v knihovnách a poštách (+5 tis.), Pomocní zdravotničtí pracovníci (+5 tis.), Stavební malíři a dělníci (+5 tis.) a Obsluha zařízení v průmyslu (+5 tis.).

Očekává se 33 tisíc nových pracovních míst, která budou vytvořena odchody do důchodu. Celková zaměstnanost osob s tímto vzděláním zůstane stabilní.Velká část pracovníků odchází do důchodu ve věku 50-54 let. Méně než 20 % pracovníků zůstává zaměstnaných po 60 letech. Očekává se, že během příštích pěti let odejde do důchodu 16 % pracovníků, což je nejvyšší podíl ve srovnáni s ostatními obory.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobré šance najít odpovídající zaměstnání. Počet absolventů odpovídá počtu očekávaných nových míst, ale zůstává vysoký podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním. Proto bude konkurence při získávání zaměstnání pro tyto osoby vyšší než v ostatních oborech středního vzdělání s maturitou.

Platy mužů a žen jsou na úrovni průměrných platů ostatních oborů středního vzdělání s maturitou, ale vykazují rychlý růst o 5 až 8 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i ženy, i když většina složek koeficientu atraktivnosti je hodnocena jako „průměrná".

2.19 Terciární vzdělání v oboru přírodních věd či stavebnictví

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 111 681 osob, to je 2,27 % všech zaměstnaných.

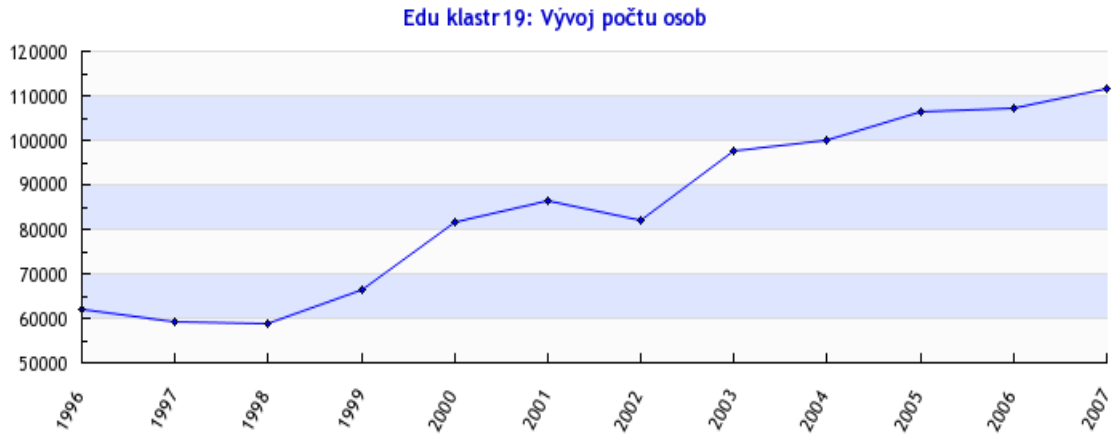

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 5,50 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
sociologie a kulturologie	4,31%
biologie a biochemie	7,28%
vědy o životním prostředí, Ekologie	4,59%
fyzika	4,52%
chemie	12,98%
vědy o Zemi, geologie	6,07%
matematika	8,97%
chemické výroby	6,76%
architektura a urbanismus	9,64%
stavebnictví a inženýrské stavby	33,84%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 14 %
- architekti, odborníci ve fyzice a IT 28 %
- učitelé základních, středních a vysokých škol 11 %
- technici ve fyzikálních oborech 12 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 12 %
- F: Stavebnictví 21 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 27 %
- M: Vzdělávání 13 %

Podíl žen ve skupině: 31,80 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	1,10 %
25-29	14,59 %
30-34	12,44 %
35-39	12,71 %
40-44	10,59 %
45-49	15,60 %
50-54	12,16 %
55-59	8,89 %
60-64	7,74 %
65-69	2,62 %
od 70	1,58 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 45 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 2,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
122	127	137	137	135	168

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 6,96 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
91	115	120	103	114	130

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 7,15 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	29 523	25 688	33 358
relativně ke stavu 2007	26,40 %	23,00 %	29,90 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá až lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): horší

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku

odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	21 839	18 865	24 813
relativně ke stavu 2007	19,55 %	16,89 %	22,22 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	7 684	5 005	10 362
relativně ke stavu 2007	6,88 %	4,48 %	9,28 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Celková zaměstnanost osob s terciárním vzděláním v oboru přírodních věd a stavebnictví má stabilní rostoucí trend a ve sledovaném období vzrostla o 50 tisíc osob. Většinu pracovníků tvoří terciárně vzdělaní v oboru Stavebnictví, Chemie a Architektura. Celková zaměstnanost byla ovlivněna zvýšením zaměstnanosti v odvětvích Zpracovatelský průmysl (+5 tis.), Stavebnictví (+10 tis.), Činnosti v oblasti nemovitostí, podnikatelské činnosti (+10 tis.), Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení (+5 tis.), Školství (+5 tis.), Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti (+5 tis.). Zvýšil se počet zaměstnaných s tímto vzděláním v profesích Vrcholové vedení velkých organizací (+5 tis.), Vedoucí dílčích celků (+5 tis.), Státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách (+2,5 tis.), Vědci v oblasti podnikání (+5 tis.), Architekti, odborníci ve fyzice (+10 tis.), Učitelé základních, středních a vyšších škol (+5 tis.), Technici ve fyzikálních oborech (+10 tis.), Odborní pracovníci v obchodě (+5 tis.).

Očekává se 29 tisíc nových pracovních míst. Tato místa budou většinou vytvořena z důvodu zvýšené poptávky po takto vzdělaných pracovnících. Jen čtvrtina nových míst bude vytvořena odchody do důchodu. Pracovníci odcházejí do důchodu později než ostatní vysokoškoláci. Jen 17 % z nich odchází ve věku 55-59 let a více než 80 % osob zůstalo po 60 letech zaměstnaných.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobrou až lepší šanci najit zaměstnání, protože počet absolventů je nižší než počet nově otevřených míst. Míra nezaměstnanosti mezi osobami s tímto vzděláním je nízká a činí jen 2 %. Očekává se, že počet absolventů bude mírně růst.

Platy mužů a žen v roce 1996 patřily mezi nejnižší, ale postupem doby rostly a v roce 2007 se dostaly nad průměr mezi vysokoškolsky vzdělanými. Platy ve věkové skupině 21 až 30 let rostly nejrychleji během období 2002 až 2007 (kolem 7 % ročně).

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Průměrně je hodnocen medián měsíční mzdy mladých mužů, podprůměrně je hodnocen medián měsíční mzdy mladých žen, ostatní složky koeficientu atraktivity jsou výborné pro muže i pro ženy.

2.20 Terciární vzdělání ve strojírenství

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 63 276 osob, to je 1,29 % všech zaměstnaných.

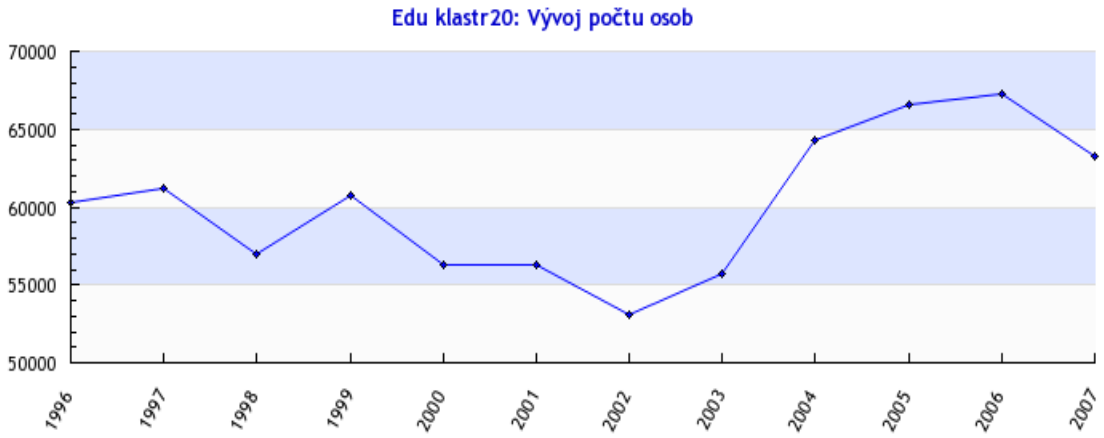

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 0,40 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
strojírenství, kovovýroba a metalurgie	96,30%
motorová vozidla, lodě a letadla	3,70%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 20 %
- architekti, odborníci ve fyzice a IT 21 %
- technici ve fyzikálních oborech 16 %
- odborní pracovníci bank a pojišťoven 9 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl (45,00 %)
- G: Obchod, opravy motorových vozidel (11,00 %)
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti (14,00 %)

Podíl žen ve skupině: 7,60 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	0,49 %
25-29	7,54 %
30-34	9,90 %
35-39	10,92 %
40-44	17,46 %
45-49	16,49 %
50-54	13,34 %
55-59	11,21 %
60-64	8,26 %
65-69	2,84 %
od 70	1,56 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 47 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 2,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
129	130	137	146	147	165

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 5,13 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	9 751	6 739	12 762
relativně ke stavu 2007	15,40 %	10,70 %	20,20 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá až lepší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	dolní hranice	horní hranice
absolutně	357	-2 494	3 207
relativně ke stavu 2007	0,56 %	-3,94 %	5,07 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	9 394	7 495	11 293
relativně ke stavu 2007	14,85 %	11,84 %	17,85 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Terciární vzdělání ve strojírenství mělo do roku 2002 klesající trend počtu zaměstnaných, během posledních let 2003-2007 se zaměstnanost zvýšila o 10 tisíc osob. Celková zaměstnanost byla ovlivněna zaměstnaností v odvětvích Zpracovatelský průmysl a Činnosti v oblasti nemovitostí, kde vývoj zaměstnanosti osob s tímto vzděláním má podobný trend. Během let 1996-2007 se struktura zaměstnání pracovníků s tímto vzděláním měnila jen mírně. Snížil se počet zaměstnaných v profesi Vedoucí dílčích celků (-2,5 tis.). Naopak se zvýšil počet zaměstnaných v profesi Technici ve fyzikálních oborech (+2,5 tis.), Technici v IT a elektronice (+2,5 tis.).

V odhadovaném období se očekává vznik téměř 10 tisíc nových pracovních míst, která budou vesměs vytvořena odchody do důchodu. Odhadujeme, že celková zaměstnanost zůstane na současné úrovni, protože kromě míst uvolněných odchody do důchodu nebudou nová místa vznikat. Pracovníci odcházejí do důchodu ve věku 55-59 let (35 %), ostatních 65 % zaměstnaných pokračuje v zaměstnání po dosažení 60 let věku.

Absolventi mají dobrou až lepší šanci najít zaměstnání ve shodě se svým vzděláním, neboť počet absolventů je nižší než počet nově vytvořených míst. Nízká míra nezaměstnanosti, pouhá 2 %, ukazuje také na dobré šance absolventů při hledání místa v oboru.

Průměrné platy mladých mužů jsou jedny z nejvyšších mezi vysokoškolsky vzdělanými, ale jejich medián je průměrný. To ukazuje na existenci úzké vysokopříjmové skupiny. Platy mladých mužů vykazují průměrný roční růst 5 %.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Pro malý počet pozorování není hodnocen medián měsíčních mezd mladých žen, ani rychlost změny hodinových mezd nejmladší věkové kategorie žen.

2.21 Terciární vzdělání v elektrotechnice

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 613 82 osob, to je 1,25 % všech zaměstnaných.

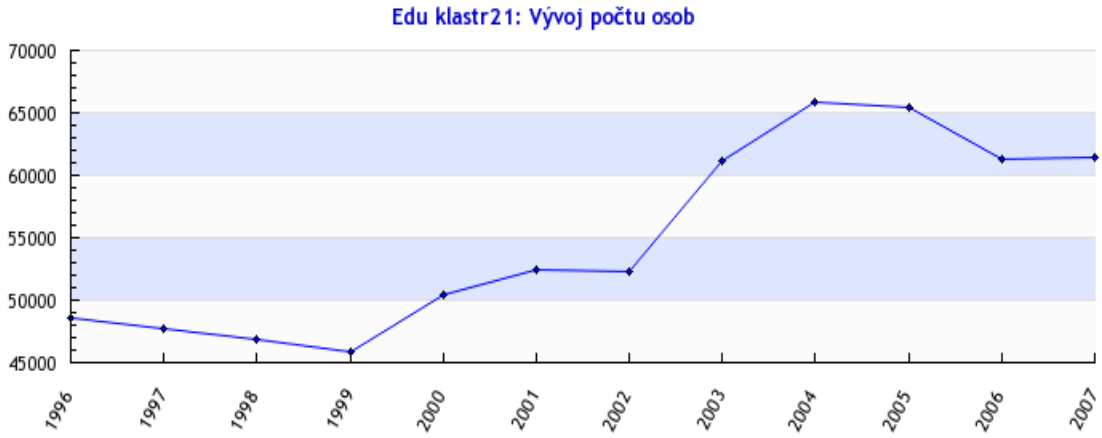

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 2,20 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
elektrotechnika a energetika	61,94%
elektronika a automatizace	24,81%
lékařská diagnostika a léčebná technika	13,24%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 14 %
- architekti, odborníci ve fyzice a IT 25 %
- technici v IT a elektronice 11 %
- technici ve fyzikálních oborech 11 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 23 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 24 %
- N: Zdravotní a sociální peče, veterinární činnosti 13 %

Podíl žen ve skupině: 12,90 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	0,68 %
25-29	13,42 %
30-34	14,57 %
35-39	15,23 %
40-44	13,43 %
45-49	11,90 %
50-54	13,78 %
55-59	9,06 %
60-64	5,64 %
65-69	1,50 %
od 70	0,78 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 44 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 2,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
131	122	139	142	147	156

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,67 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	12 482	10 798	14 165
relativně ke stavu 2007	20,30 %	17,60 %	23,10 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	7 330	5 503	9 157
relativně ke stavu 2007	11,94 %	8,97 %	14,92 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	5 152	3 999	6 304
relativně ke stavu 2007	8,39 %	6,51 %	10,27 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Počet terciárně vzdělaných elektrotechniků měl během let 1999-2007 rostoucí trend. Zaměstnanost se během tohoto období zvýšila o 15 tisíc. Počet osob s tímto vzděláním rostl v odvětvích Zpracovatelský průmysl (+5 tis.), Stavebnictví (+2,5 tis.), Činnosti v oblasti nemovitostí, podnikatelské činnosti (+5 tis.), Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti (+5 tis.). Počet zaměstnaných elektrotechniků se zvýšil v profesích Odborní zdravotničtí pracovníci (+5 tis.), Technici v IT a elektronice (+5 tis.) a Vědci v oblasti podnikáni (+2,5 tis.).

V odhadovaném období se očekává vznik 12 tisíc nových pracovních míst. Více než polovina z nich bude otevřená z důvodu zvýšené poptávky po tomto typu vzdělání, zbytek nových míst vznikne odchody do důchodu. Pracovníci odcházejí do důchodu později než v ostatních oborech vysokoškolského vzdělání. Jen 30 % pracovníků odchází ve věku 55-59 let, zbylých 70 % zůstává v zaměstnání po 60 letech.

Absolventi s tímto vzděláním mají dobrou šanci najít zaměstnání, protože počet absolventů odpovídá počtu nově otevřených míst. Počet absolventů v průměru poroste o 6,5 % ročně. Míra nezaměstnanosti je nízká, což také svědčí o dobré šanci získat zaměstnání v oboru.

Růst hodinových mezd mladých mužů je vzhledem k ostatním vysokoškolským skupinám pomalý.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže a „výborný" pro ženy. Hodnocení atraktivity vysokoškolsky vzdělaných žen v oboru elektrotechnika se skládá z hodnocení nezaměstnanosti a vyhlídky na získání zaměstnání, protože pro malý počet pozorování nelze hodnotit medián měsíčních mezd mladých žen ani rychlost hodinových mezd nejmladší věkové kategorie žen. Medián měsíčních příjmů mladých mužů je mezi vysokoškolskými kategoriemi jeden z nejnižších.

2.22 Terciární vzdělání v zemědělství

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 69 521 osob, to je 1,41 % všech zaměstnaných.

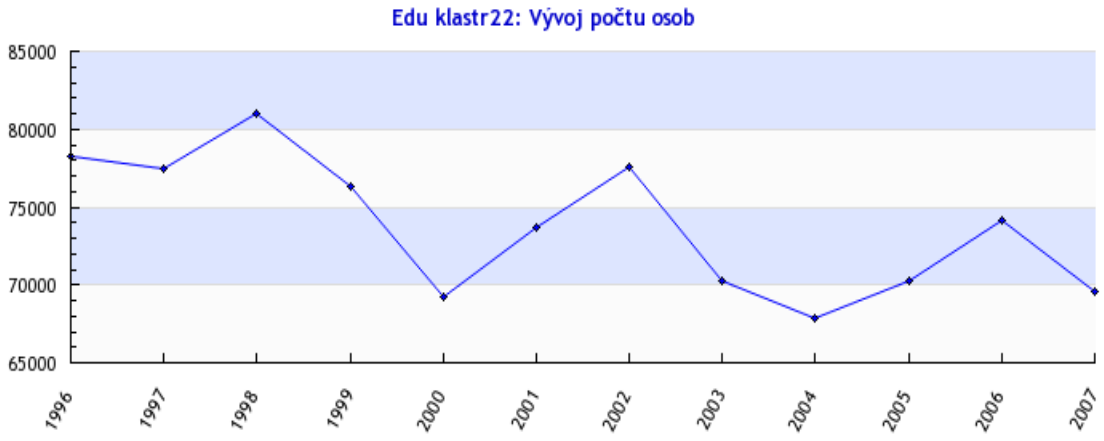

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: -1,10 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
počítačové vědy	13,58%
potravinářství	2,93%
textil, oděvy, obuv, kůže	3,72%
materiály (dřevo, papír, plasty, sklo)	3,26%
hornictví a těžba	4,13%
rostlinná a živočišná výroba	43,63%
zahradnictví	1,84%
lesnictví	7,19%
veterinářství vč. veterinární prevence	4,92%
přepravní služby a spoje	14,05%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 14 %
- vědci a pracovníci v biologii 12 %
- architekti, odborníci ve fyzice a IT 15 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- D: Zpracovatelský průmysl 15,00 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 18,00 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 13,00 %

Podíl žen ve skupině: 26,00 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	1,96 %
25-29	13,63 %
30-34	11,63 %
35-39	12,04 %
40-44	14,61 %
45-49	14,40 %
50-54	13,33 %
55-59	9,64 %
60-64	5,73 %
65-69	2,29 %
od 70	0,72 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 44 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 2,20 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
126	123	140	143	141	141

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 2,43 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
99	109	120	115	114	121

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 4,07 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	10 878	8 968	12 788
relativně ke stavu 2007	15,60 %	12,90 %	18,40 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): špatná až horší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku

odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	-3 388	-6 099	-678
relativně ke stavu 2007	-4,87 %	-8,77 %	-0,98 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	10 878	8 614	13 141
relativně ke stavu 2007	15,65 %	12,39 %	18,90 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Četnost zaměstnaných s terciárním vzděláním v oboru Zemědělství a ostatní technické obory vykazuje mírně klesající trend. Zaměstnanost se v období 1996-2007 snížila o 10 tisíc osob. Zaměstnanost osob s tímto vzděláním se snížila v odvětvích Zpracovatelský průmysl (-2,5 tis.), Zemědělství, myslivost (-2,5 tis.), Dobývaní nerostných surovin (-2,5 tis.), Stavebnictví (-2,5 tis.), Obchod, opravy motorových vozidel (-2,5 tis.). Naopak se zaměstnanost zvýšila v odvětvích Doprava, skladování a spoje (+2,5 tis.), Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti (+2,5 tis.). Změnila se taky profesní struktura pracovníků s tímto vzděláním. Snížil se počet zaměstnaných v zaměstnaneckých skupinách Vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků (-5 tis.), Vědci v oblasti podnikání (-2,5 tis.), Technici ve fyzikálních oborech (-2,5 tis.). Zvýšil se počet zaměstnaných v profesích Odborní zdravotničtí pracovníci (+2,5 tis.) a Odborní pracovníci v obchodě (+2,5 tis.).

V příštích pěti letech se očekává vznik 10 tisíc nových pracovních míst. Tato místa budou uvolněna odchody do důchodu. Očekává se také, že celkový počet zaměstnaných osob s tímto vzděláním bude v budoucnosti mírně klesat, neboť nevzniknou žádná nová pracovní místa z důvodu zvýšení poptávky po daném typu vzdělání. Pracovníci odcházeli do důchodu dřív než jiní vysokoškoláci. Část pracovníků

odchází do důchodu či z ekonomické aktivity dokonce ve věku 45-49 let a jen malá část zůstává zaměstnaná po šedesátce.

Absolventi s tímto vzděláním mají špatnou až horší šanci nalézt zaměstnání. Počet absolventů dvojnásobně převyšuje počet nových míst, přičemž počet absolventů roste ročně o 10 % a míra nezaměstnanosti, podobně jako u ostatních oborů vysokoškolského vzdělání, je relativně nízká, jen 2 %. Svědčí to o univerzálnosti absolventů zejména zemědělského studia, kteří nacházejí uplatnění mimo obor.

Platy mladých mužů a žen jsou mezi obory s vysokoškolským vzděláním nejnižší. Platy v kategorii 21 až 30 let jen podprůměrně rostou o 2 % až 4 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i ženy. Mladí zemědělští odborníci mají, jak je výše uvedeno, nízké příjmy a nástupní platy pomalu rostou. Průměrně je hodnocena nezaměstnanost, pro ni máme k dispozici údaje společné pro muže i ženy.

2.23 Terciární vzdělání ve zdravotnictví

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 59 208 osob, to je 1,20 % všech zaměstnaných.

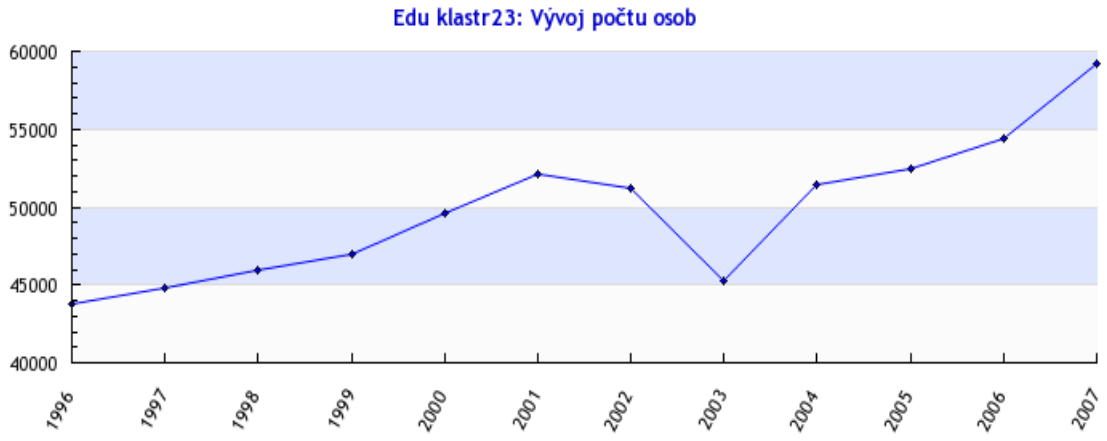

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 2,80 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
zdravotnictví - širší programy	1,07%
humánní medicína	53,78%
ošetřovatelství a pečovatelství	9,35%
stomatologie	12,13%
terapie a rehabilitace	8,83%
farmacie	14,84%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- Odborní zdravotničtí pracovníci 79 %
- Pomocní zdravotničtí pracovníci 9 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- G: Obchod, opravy motorových vozidel 12 %
- N: Zdravotní a sociální peče, veterinární činnosti 82 %

Podíl žen ve skupině: 63,60 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	2,63 %
25-29	15,04 %
30-34	11,71 %
35-39	15,55 %
40-44	7,18 %
45-49	11,58 %
50-54	16,13 %
55-59	9,17 %
60-64	6,76 %
65-69	1,88 %
od 70	2,37 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 45 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním:1,00 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	10 752	8 075	13 429
relativně ke stavu 2007	18,20 %	13,60 %	22,70 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): horší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	2 600	864	4 336
relativně ke stavu 2007	4,39 %	1,46 %	7,32 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	8 152	6 388	9 915
relativně ke stavu 2007	13,77 %	10,79 %	16,75 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Zaměstnanost osob s terciárním vzděláním ve zdravotnictví má rostoucí trend, rostla v letech 1996-2001 a 2003-2007. Během let 2001-2003 zaměstnanost klesla. Celkem od roku 1996 do 2007 vzrostl počet vysokoškolsky vzdělaných odborníků ve zdravotnictví o 15 tisíc osob. Jejich počet se zvýšil hlavně v odvětvích Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti (+10 tis.) a překvapivě v odvětví Obchod, opravy motorových vozidel (+5 tis.). Počet těchto odborníků se zvýšil v profesích Odborní zdravotničtí pracovníci (+10 tis.) a Pomocní zdravotničtí pracovníci (+5 tis.).

Očekává se 10 tisíc nových pracovních míst. Čtvrtina těchto míst bude vytvořena zvýšením poptávky po pracovnících s tímto vzděláním, další tři čtvrtiny míst budou vytvořeny odchodem do důchodu. Pracovníci odcházejí do důchodu či neaktivity v různém věku. 17 % z nich odchází ve věku 50-54 let, dalších 22 % ve věku 55-59 let, 60 % pracovníků zůstává v práci po dosažení 60 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají horší šanci najít si práci, protože počet absolventů je skoro dvojnásobný než počet nových míst. Počet absolventů poroste mezi lety 2008 až 2012 meziročně v průměru o 7,8 %. Míra nezaměstnanosti je jedna z nejnižších, pohybuje se pod 1 %.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže a „průměrný" pro ženy. Zdravotníci nemají hodnocen vývoj hodinové mzdy mladých pracovníků u obou pohlaví, zřejmě pro malý počet pozorování v podnikatelském sektoru. Výborné hodnocení nízké nezaměstnanosti a průměru i mediánu měsíčních příjmů způsobilo nejlepší hodnocení atraktivity terciárního vzdělávání ve zdravotnictví mladých mužů.

2.24 Terciární vzdělání v ekonomice

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině

Ve skupině působí 157 767 osob, to je 3,21 % všech zaměstnaných.

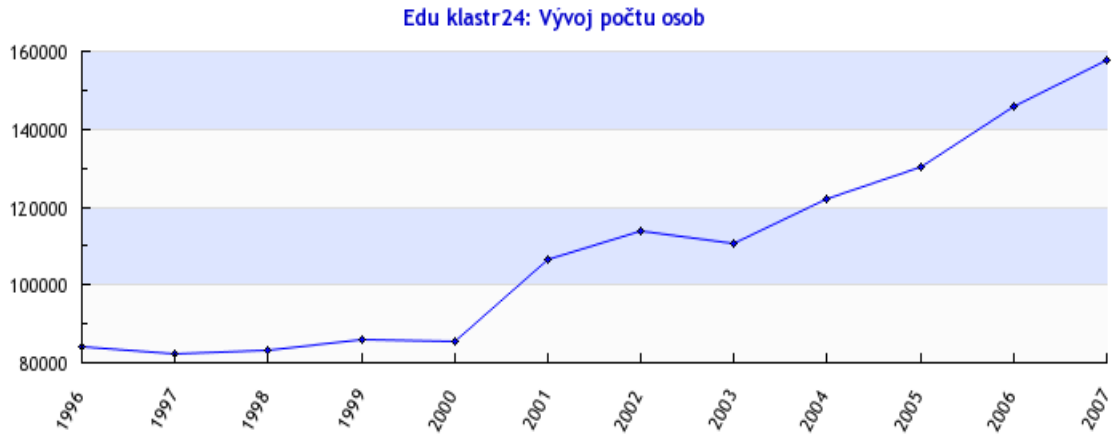

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 5,90 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
ekonomie	58,04%
žurnalistika a zpravodajství	2,06%
knihovnictví, informace a archivnictví	4,29%
marketing a propagace	2,41%
peněžnictví, pojišťovnictví	3,16%
účetnictví a výpočet daní	4,94%
management a správa	8,12%
sociální péče a poradenství	3,72%
cestování, turizmus a volný čas	1,46%
ochrana osob a majetku	2,31%
vojsko a obrana	4,80%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 13 %
- vědci v oblasti podnikání 15 %
- odborní administrativní, policejní a celní pracovníci 16 %
- odborní pracovníci bank a pojišťoven 11 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu

- D: Zpracovatelský průmysl 15 %
- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 19 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 19 %

Podíl žen ve skupině: 48,20 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	3,57 %
25-29	23,35 %
30-34	15,98 %
35-39	12,58 %
40-44	12,00 %
45-49	11,32 %
50-54	10,50 %
55-59	7,13 %
60-64	2,21 %
65-69	0,78 %
od 70	0,58 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 40 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 1,60 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
139	137	157	155	155	147

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 1,34 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
110	122	128	123	130	130

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,31 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	44 901	40 287	49 516
relativně ke stavu 2007	28,50 %	25,50 %	31,40 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): špatná až horší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku

odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	33 287	30 512	36 063
relativně ke stavu 2007	21,10 %	19,34 %	22,86 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	11 614	8 606	14 622
relativně ke stavu 2007	7,36 %	5,45 %	9,27 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Terciární vzdělání v ekonomice je největší skupinou užívaného dělení vysokoškolských oborů, má 157 tisíc osob. Od roku 2000 počet zaměstnaných s tímto vzděláním rychle roste a do roku 2007 se zvýšil o 80 tisíc osob. V tomto období rostl počet zaměstnaných s tímto vzděláním v odvětvích Zpracovatelský průmysl (+15 tis.), Obchod, opravy motorových vozidel (+10 tis.), Pohostinství a ubytovaní (+2,5 tis.), Doprava, skladování a spoje (+5 tis.), Peněžnictví, pojišťovnictví (+15 tis.), Činnosti v oblasti nemovitostí, podnikatelské činnosti (+20 tis.), Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení (+20 tis.). Počet zaměstnaných s tímto vzděláním rostl v profesích Vrcholové vedení velkých organizací (+10 tis.), Vedoucí dílčích celků (+5 tis.), Vědci v oblasti podnikání (+15 tis.), Architekti, odborníci ve fyzice (+5 tis.), Odborní, administrativní, policejní pracovníci (+15 tis.), Odborní pracovníci v obchodě (+10 tis.), Kancelářští a manipulační pracovníci (+5 tis.) a Pracovníci ve skladech (+2,5 tis.).

V období 2008 až 2012 očekáváme vznik 45 tisíc nových pracovních míst. Z toho tři čtvrtiny budou vytvořeny zvýšením poptávky po pracovnících s tímto vzděláním a jedna čtvrtina míst bude vytvořena odchody do důchodu. Polovina pracovníků odchází do důchodu ve věku 55-59 let a zbytek zůstává zaměstnán po šedesátce.

Počet absolventů škol poskytujících příslušné vzdělání v příštích pěti letech rychle poroste (rychlostí 18,7 % ročně), takže na konci sledovaného období v roce 2012 jich bude absolvovat dvojnásobek ve srovnání s počtem absolventů na počátku tohoto sledovaného období v roce 2008. Absolventi s tímto vzděláním mají proto podle naší stupnice hodnocení šanci na získání vhodného zaměstnání špatnou až horší. Odhadujeme, že počet absolventů bude dvojnásobný ve srovnání s počtem nových míst, která budou k dispozici během příštích pěti let. Počet nezaměstnaných je relativně nízký ve srovnaní s jinými obory a činí 1,6 %.

Platy mladých pracovníků jsou nadprůměrné.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „špatný" pro muže i pro ženy. Mladí pracovníci v této kategorii nejsou hodnoceni stupněm výborný v žádné složce koeficientu atraktivity studijního oboru.

2.25 Terciární vzdělání v oboru „právo a ostatní společenské obory"

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:
Ve skupině působí 91 229 osob, to je 1,85 % všech zaměstnaných.

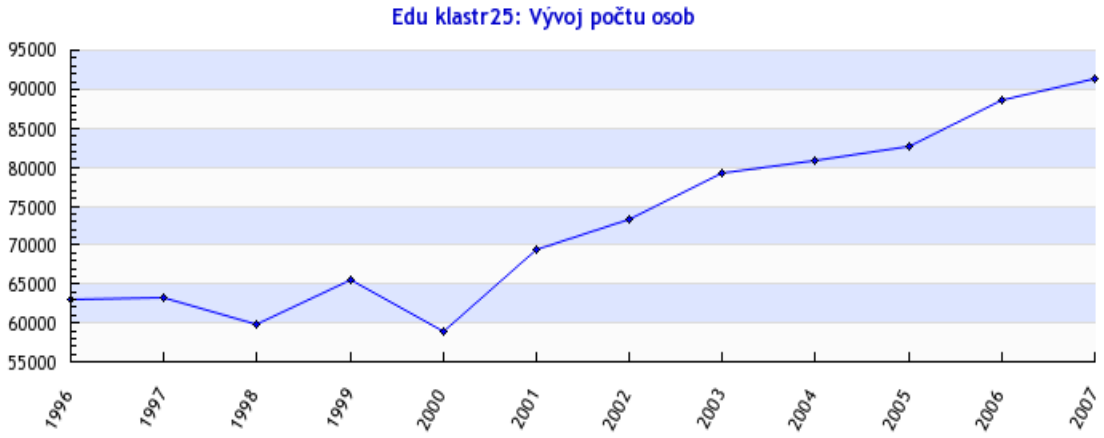

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 3,40 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
výtvarné umění	3,57%
hudba a divadelní (reprodukční) umění	10,01%
audiovizuální technika, mediální výroba a produkce	5,30%
design	1,34%
umělecko-řemeslné dovednosti	1,48%
náboženství	3,74%
cizí jazyky	6,41%
mateřský jazyk	1,66%
historie a archeologie	3,44%
filozofie a etika	19,43%
psychologie	5,00%
politické vědy a občanská nauka	2,59%
právo	35,60%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- vrcholové vedení velkých organizací, odb. v oblasti matematiky a práva 29 %
- státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách 9 %
- učitelé základních, středních a vysokých škol 16 %
- umělečtí pracovníci 16 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu:

- K: Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti 24 %
- L: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení 19 %
- M: Vzdělávání 12 %
- O: Ostatní veřejné, sociální a osobní služby, činnosti domácnosti 16 %

Podíl žen ve skupině: 50,10 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	2,41 %
25-29	16,71 %
30-34	15,10 %
35-39	11,32 %
40-44	9,65 %
45-49	11,82 %
50-54	13,64 %
55-59	10,44 %
60-64	4,71 %
65-69	2,02 %
od 70	2,17 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 44 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 1,10 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
147	156	167	162	150	167

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: 2,75 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč

2002	2003	2004	2005	2006	2007
122	131	140	120	130	144

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: 3,71 %

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	23 699	20 875	26 524
relativně ke stavu 2007	26,00 %	22,90 %	29,10 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): špatná až horší

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku

odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí, a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	15 313	13 190	17 436
relativně ke stavu 2007	16,79 %	14,46 %	19,11 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	8 386	6 352	10 421
relativně ke stavu 2007	9,19 %	6,96 %	11,42 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Četnost vzdělanostní skupiny Terciární vzdělání v oboru Právo a ostatní společenské obory od roku 2000 roste. Během tohoto období vzrostl počet zaměstnaných o 30 tisíc osob. Růst zaměstnanosti byl způsoben růstem v odvětvích Činnosti v oblasti nemovitostí, podnikatelské činnosti (+10 tis.), Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení (+5 tis.), Školství (+10 tis.), Ostatní veřejné a sociální služby (+5 tis.). Zvýšil se počet zaměstnaných v profesích Vrcholové vedení velkých organizací (+10 tis.), Státní úředníci a pracovníci ve společenských vědách (+5 tis.), Učitelé základních, středních a vyšších škol (+10 tis.), Umělečtí pracovníci (+5 tis.).

V období 2008 až 2012 se očekává 23 tisíc nových pracovních míst, z nichž dvě třetiny budou vytvořeny zvýšením celkového počtu zaměstnaných s tímto vzděláním a jedna třetina míst bude vytvořena odchody pracovníků do důchodu. Pracovníci odcházejí do důchodu později než v jiných oborech. Jen čtvrtina pracovníků odchází do důchodu ve věku 55-59 let a tři čtvrtiny zůstávají v zaměstnání po dosažení 60 let.

Absolventi s tímto vzděláním mají špatnou až horší vyhlídku na získání vhodného zaměstnání, protože počet absolventů je dvojnásobný vzhledem k očekávanému počtu nových míst a během odhadovaného období poroste průměrným tempem 18,2 % ročně. Nezaměstnanost v tomto oboru je ale velmi nízká a činí jen 1 %.

Platy 21 až 30letých mužů a žen jsou nejvyšší ve srovnání s ostatními obory vysokoškolského vzdělání. Platy v této věkové skupině vykazují podprůměrný růst 3 % ročně.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „průměrný" pro muže a „špatný" pro ženy. Špatnou vyhlídku na získání zaměstnání v oboru vyvažují vysoké měsíční příjmy mladých společenskovědních odborníků.

2.26 Terciární vzdělání v učitelství

Popis skupiny podle stavu z roku 2007

Vývoj počtu zaměstnaných ve skupině:

Ve skupině působí 121 752 osob, to je 2,47 % všech zaměstnaných.

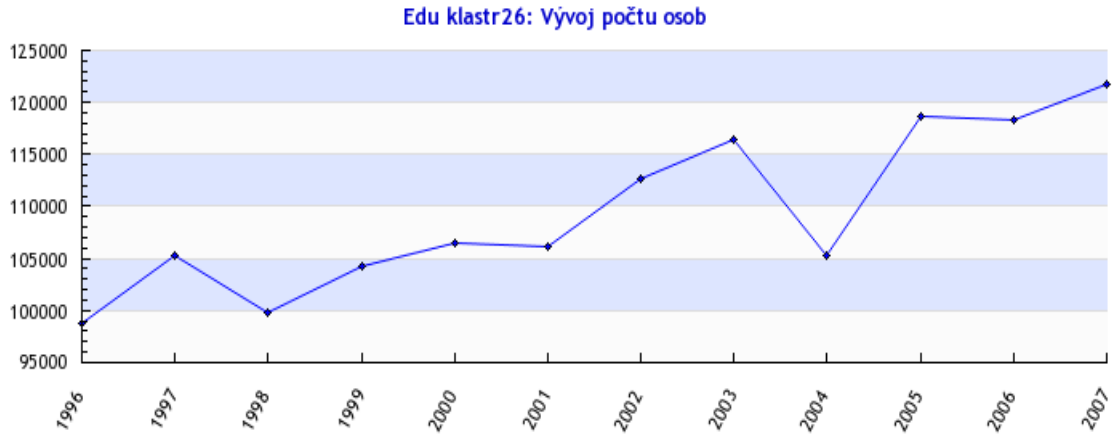

Průměrná meziroční míra růstu skupiny v zobrazeném období: 1,90 %

Příslušníci skupiny absolvovali nejčastěji následující vzdělání podle klasifikace ISCED-97

název	podíl
pedagogika	37,45%
příprava učitelů pro předškolní výchovu	0,72%
příprava učitelů pro základní vzdělávání	16,95%
příprava učitelů středních škol se sp. na všeobecně vzdělávací předměty	23,44%
příprava učitelů středních škol se specializací na odborné předměty	21,45%

Nejčastější zaměstnání ve skupině:

- Vedoucí dílčích celků a vedoucí malých podniků, zákonodárci 8 %
- Učitelé základních, středních a vysokých škol 66 %
- Pedagogové v mimoškolních zařízeních 7 %

Příslušníci skupiny pracují nejčastěji v těchto odvětvích podle Klasifikace odvětvových činností OKEČ Českého statistického úřadu

- M: Vzdělávání 75 %

Podíl žen ve skupině: 68,00 %

Věkové složení skupiny

věková skupina	podíl
do 24	0,91 %
25-29	13,03 %
30-34	12,49 %
35-39	13,41 %
40-44	17,96 %
45-49	14,84 %
50-54	12,08 %
55-59	10,03 %
60-64	4,07 %
65-69	0,65 %
od 70	0,53 %

Průměrný věk příslušníků skupiny: 43 let

Podíl nezaměstnaných s tímto vzděláním na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob s tímto vzděláním: 1,34 %

Vývoj mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy mužů 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Vývoj mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře v Kč: pro malý počet pozorování nelze určit.

Průměrný meziroční růst mediánu hodinové mzdy žen 21-30 let v podnikatelské sféře: pro malý počet pozorování nelze určit.

Predikované údaje pro období 2008 až 2012

Rozvíjíme a aplikujeme Model pro odhadování vzdělanostních potřeb. Tento model poskytuje pravidelně aktualizované odhady poptávky po práci v pětiletém období a jejího pokrytí absolventy škol v tomto období. Z poměru odhadnuté poptávky po práci a nabídky práce absolventů a krátkodobě nezaměstnaných se stanovuje odhad vyhlídek na získání zaměstnání v souladu se získaným vzděláním pro široký rejstřík skupin vzdělání a zaměstnání v blízké budoucnosti. Podobným způsobem se stanovují vyhlídky na získání vhodně vzdělaného zaměstnance. Tyto informace mohou sloužit decizní sféře, poradcům pro výběr zaměstnání ve školách a také zaměstnavatelům.

Očekávaný počet nových míst

Odhadnutá celková poptávka po práci pro tuto skupinu zaměstnání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	30 370	27 869	32 870
relativně ke stavu 2007	24,90 %	22,90 %	27,00 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 očekávaný počet nových míst nachází.

Koeficienty napětí na trhu práce

Model pro odhadování vzdělanostních potřeb odhaduje šanci nově příchozího na trh práce získat místo vhodné pro jeho vzdělanostní kategorii. Hodnotí tedy napětí na trhu práce z hlediska uchazeče o zaměstnání. Převaha nabídky práce nad poptávkou po práci snižuje vyhlídky nově příchozího na trh práce získat zaměstnání v souladu se svým vzděláním, a naopak zlepšuje vyhlídky zaměstnavatele najít vhodně vzdělaného pracovníka. Převaha poptávky nad nabídkou práce znamená dobré vyhlídky pro získání místa vyžadujícího dané vzdělání a naději na získání vhodně vzdělaného zaměstnance snižuje.

Vyhlídka na získání vhodného zaměstnání (IFLM): dobrá

Vyhlídka na získání zaměstnance s tímto vzděláním (IFRP): dobrá

Celkový počet nových míst chápe Model pro odhadování vzdělávacích potřeb jako kombinaci expanzní a náhradní poptávky.

Expanzní poptávka

Expanzní poptávka vyjadřuje změnu poptávky po práci pro danou zaměstnanostní či vzdělanostní kategorii. V modelu pro odhadování vzdělávacích potřeb se expanzní poptávka definuje jako rozdíl mezi zaměstnaností na konci a na začátku odhadovaného období. Expanzní poptávka je dána expanzí odvětví, kde takto vzdělaní působí a může být kladná nebo záporná.

Odhadnutá expanzní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	14 722	12 744	16 700
relativně ke stavu 2007	12,09 %	10,47 %	13,72 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota expanzní poptávky nachází.

Náhradní poptávka

Náhradní poptávka je dána počtem uvolněných pracovních míst pro takto vzdělané. Důvody uvolnění pracovního místa mohou být: odchod do důchodu, změna zaměstnání a jiné. Podstatné je, že pracovní místa zůstávají zachována a jsou obsazována. Místa, která jsou po odchodu pracovníka určena ke zrušení, se do náhradní poptávky nezapočítávají.

Odhadnutá náhradní poptávka po práci pro tuto skupinu vzdělání je dána následující tabulkou:

	průměr	**dolní hranice**	**horní hranice**
absolutně	15 648	13 868	17 427
relativně ke stavu 2007	12,85 %	11,39 %	14,31 %

Dolní a horní hranice určují interval spolehlivosti, v němž se s pravděpodobností 0,95 skutečná hodnota náhradní poptávky nachází.

Komentář

Terciární vzdělání v učitelství je druhou nejčetnější skupinou mezi vysokoškolskými obory a je v ní soustředěno 121 tisíc osob. Od roku 1996 počet zaměstnaných s tímto vzděláním stále rostl a během tohoto období se skupina zvětšila o 20 tisíc osob. Počet takto vzdělaných osob narostl v odvětvích Školství (+15 tis.), Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení (+2,5 tis.), Ostatní veřejné a sociální služby (+2,5 tis.). Zvýšil se počet takto vzdělaných v následujících profesích: Učitelé základních, středních a vyšších škol (+15 tis.), Odborní pracovníci v obchodě (+2,5 tis), Pedagogové v mimoškolních zařízeních (+2,5 tis.).

Očekává se 30 tisíc nových pracovních míst, z nichž polovina vznikne zvýšením poptávky po daném typu vzdělání a zbytek bude tvořen odchody do důchodu. Třetina pracovníku odchází do důchodu či neaktivity ve věku 50-54 let, další třetina ve věku 55-59 let, třetina zůstává v práci po šedesátce.

Absolventi mají dobrou šanci najít vhodné zaměstnání. Jejich počet poroste během odhadovaného období průměrným tempem 7,8 % ročně a odpovídá počtu nových pracovních míst, která během příštích pěti let vzniknou. Míra nezaměstnanosti je nízká a činí jen 1 %.

Koeficient atraktivity této vzdělanostní skupiny, který sdružuje mzdové podmínky mladých pracovníků, míru jejich nezaměstnanosti a vyhodnocení vyhlídky na získání zaměstnání, nabývá hodnocení „výborný" pro muže i ženy. Mladí učitelé nemají hodnocen vývoj hodinové mzdy obou pohlaví, zřejmě pro malý počet pozorování v podnikatelském sektoru. Vysoké hodnocení vyhlídky na získání zaměstnání a mzdová úroveň mladých žen určuje příznivé hodnocení atraktivity tohoto studijního oboru.